

અંખાજના ઇંદ. O. T.

(ભાગ ૯-૧૦)

પ્રથમ અંકની ચાપડી આઠ લાગની જે ॥
 અંખાજી આઠમી પ્રમી વાંચવા લે એ ॥
 બીજા ઇંદ વેદાંતના પ્રલય ઉત્પત્તિ લે ॥
 તથા હસ ભાગની ચાપડી જુદી છપાવી અં ॥

મંચત

સન

આશિત

પ્રત

૧૯૮૭

૧૯૩૧

૫૬૩૧

૧૦૦૦

પ્રમાણ : ૧૦૦૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૭૪૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ઓળખાણ ભા. ૨૭૬

વિાંચ પ૨૪૩૭ : ૪૩૭

અંખાજના છંદ.

(ભાગ ૯-૧૦)

પ્રથમ છંદની ચોપડી આઠ ભાગની જે ॥
આવૃત્તી થઈ આઠમી પ્રેમી વાંચવા લે એ ॥
ખીજા છંદ વેદાંતના પ્રલય ઉત્પત્તિ લે ॥
નવ દસ ભાગની ચોપડી જુદી છપાવી એ ॥

૨૪૫ પ્રસીદ્ધ કરનાર
શા. અમીચંદ મોતીચંદ ઝવેરી.

શા. ચુનીલાલ અમીચંદ ઝવેરીએ પોતાના શ્રી નટવર
પ્રાન્ડીજ પ્રેસમાં છાપી.

ઠેકાણુ સેન્ડહર્સ્ટ રોડ, સંઘવી સદન, મુંબઈ ૪.

પ્રસિધ્ધ કરનાર

શા. અમીચંદ મોતીચંદ ઝવેરી.

પ્રસિધ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—આમલીરાન (વાડે) સુરત.

આ ગ્રંથની સંતિ ૧૮૬૭ ના રૂપ માં એકટ મુજબ રજીસ્ટર
કરાવી છે. માટે કર્તાની રજા સિવાય કોઈએ પણ છાપવી
અથવા છપાવવી નહિ.

વિષયાનુક્રમણિકા.

વિષય	પૃષ્ઠ.
પ્રેમે લખી પ્રસ્તાવના (દોહરો)	૧
કરતાને કોઈ ન જાણે (કવાલી) ...	૨
પ્રસ્તાવના ...	૩
મકત લકતોને જાણવા (દોહરો)	૧૦
સમર માતા શારદા (દોહરો)...	૧૨
નવે ગ્રહોની શાંતિ (દોહરો) ...	૧૩
તું તારો ને તું છે માહરી ...	૧૪
મેરે સતગુરુ ખાગ બનાયા (કાયા રૂપી ખગીચો)	૧૬
પ્રસ્તાવના (ચાલુ) ...	૧૮
ઓ અંબા તું એક છે (દોહરો)	૨૦
અજ્ઞાપ લીલા મા નમારીરે (ભજન રૂપી)...	૨૧
માન માનમાં સમાઈ રહે (માનપત્ર વખતે બોલેલા)	૨૩
માનપત્ર વખતે બોલેલા તે બોલો મા	૨૫
વારે વારે વાર મન તું માન કલયું મારું ...	૨૮
સમર માતા શારદા (નવ પ્રકારની ભક્તિ-વીધે)	૩૨
નાક પાંચને પારખું (દોહરો) ,...	૩૪
હશે ઝવેરી કોઈ એક વિરલા ...	૧
શું જુવો ઝટ આવો માણ (ભજન રૂપી) ...	૨
ભલે પધારો મારા દેશી ખંધુ ...	૪

વીધય

પૃષ્ઠ

સંસારી જીવ સર્વે ભક્ત છે	૫
ભક્તિ કરી છંદ ગાઈ ધરો ધ્યાન	૭
ભક્તજન આવોરે (ભજન રૂપી)	૮
ભગવન ભક્તિ નથી કોઈની	૧૦
આવો એસો છઠ્ઠે એક વતનના	૧૧
આવો ગાઓ છંદ ભક્ત માણના	૧૩
હરખાહ આવ્યા મા અરજ સ્વીકારો	૧૪
નીરમળ નામ અંબામા તમારું ધ્યાન	૧૬
કહે તે ભક્તજન સમર શંકર કે કુરજન	૧૭
ધસી એકદમ ના જાવું, સમે જોઈને ગાવું ગાવું	૨૧
ત્રણ પ્રલયનો છંદ	૨૫
ચોથા મહાપ્રલયનો છંદ	૨૭
ઉત્પત્તિનો છંદ	૩૨
અંબા તારી માયા નહિ જાણી	૩૪
પગમે રચી સૃષ્ટિ અંબામા, નિરંજન	૩૭
ચાર વેદની ઉત્પત્તિનો છંદ	૪૧
માયાર્થી જાય સડે હારીરે, અલખેલી અંબા	૪૨
પંચાની છે મારામારીરે, અલખેલી અંબા	૪૪
માયાને જાણે મોરારીરે, અલખેલી અંબા	૪૦
માયાની છે બલિહારીરે, અલખેલી અંબા	૪૯
માયા કેણે જીતીરે, માયાને તો સરવે સરણ	૫૧

વીધ્ય

૫૫૮

દેખાડી માયા બીમનરે, ઝાડે બેસી ...	...	૫૨
દેશી હમારા હમને મળે તો કહીએ દીલની વાત ...	...	૫૪
ઓ મારા વ્હાલા મીત્રો, અમે તમે મળ્યા એક દેશી ...	...	૫૫
સતગુરુ વાણી, મેં તો ઘટમાં સમાણી ...	...	૫૭
છુટા નાબીથી વાઘ પકડ મન ઘોડા કીયા ...	...	૬૧
ધરી અંખાછનું ધ્યાન, જીવ તું સંભાળ તારું જ્ઞાન ...	...	૬૩
સર્વ જગતમાં એક નિરંજન ...	...	૬૬
ગાળ્યું ખરું ને જોયું નથી, ત્યાં સુધી ...	...	૬૮
પંથ એટલે માર્ગ માલીકનો શોધી ઉતારે ..	...	૭૦
મને તારી લેહ લાગીરે અલબેલી અંખા ...	...	એ ૭૨
આનંદ આજે આવ્યારે, જોતા મહ્યા ...	...	બી ૭૨
કોને વખાણું કોને વખોડું માતા શકિત ...	...	સી ૭૨
વિનંતી કરી કહુ ભકતને, છંદ વાંચે ...	...	ઇ ૭૨
આયા કળિયુગ પુર, ઉંચ કુ નીચ દેરાવે...	...	એફ ૭૨
સતીની તો દુનીયા હો ગઇ, ઇંદ્રહી ન હો...	...	એફ ૭૨
ખન્યું છે તે ખધું ખરાખર જે છે તે સર્વે ...	...	૭૩
મારા પ્રાણપતિ પરમેશ્વરી કહુ તમને. ...	...	૭૫
અસન રૂપિ થઇ ગયા મહાત્મા, મળવા ..	...	૭૭
નિશ્ચય વેવાર બે આવ્યા ચાલતા ...	...	૭૮
દિનિન ભજન છંદ સાધન કીયા ...	...	૮૧
મુખવાણી વણી પડે જગતમાં પાર નહી ...	...	૮૩

પુવર્તે પુણ્યે હાથ આવી મા, રૂપી મુનીકે	...	૮૬
સંતોષ રાખી શાલુ થઈ એસો, જેને સોધો	...	૮૮
હું તો તુંને જોતા જોતા, જોગાનંદ ઘર મળી ગયા	...	૯૦
જગત જીવોમાં ઝંઘડો આવે	...	૯૧
જોવાનું તો જોઈ લીધું મા જોનાર જોવાનું	...	૯૩
જોતા જાણ્યું એક નામમાં, મા મા મા મા	...	૯૫
તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ,	...	૯૭
તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તો અમમાં, સત	...	૯૯
તુંહી તુંહી એક આપ નિરંજન ફક્ત તેરા	...	૧૦૦
મારે અ જે છે ધન ધન થયા દર્શન મુંબઈમાં	...	૧૦૨
શક્તિ વિના નહી ભાકત થ.એ, ભક્તિ વિના	...	૧૦૪
આ જગતમાં જે જન જાયા, અમર નહી...	...	૧૦૬
સદા આનંદ રહે ભકતો ભકતમાં, છંદ	...	૧૦૮
આખર વખત જીવ કરે પરતાવો	...	૧૧૦
માલીક મળવા ભક્તિ કરો તો, મહાત્મા	...	૧૧૨
આત્મ શક્તિ એ ભગવતી, ભજતા પ્રિતી	...	૧૧૪
ખેલ ખેલાડી જીએ વીરલા, કુદરતકા	...	૧૧૫
માજી ધુન લાગીરે, જોતા જીદુ નહિરે જરી...	...	૧૧૬
સમજ મન મારારે અસતની વાત તજો	...	૧૧૮
આજ ફકારી ખસ ગઈ તનમે મનમે	...	૧૧૯
ભાવે કરી ભગવતી ભજ્યા, મને ભક્તિનું	...	૧૨૧
સર્વે ભકતો કરે ભક્તમણી, ભકત જાણી	...	૧૨૪

વીધ્ય	પૃષ્ઠ
અરે જીવ કેમ ભુલે ભુલમાં, માર મારે તે ...	૧૨૬
ઢેમે તો અધ વાળીરે, પંથીડા પ્રાણી, ઢેમે ...	૧૨૮
ભુડા વગોવે ઢેમી સહુનેરે, અલખેલી અંબા...	૧૩૦
સતીઆ આનંદમાં રહે છે રે, પંથીડા પ્રાણી ...	૧૩૨
આ જગતમાં કાણુ સુખી રહે, પહેલા પોતાનું ...	૧૩૩
ધન ધાત જેને સાચવ્યા સદા સુખી તે ...	૧૩૫
આ જગત મતલબની દુનીઆ, જર, જેડ કે ...	૧૩૬
શું પુછો જાઓ પુછો ગુરને, તારો ગુર ...	૧૩૮
સદા રહે આનંદ કાને મન, જેને હોય ...	૧૪૦
આ જગતમાં કાઈ નહી કાઈનું રખે ભરોસે...	૧૪૨
ભરોસા વિના કામ નહી થાય, ભરોસો	૧૪૪
વાણી પાણી તો સદા શુધ્ધ છે, શુધ્ધ અશુધ્ધ ...	૧૪૬
ભાવ કરીને આન્યા મળવા, કેવા ભાવથી...	૧૪૮
મુરત શહેરમાં ગોરખાઈ માતા, છીપવાડમાં...	૧૫૦
અમે જાહેર ઘેર અમે જાહેર ઘેર માજી ...	૧૫૩

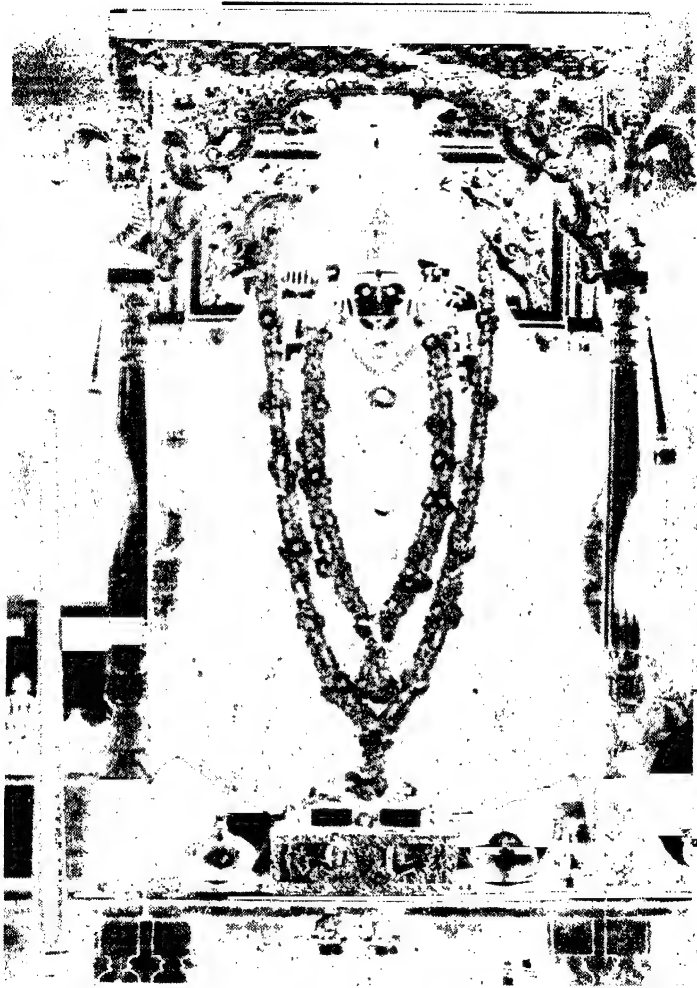
શુદ્ધિ પત્ર.

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૨	૩	સામા	સાચા
૧૬	૬	તેમાં પ્રતાપ	તે મા પ્રતાપ
૨૦	૧૪	આપ	આપે
૨૧	૨	તારા શંકર	તારાશંકર
૨૧	૮	એ	એક
૨૨	૧	ખનાબ્યો	ખતાબ્યો
૨૨	૧૪	કારીરે	હારીરે
૨૪	૭	નવધા	નવધા
૮	૧	ખરા ભગત તમે વિદેહી	ખરા ભગત તમે વિદેહી અલી
૧૧	૨	સુરત	સુરતા
૪૧	૧૨	રઘુવીર	રઘુવેદ
૫૫	છંદ રખે	ગયા એસા થાકી	થાકી ગયા એસા
લીટી ૩૭			
૫૬	૭	જાણી	ગણી
૭૧	૭	જનારો નથી	જેનારો નથી જુદો
૭૨	૬	પાને વખોડે	માને વખોડે
૭૬	૧	રાખ્યુ	રાચ્યું
૧૧૦	૬	કાયર	કાયર

સુરતના અંબા માતાજી.

હંદ તથા ચંડીપાઠના કર્તા

શા. અમીચંદ્ર મોતીચંદ્ર ઝવેરી (સાલ ઉમર વર્ષ ૮૬)

દેહરો.

પ્રેમે લખી પ્રસ્તાવના,	વાંચો પ્રેમી જન,	
જગત જીવે આપણે,	સૌનું એક વતન.	૧
ભુલવાણીમાં ભુલીને,	ભમીએ ભવની મહીં,	
લક્ષ ચોર્યાસી ભમતા,	પારજ આવે નહીં.	૨
પાર મળે ભક્તિ થકી,	ભક્તિ ક્યારે થાય,	
શક્તિ હોય શરીરમાં,	તીરથ જત્રા થાય.	૩
આવ શક્તિ ભગવતી,	ભજતાં બ્રાંતિ થાય,	
અંતરમાં આવી વસે,	પ્રસન્ન થાય અંબાય.	૪
જુઓ ચંડી પાઠમાં,	સુરથ વૈશ્ય કહેવાય,	
પ્રસન્ન થયા અંગિકા,	મોક્ષ પદને પાય.	૫
છંદ કરી અંબા તણા,	ભક્ત અમીચંદ ગાય,	
અનુભવથી આણુંદ થયો,	ભજતા અંબા માય.	૬
ચાર વીશી આણુંદમાં,	ભોગવી સુખ સંસાર,	
પાંચમી વીશીમાં ઉતર્યા,	દેખાય દેશનાં દ્વાર.	૭

કવાલી.

કરતા ને કોઈ ન જાણે, જાણે તે મત ન તાણે,
 ગુરુગમ ગટમાં લાગે, પલકમાં પ્રભાણા ભાંગે,
 સમાવે શંસે થાય જ્ઞાને, ઠરી બેઠા તે ઠેકાણે,
 કરતાને કોઈ ન જાણે ....ચોક ૧

શસેની જુઓની ખુબી, ગયુ જગત સૌ દુખી,
 સમાવી શંસે જે જાણે, જગતમાં થાયે વખાણે,
 કરતાને કોઈ ન જાણે ....ચોક ૨

લોભસે શંસે સમાયા, મુનીમાં મોટા કહેવાયા
 વધારી આયુષ એ જાણે, ફેરા ખાયે કાળ તે તાણે,
 કરતાને કોઈ ન જાણે ... ...ચોક ૩

સમાવી શંસે હરીચંદ, ભર્યું પાણી નીચને ભોવન,
 મળે જે ગુરુનું જ્ઞાને, અમીચંદ કહે પડે લાને,
 કરતાને કોઈ ન જાણે ....ચોક ૪

પ્રસ્તાવના.

આ જગતમાં ઉત્પન્ન થયાં પછી તે માણસને ઘણી ઘણી જાતની ઉપાધિ આવી પડે છે, તે વખતે પોતાનાં જીવને શાંતી પમાડવા પોતાનો ધર્મ પાળતો હોય તે દેવનું સ્મરણ કરે. હવે સર્વે જગતમાં ઇશ્વર કોઈ ઇશ્વરી કોઈ પરમેશ્વર કહે છે તે સવનું એક રૂપ છે, ને એકજ છે તે સૌથી ન્યારો છે, તે નીરંજન છે નીર્વિકાર રાગ રહિત છે, જેમ સુર્ય વાદળમાં રહે છે એ સુર્યનો તડકો પૃથ્વી પર પડે છે. તે તડકો જેને ભીની વસ્તુ સુકવવી હોય, ગરમાટો કરવો હોય તે સારો કહે છે, જેને તાપથી ગરમી લાગે, તાપથી વસ્તુ ખગડી જાય છે, તે નહારો કહે છે હવે સુર્યનારાયણ તો પોતાનાં સ્વભાવ પ્રમાણે હંમેશ ચાલે છે, તેમ ચાલે એટલે તેનામાં વીકાર નથી એતો જ્ઞેનારને મતલબી જે મતલબ ન થાય તે સારો, નરસો કહે, જેમ હાકુસની ફેરી રૂપ રંગ ખુશખો જોઈ પ્રેમથી લાવે ને બધા જોઈને સારી સારી વખાણે, ને પ્રેમથી ખાવા ખેસે તે વખતે છોડીને કટકાં કાપે, કટકાં કાપવા માંડ્યાં કે મહીં જીવાત કીડા દીઠાં કે બધા નહારી નહારી કરી મુકી ઉડી ગયાં. હવે વીચારો એ ફેરીમાં જે જીવ કીડા ખાય છે, તેને ફેવી તેને ખહુ સારી. ત્યારે વસ્તુ તો સારી તે સારીજ છે, જેને કામમાં આવે તેને તે વસ્તુ સારીજ છે, નહીં તો જેને કામમાં ન આવે તો તે નહારી કહે છે, વાસ્તે આ જગતમાં સારી નરસી થાય છે, તે સ્વાર્થથી થાય છે જેનું કામ થાય

તે સારું કહે છે જેનું કામ ન થાય તે નફારું કહે છે, એટલે વસ્તુ તો જે પોતાનાં ગુણ ને સ્વભાવ હોય તે પ્રમાણે કર્યાં કરે પણ જોનાર ને વાપરનારમાં વીકાર થાય છે. વસ્તુ તો પોતાનાં સ્વભાવ પ્રમાણે થયાં કરે છે તેમ પરમેશ્વરને કાંઈ નથી. એ બ્રહ્મ છે, આપણે આવનની રચનામાં જે જોગમાયા કહેવાય છે, તેની માયાથી મોહી-ણીમાં ઉપાધિથી આધિ વ્યાધિ ભોગથી રોગ હું ને મારું આ કાર-ણથી સુખ દુઃખ ભોગવવાનું છે, હવે જ્યાં જોઈએ ત્યાં પોતપોતાનાં પંથનાં દેવને વખણે છે, બીજા પંથનાં દેવને વખોડે છે હવે જે નીરંજન નીરાકાર તો બ્રહ્મ છે અને ત્યાં અખંડ આનંદ છે, હવે આ જગત ઉત્પન્ન થયું તે વખતે બ્રહ્માએ ચાર વર્ણ પ્રગટ કરી એમ સર્વ કહે છે, બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય, શુદ્ર. તેમાં બ્રાહ્મણ વેદ તથા ન્યાય નીતીથી ચલાવે, ક્ષત્રિય રાજ કરે વૈશ્ય વેપાર કરે, શુદ્ર મજૂરી કરે, હવે જેમ જુગ જતાં ગયાં તેમ તેમ વર્ણ વધતી ગઈ, જેવા કારીગર કામ કરે તેવા નામ પડે તેથી અદાર વર્ણ કહેવાતી થઈ, હવે અદાર કરતાંયે વધી ગઈ અને પંથોએ વધી ગયા એટલે સંસારી જીવ ગુચવણીમાં પડ્યાં કારણ કે સૌ સૌના પંથના દેવોના વખણ કરે એટલે કયું ખરું અને કયું ખોટું તેમાં જોતાં માત્રમ પડ્યું કે બધામાં પોતે વ્યાપી રહ્યા છે ને બધામાં પોતે છે ને પોતામાં બધા છે હવે ભુલવણીમાં ભુલી જવાય છે, હવે આ સંસારની ઉપાધી માયાની જળમાં ફસઈ દુઃખ દરીયામાં દુખેલા છીએ તેથી શાંતી લેવા કોઈ ઈષ્ટ દેવ કરવો જોઈએ જ્યાં જ્યાં જઈએ ત્યાં ત્યાં પોતાના પંથને વખણે અને બીજાના પંથોને વખોડે હવે નીરંજન

નિરાકાર તો જ્ઞ છે તે તો સૌથી ન્યારો છે આપણે સર્વે માયાની રચનામાં જે માયા સૌ કહે છે તે માયામાં છીએ એ આત્મશક્તિ બધામાં રહી છે શક્તિ વડે સંસાર રચાયો છે એનેજ સૌ માયા કહે છે વળી ચંદીપાદમાં સુમેધા ઋષિએ સુરઠ ને વૈશ્યને બોધ આપેલો કે એની માયાથી એ માયા બચાવે, સંસારના સુખ આપે વળી મોક્ષ પદ મળે વળી બધા સૌ સૌના પંથને વખાણે પણ ગોત્રજમાને તો બધાજ પુજે, એક કુળદેવી બધાને હોય તેને કાંઈ વખોડે નહિ વળી શક્તિ વીના સુનો ઠામ નહિ એવું જાણી આ માતા અંબીકાની ભક્તિ કરવાની મેં શરૂ કરી. હું મારા ધર્મમાં રહી મારા ધર્મને પાળતો અને હજુ પાળુ છું ઇષ્ટદેવ અંબા કર્યા હવે મારો ઉમર વર્ષ છપાસી થઈ તે વારે પ્રથમ જન્મ થયો કે ગોત્રજ પુણ્ડ્ર નામ પાડેલું સાત વરસની ઉમર થઈ કે નિશાળે સરસ્યતી માતાનું પુજન કર્યું. મા પ્રસન્ન થયેથી મતત્રય જોગુ લણી રોજગારે લાગ્યા એ ઉપરથી મને માજી ઉપર ભાવ ઉત્પન્ન થયો ને માતાની ભક્તી કરવા માંડી. તેથી મારા સંસારી કામો સિદ્ધ થયા માડયાં જેમ જેમ ઉમર થતી ગઈ તેમ તેમ ભાન પડતું ગયું કે જીવને ઇશ્વર જુદા છે તો ઇશ્વર પાસે માંગીએ તો ઇશ્વર આપશે પણ આપનારને લેનાર જુદો નથી આપનાર ને લેનાર એનો એજ છે. ફેર એટલો છે કે આપણે ભેદમાં છીએ. એ અભેદને ન્યારો છે. માયા રહિત છે આપણે માયામાં છીએ એટલે માયા દુઃખનો દરોઓ છે. એ માયામાંથી બુધ્ધી પોતે અસત્ત પોતાનાં સ્વરૂપમાં ઓળખાણ કરી જન્મ મરણથી છુટી પોતાના સ્વરૂપમાં ભળવા એ માર્ગ શોધી આગળ જે મહાત્માઓ થઈ ગયાં ને તે અનેક રસ્તે ગયાં,

એટલે જેનાં ધર્મમાં એટલે જે પથમાં હોય તેનો ધર્મ પાળે, તેમાં જે સરળ રસ્તો લાગે તે જીવે તે માર્ગે જાય, તે વખતે જેમ જાત્રા જઈએ ને રસ્તામાં વળાવુ રાખીએ, તો હુટાવાનો ભય રહે નહિ, તેમ મુળ સ્વરૂપમાં ભળવા ને તે માર્ગને જાણવા એક ઇષ્ટ દેવ કરવો જોઈએ હવે તે જાણવા જે પથમાં હોય તે પોતાનાં પંથનાં વખાણુ કરી પોતાનો પંથ ખરો બતાવે, ને જે બીજા પંથમાં જતો હોય તો તેને વખોડે હવે અધા એક દેશી ને એક ઇશ્વર અધા માને છે ને કહે છે કે પરમેશ્વર તો એકજ છે, તેજ પોતે છે હવે પોતે બુદ્ધવણીમાં બુદ્ધી માયાથી બુદ્ધાપણું સમજી જે પંથમાં હોય તેજ માને છે, બીજે માર્ગે જે દેવ ગયા હોય તેને વખોડે. પંથ એટલે પરમેશ્વરને મળવાનો રસ્તો વખોડે એટલે અજાણ્યા જીવો ગુચવાઇ બ્રમણતામાં ભમે છે.

સંસારની ઉપાધી વધતી ગઈ તેમાં આવતા સંકટથી દુર થવા માજીના છંદ ખનારી ગાઇ વીનંતી કરતો કે મારા સંકટ દુર થતાં ધાર્યા કામ સિધ્ધ થતાં જેમ જેમ ઉમર થતી ગઈ તેમ તેમ સંસારનું ભાન પડતુ ગયું કે સંસાર સ્વપ્ના રૂપ છે ને એક વખત મરતુ છે તો તે વાસ્તે વૈરાગ આવે ને મન નિર્મળ થાય એવા છંદ કરી ગાવા માંડ્યા તેમાંથી મુળસ્વરૂપનું ઓળખાણ થતુ ગયું તે ઉપરથી ઉત્પત્તી પ્રલયના છંદ કરી ગાવા માંડ્યા તે ગાતા ગાતા માની મહેરબાની થઇ તો મારી બ્રાંતી લાંગવા માંડી સમજણ પડી કે ભેદ અને અભેદ બે કહેવાય છે ને પરથી માની મહેરબાનીથી બુદ્ધિ સુધરવાથી મહાત્મા જોગેશ્વરના સમાગમથી અંતર દૃષ્ટી

પડતી ગઈ એટલે અભેદ છંદ બનાવવા માંડ્યાં તે પહેલાં માતા ચંદીકાના ચંદી પાઠના છંદ બનાવી દર નવરાતરે આશો માસે ચાર દીવસ ગાતો તે ગાતા આજ ૬૦ વરસ થયા તેમાં કોઈ વરસ નવરાતર પડ્યું નથી તે જાણી યોગાનંદ મહારાજ તથા સારા મહસ્થો, વિદ્વાનોએ માનપત્ર આપેલું પણ એ માનપત્ર મારી અંખામાને બધા લકતોને બોધકારક કે જે લકતો આક્રિત રાખી લકિત કરશે, તો આ પ્રમણે નિર્વિધિ પણે લકિત કરાવશે ને મન વંછિત ફળ આપશે.

હવે પ્રથમ તો હું માજી દર્શન કરવા જતો તે વખતે હું જુદા ભાવથી જતો હતો, કે માજી મને પૈસો ને રોજી આપે બુદ્ધિ સારી રાખે સંસારનાં સુખની આશા રાખી માજીનું સ્મરણ કરતો તે એક લીન થઈ પુર્ણ પ્રેમથી કરગરી સ્તુતિ કરતો ને પુર્વનાં પુન્યે ગાંડું ઘેલું બોલી માજીનાં છંદ ગાતો. માંગતો કે આ સંસારથી પોતાનો મુળ દેશ જુદો છે, ને વળી પાછાં ત્યાં જવું છે તો જ્યાં સુધી મુદત બાંધી આ પરદેશમાં રહીએ ત્યાંસુધી તું રક્ષણ કરજે, ને સ્વદેશમાં પોતાનાં દેશમાં સુખ શાંતીથી મુકજે, ઘણા લોકોનું કહેવું થતું કે માતા તો ભુત કાડે, રોજી આપે, સુખી રાખે એ માયા માજીની છે, બધાનું રક્ષણ કરે, દેવતાઓને કામ પડે તો તે પણ તે દેવીનું સ્મરણ કરતાં એટલે પરમેશ્વર જુદા જાણતો ને માણસ જુદા તેમ દેવી પણ જુદી છે એવું જાણી તે વખત તેવા ભાવથી હું લજતો, પછી જેમ જેમ માની લકિત કરતો ગયો. મને જે જે વખતે સંકટ આવતું કે તેવા છંદ બનાવી ગાતો. મારું કામ માજી

સિધ્ધ કરતી મારા શરીરને વીશે કાંઈ કાંઈ દુઃખ આવતું તેને
 શાંતી કરવા હું બનાવી અરજ કરતો કે તુરત શાંતી કરતી ને હજી
 કરે છે, એનાં હું ગાતો. કથા, પુરાણ, શાસ્ત્ર જેતાં માલમ પડ્યું
 કે મુળ નિરંજન નિરાકાર તેમાંથી ૐ કાર ઉઠ્યો તેમાંથી પાંચ
 તત્ત્વ થયાં ને પોતે ઇચ્છા શક્તિ પ્રકટયા, તેથી ત્રણ ગુણ તમે મહાદેવ,
 રમે ગુણ બ્રહ્મા ને સત્ત્વ ગુણ વીષ્ણુ હવે બ્રહ્મા પ્રગ્ભને પેદા કરે,
 વીષ્ણુ પાલન કરે, મહાદેવ સંહાર કરે. એવી રીતે આ સંસારની
 રચના રચીને પોતે શક્તિ રૂપે સર્વમાં રહે છે, એ શક્તિ સૌમાં
 રહે છે. શક્તિ વડે સૌએ યશ લે છે, હવે એ શક્તિ જેનામાં હોય
 છે. તે ઘડીપર તેને બહુ માને છે, ને તે કહે છે કે મારી શક્તિ છે
 ઘણા લોકો કહે છે કે પ્રભુની શક્તિ આ પૃથ્વીના રાજા જે થાય
 છે તે કહે છે કે મારી પૃથ્વી છે, માંધાતા રાજા વત્ક ઘણાં રાજા
 થઈ ગયાં તેમાં જે એમ માને છે કે મારી પૃથ્વી ને મારી શક્તિ,
 પણ એ પૃથ્વી ને શક્તિ કોઈની થઈ સદા રહી નથી. તે રહેવાની
 નથી શક્તિ તો પોતે સ્વતંત્ર છે, એ તો જેનો સમો હોય છે તે
 વખતે જેનો સમો કરે તે શક્તિ ત્યાંથી ખસી જાય એટલે સદા
 શક્તિ કોઈની થઈ નથી જે કહેશે કે મારી શક્તિ, રાજા કહેશે
 મારી પૃથ્વી તે વખતે પૃથ્વી હસે છે, કે તારાં જેવાં તો ઘણાં આ
 પૃથ્વી પર થઈ ગયા ને હજી થશે હું તો એની એજ છું. તેમ
 શક્તિ પણ તેમજ છે. શક્તિ કોઈની રહી નથી બધા કહે છે કે
 ઇશ્વરની શક્તિ પણ મુધુકૈતે પાંચ હજાર વર્ષ સુધી લડ્યાં તેની
 શક્તિ વતીને તે હાર્યા નહીં ત્યારે જોગમાયા અગ્નિકાની મદદ
 લીધી તેને મોહીણી સ્વરૂપ કરી મધુકૈતને માર્યાં કૃષ્ણાવતારમાં કંસ

જરાસંઘ, વીગેરે સર્વને માર્યાં ને મનથી એવો વીચાર લાગ્યાં કે હવે મારાં જેવો કાઈ બળીઓ છે નહીં તો મારે હાથે અવાર પછી હથીયાર લેવું નહીં તે વખતે અદાર દીવસનાં યુધ્ધમાં ભીશમ પીતાએ અર્જુન ને કૃષ્ણને ખાણુની ઘુટિ કરી અકળાવ્યા. તે વખતે કૃષ્ણને રથનું પૈડું કહાડી ચક્ર બનાવી પોતાનું રક્ષણ કરવા હથીઆર વાપરવું પડ્યું જે કહેશે કે મારી શક્તિ રાગ કહેશે મારી પૃથ્વી એવાં ઘણાં પૃથ્વીપર થઇ ગયાં, તેથી શક્તિ ને પૃથ્વી એ સદા સ્વતંત્ર છે કાંઈની થઇ રહી નથી વળી ભીમ પસે કૃષ્ણએ મંગાવ્યું કે તું દ્રૌપદી પાસે એમ માંગી લે કે પાંચ પાંડવ ને છઠ્ઠા નારાયણ તારાં ખપ્પરમાં નહીં એટલે એમ જણાયું કે આ બધા આપણાં મનની રચનાં રચેલી કે આ મોટું ને આ નાનું પણ આત્મ જ્ઞાનીને જે વેદ કહે છે ને જે મુળ સ્વરૂપને જુએ છે તો બધામાં એને! એ ને એની એ કાંઈ જુદું નથી. પ્રભુએ પોતે શક્તિએ પોતે દૈત્ય ને દાનવ એ પોતે. કારણ કે એક બાપનાં બે દીકરા હોય તેમાં પણ એક દૈત્ય ને એક ભક્ત કહેવાય, જેમ રાવણ ને વિભિક્ષણ, તેમ એક દીતીનાં ને એક અદીતીનાં, કશ્યપનો વીસ્તાર તેમ મુલીયુ ને ઉપરની કુપણ જોશો તો એકની એકજ છે.

દોહરો.

અલીસ વૃક્ષ તો એક હેં, નિરંજન પાંકી ડાળ;
શાખા જીનોકી બ્રહ્મ હેં, પ્રાત સકળ સંસાર.

એટલે બધે તુંડી, તુંડી, નિષ્કે તુંડી તુંડી, હવે પહેલાં ભક્તિનાં છંદ કરેલાં છે. તે સંસારની ઉપાધિમાં જોડાએલાં આપણે છીએ.

તેને શાંતી વાસ્તે અગાડીનાં આઠ ભાગની ચોપડી કરી છે, તેમાં સમે સમાનાં છંદ છે. ને છંદ ગાવાથી બેસીને સ્મરણ કરવાથી અનેક જનનાં દુઃખ દુર થશે ને મુળ સ્વરૂપનું ઓળખાણ પણ થશે એ ચોપડી આઠ ભાગ સુધીની આવૃત્તિ આઠમી થઈ છે તે હાલ છે તે બધા લોકો દેશ દેશાવરમાં લઈ ગયાં તેમાં મુળ શરૂ છંદ કરવા માંડેલા ત્યારથી તે આજ સુધીનાં છંદ તેમાં છે એ ચોપડી ધણું લોકો લઈ ચુક્યા છે, એટલે હવે આ ચોપડી નવી નવા છંદો મુકા જે હર આશો મંડીને નવરાતરમાં મહાપ્રવચનાં છંદો ત્યા ઉત્પત્તિનાં વેદાંતી અભેદનાં પોતાનાં સ્વરૂપને ઓળખવાનાં તે વતૂક લાલની રીતી બધાને બોધના છંદ કરી આ ચોપડી જુદી નવી જણાવી તે પ્રેમી ભક્તોને ભક્તોને લખી અગર કરવા. હવે જે ધણીને આઠ ભાગની અગાડિ જાપેલા આઠ ભાગની ચોપડી જેવી દશે તે ચોપડી ઉપર અભેદ દેકાણે મળશે ને આ નવી બોલી ચોપડી તેમાં જાપેલાં છંદો ને તેને છંદોને મથાળે જે લખાણુ લખ્યું હોય તે વાંચી તે પ્રમાણે વાંચશે.

દોહરો.

ભક્ત	ભક્તોને	જાણવા.	દોહરો	ડીધો	તૈયાર.
પ્રેમી	પ્રેમે	વાંચીને,	લેશે	તેનો	સાર,
વસ્તુ	તો	અમુદ્ય હોય,	પારખે	ઝવેરી	જર.
હંસ	મોતી	ચારો ચરે.	આ ર	જા ની	લે,

અંગાજીના છંદ કરી,
 દુઃખ સંસારનાં દુર કરે,
 અનેક ઉપાધિ આવી પડે,
 સંકટ ભાંગે પત્રકમાં,
 છંદની ચોપડી આઠભાગની
 સાંભળી સૌ ખુશી થઈ,
 તે વાંચી સુખી થયા,
 આદીન રાણી ભજશે,
 તે છંદની જે ચોપડી,
 આવૃત્તી થઈ આઠમી,
 નવ દશ ભાગની ચોપડી,
 પ્રેમી લેશે પ્રેમથી,
 સાંઠ વરસ ગાતા થયા,
 એક નવરાતર પડ્યું નથી,
 તે છંદની આ ચોપડી,
 દુરખાર્થ ભક્ત લે સર્વ,
 હોદી અંગા નામની,
 આદીન રાણી ભજશે,

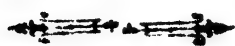
સમરૂં વારંવાર,
 આપે સુખ અપાર,
 છંદ કરી કરૂં સ્મરણ,
 માજી થઈ પ્રસન્ન,
 આવૃત્તિ આઠમી તે,
 ભક્તો સરવે લે,
 વેપારી બન્યાં તે,
 સુખ પામશે તે,
 તેમાં છે આઠ ભાગ,
 કરે સરવે માંગા માંગ,
 બીજી થઈ તૈયાર,
 જશે તેનો સાર,
 અંગાજીની મહીં,
 માજી પ્રસન્ન થઈ,
 છપાવી પાડી બહાર,
 ખુશી થઈ અપાર,
 પકડી બેસે જે,
 કહે અમીચંદ સુખ તે લે.

દોહરો

સમરૂં માતા શારદા, આઘગંન અવીનાશ ॥
 અનુભવથી આણંદ મળે, કાઠી કરમ થાયે નાશ ॥
 સદ્ગુરૂ સામા જો મળે, ઈષ્ટદેવ પુરે આશ ॥
 છંદગાતા માજી તણા, પડયો પૂર્ણ પ્રકાશ ॥
 પહેલા છંદની ચોપડી, વાંચે મા પૂરે આશ ॥
 તે ચોપડી આઠ ભાગની, પ્રેમી રાખે પાસ ॥
 નવ, દસ, ભાગની ચોપડી, જુદી છપાવા આશ ॥
 પ્રલે ઉત્પત્તિ અભેદના, અનુભવી કરી કહે દાસ ॥
 બહાલા મારા ભક્ત સહુ, વસાવી રાખો પાસ ॥
 પહેલા વાંચો પ્રસ્તાવના, અરજ કરી કહે દાસ ॥
 હું તુંનો ઝગડો જશે, માજી પુરશે આશ ॥
 અમીયંદ અનેકનો, એકમાં થશે સમાસ ॥

કોઇપણ ગ્રહ નડતો હોય તો આ વાંચે
શાંતી થાય.

દોહરો.

રવી સુર્ય દેવ તમે, તેજ તણો નહી પાર ॥
શાંતિ કરો સર્વને, જગતનના આધાર ॥
સોમ ચંદ્ર આકાશમાં, શિતળ વાયુ વાય ॥
શાંતિ માગે સર્વ જન, જગત સુખીયુ થાય ॥
મંગલવાર મંગલ કરો, સમરે માનવી જન ॥
તમ તાપ અતી ગણો, દુઃખી થાયે જગતન ॥
બુધ બળ અતિ ધણું, સમરે સુખ થાય ॥
નીમળ મન અતી ધણું વરણીક વર્ણ કહેવાય ॥
ગુરુ દેવ છે ભેસ્પતી, જગતના કેવાય ॥
શાંતિ કરો સર્વને, દુઃખીઆ સુખી થાય ॥
શુક્ર ગુરુ દૈત્યના, અતિ ધણા બળવાન ॥
સમરતા શાંતિ કરો, અરજ સાંભળી કાન ॥
શનિ દેવ બળવાન છે, જાણે જગત સહુ ॥
ખરી ખબર ક્યારે પડે, પનોતીમાં ભજતાં જોઈ ॥
તેલ શિંદુર અતીધણું, હરમાન ચડાવે જઈ ॥
પ્રસન્ન પનોતિ થઈને, સુખી કરે છે તઈ ॥

રાહુ કેતુને ભજતા, દુઃખીઆ સુખી થાય ॥
 નમસ્કાર નવે ગ્રહે, લાગું સહુને પાય ॥
 નવ દુર્ગામા સર્વમાં, શક્તિ ઠામો ઠામ ॥
 હાથ જોડી અમીચંદ્રભજે, આવી કરો સિદ્ધ કામ ॥

અંબા મા તારું દર્શન દુર્લભ—એ રાહ,
 હું તારોને તું છે મારી, આવશક્તિ કેમ ભુલી ગયા ॥
 હું ભુલું મા તમે નહિ ભુલો, મુખ જાગી મા લાવો દયા ॥
 બાજુગરની બાજુ તમારી, અજબ માયાની છે ફાંસી ॥
 ભુલવણિમાં ભુલી જવાય, ગમ્મત ગાયનમાં જાય નાસી ॥
 એક કહી અનેકમાં જીવ જાય, ભટકે મન પછી થાય હાંસી ॥
 અર્થ દોષ નિવારણ કરી, મન આજુંદ થઈ ગેસે સુખ
 વાસી ॥ અનેક દેવના જેઈ અમત્કાર, તને મુકી અમે
 લોભે ગયા ॥ હું ભુલું મા તમે ન ભુલો, મુખ જાગી મા
 લાવો દયા ॥ ચાક ૧ લો.

દુઃખ વખત તમે મદાય કરો, જેમ છોકરાં ઉછેરે માને
 આપે ॥ પુત્ર હમરે થાય મતલબી. પછી બની ગેસે

આપો આપ ॥ આગલા વખતનો વિચાર ભુલ્યો, સુખ
કરનારના ભુલ્યો જાપ ॥ બધા સરખા દેવ જાણીને,
વગર જાણે કાઢે તેનું માપ ॥ બધા એક કહી ભાવ
બુદ્ધો છે, જ્ઞાની પુરુષ તે સમજી રહ્યા ॥ હું ભુલુ મા
તમે ન ભુલો ॥ ચોક ૨ જો.

મતલબ વખત ધ્યાન ધરીને કહું, તારા વિના મારું
કાંઈ નહિ મા ॥ તું મારે ને તું જીવાડે, હવે નહિ
ભટકુ જહી તહી જ્યાં ॥ હાવી નમ્રતા જોઈ ભગવતની,
લાવી દયા કામ કરો તહીંયા ॥ અદ્ય બુદ્ધિ અજ્ઞાન
અભણ, અનેક શોધીએ જહીં તહીં મા ॥ ભક્તિ
ભગતને એક ટેકની, એક છોડી અનેકમાં ગયા ॥ હું
ભુલુ મા તમે નહિ ભુલો ॥ ચોક ૩ જો.

તરી ગયા જને એક ઝાળખી, એક નામનો રાખ્યો ટેક ॥
ભોળવાઈ ભટકે ભજે અનેકને, અનેક જોતાં ગુમાવે એક ॥
એક અનેકમાં બ્યાપી રહ્યો છે, ભુલવણીમાં ભુલે છેક ॥
જ્યાં જોઈએ ત્યાં એનો એ છે, જોતા જોશો તો નથી
અનેક ॥ અમીચંદ કહે આક્રીન રાખે, અંબામા પ્રસન્ન
થયા ॥ હું ભુલુ મા તમે ન ભુલો, મુર્ખ જાણી મા
લાવો દયા ॥ ચોક ૪ જો.

કાયારૂપી બગીચો કુદરતી.

મેરે સતગુરુ બાગ બનાયા ॥ જ્યાં પચરંગ ફુલ સોહાયા ॥
તન બાગ બને નવરંગી ॥ મન માલીક લમર સોરંગી ॥
દસ દ્વાર ઉપર એક જોગી ॥ જ્યાં બેઠે પરમ સંજોગી ॥
પાંચો મુદ્રી લેહ લાગી ॥ ધરે ધ્યાન પીયુ રસમોગી ॥

ક્રમ.

આઠ દુવા નવ બાવરે લગી, શોલા શેશ ત્રાપની ચાર ॥
બારા બેલ બલહુધ કેશો પાંચ, મોથખમ ચાર ॥
ફીરે કાલચક્રનીત્યાં માયા ॥ અને હૃદ પર જ્યાં અટકાયા ॥
મેરે સતગુરુ બાગ બનાયા ॥ ચોક ૧ લો.

મંછા માલણ મતખાલી, સંગ નીસદીન રમતા માલી ॥
ચાર તખ્ત લએ હરીઆલી, ચોર્યાસી કારી કર દાલી ॥
સબકા એક ખીરજ ખાલી, થડ એક અસંખ્ય ડાળી ॥

ક્રમ.

અલીલ વૃક્ષ તો એક હેં ॥ નિરંજન વાંકી ડાળ ॥
શાખા જીનોકી ખલ હેં ॥ પ્રાત સકળ સંસાર ॥

ધનધોર ખીરજડી છાયાં ॥ શીતલ શાંતન મન બાઝ્યા ॥
 મેરે સતગુરુ આગ બનાયા ॥ ચોક ૨ જો.
 એ અખંડ આગ અવિનાશી ॥ રૂપિહો ગયે સહજ અશ્વાસી ॥
 નવનાથ સિદ્ધ ચોર્યાસી ॥ છ દર્શણ બડે બડે તપસી ॥
 ત્રણ દેવ બશે હરકાસી ॥ શ્રી કૃષ્ણ બજતે બંસી ॥

કુલ

કામ લગ કથની મે કરું ॥ ઠેતા ન આવે પાર ॥
 ચકવે રાજ હો ગયા ॥ કા તેરા હમારા બાર ॥
 આતો બકત માલ ગુણ ગાઝ્યા, સત ગુરુને ચેલા ચેતાયા ॥
 મેરે સતગુરુ આગ બનાયા ॥ ચોક ૩ જો.
 વે રાત આગ મેને ગાયા ॥ એકવીશ બ્રહ્માંડ ચડાયા ॥
 તેરા પાર જરા નહિ પાયા ॥ દમ ચલા પડી રહી કાયા ॥
 પાંચ પ્રાણેશે છાયા ॥ ઈત નેમે શબ્દ કષ્ટુ આયા ॥

કુલ

સતગુરુ રહે તન આગમે, અજબ બને દો નેન ॥
 અંત કાળ પસ્તાએગા, જબ છોડી જવો સુખ ચેન ॥
 ગુરુ વચને અમીચંદે ગાયા, રાત દિવસ ભજુ મંમાયા ॥
 મેરે સત ગુરુ આગ બનાયા ॥ ચોક ૪ થો.

શ્રી ૧૧

આજ મારી ૮૪ વરસની ઉંમર થઈ તેમાં ૬૦ વરસ એક આકીન રાખી હર વરસે સુરત અંબાજીમાં આસો મહીને ૪ દિવસ માણના છંદ ગાઈ ભક્તિ કરતો, તેમાં એકપણ નવરાતર પડ્યું નથી, તે ભક્તિના ભાવથી સંસારી કામ મહારા સર્વે નિર્વિદ્ધે થયા, તે હજી મા પ્રતાપે સર્વે તરફથી સુખી આજીવંદમાં જોઈ મારા ચંડીપાઠના છંદ તથા બેદ અબેદ અને શક્તિના છંદ સાંભળી મહાત્મા જોગાનંદજી મહારાજ તથા શ્રી જનાર્દન વિરભદ્ર પાઠકજી જગીન્દર, શ્રી નારાયણજી જોશી, શા. યુતીનાથ પઠાન તથા અંબાજીના પુનરી ભાઈએ વિચાર કરી અંબાજીમાં ને જોગાનંદજી મહારાજની કથામાં અને પાસાજીમાં માનપત્ર વિશે માણની પ્રસાદી આપી તે વખતે જે મેં ભાણુ કરેલું તે આ નિચે પ્રમાણે છે. ૧૧મી આ લખવાનું કારણ એ જે, જે માણસ આકીન રાખી એકલીન થઈ આ છંદો ગાશે તો તેને આ લાભ મળશે. તે ભક્તિમાણ કરવા મારો ધર્મ છે કે તે પણ જીવો પોતાના સ્વરૂપમાં મલી સદા આનંદ ધર જોશે.

ઓ મહારા બદાના ભક્તો, દેશખંડુ અને પરમપુણ્ય યોગાનંદજી મહારાજને દંડવત પ્રણામ કરીને એ બોલ બોલું છું, મારી ઉંમર આજે વર્ષ ૮૪ ની થઈ, તેમાં સ્વપ્નમાં પણ આ માનપત્ર મળવાનું છે. એમ જાણતો ન હતો. ને મેં આ સાંદ વર્ષ માણના નવરાતરમાં છંદ ગાયા, તે ભક્તિ કરી, તેમાં નિર્ગુણ, સ્વગુણ અને અત્મજાની ચંડીપાઠના છંદ ગુજરાતીમાં કરી ગાયા તેમાં એક પણ નવરાતર પડ્યું નથી. તો ને પ્રતાપ મારી માણતો છે. જેમ ઝોમઝોમ ઝોમઝ

ખનાવે, તેણે મસાલો ખુબ નાંખે પણ જ્યાંસુધી મીઠું પડે નહિ ત્યાંસુધી શીકડું લાગે, તેમ મીઠા રૂપી માણની મહેરથી છાયા પડે નહિ ત્યાંસુધી વાણીમાં લોકોને પ્રેમ થાય નહિ તેથી જ્યારે માણની મહેરખાનીથી છાયા પડે છે તેનો લોકોને પ્રેમ ઉત્પન્ન થાય છે.

વળી નવરાતર એક પડયું નથી, તેનું કારણ સંસારમાં તરેહ તરેહની ઉપાધી આવી પડે છે, પણ માણની મહેરથી નીરવિધનપણે તનમનથી સુખી રાખી એનું રમરણ કરાવે છે, તો આ માનપત્ર મારી અંખામાને છે. કારણ કે મારી બુધ્ધિમાં વધારો કરી કંઈપર આવી એના ગુણ ગવાડે છે, ને ગાઉં છું, તેમાં પ્રતાપ છે, વળી ઘણી હલકી વર્ણો બાધા લઈ જોતજ આગળ બકરાએનો ભોગ આપતા હતા. તે વિષે માતાએ બુધ્ધિ આપવાથી દુઃખહરણ નામની તથા સાધુ સમાગમની ચોપડી બહાર પાડી. ને એ ચોપડી વાંચવાથી ઘણા સુધરી ગયાં ને હિંસા કરતા બંધ થઈ ગયા. એ પ્રતાપ માણની ભક્તિના છે તેમાંથી જે લાભ મળ્યો એ માતા પ્રતાપનો છે.

આ જોઈ જે કોઈ ભક્તિ આકીન રાખી દ્રઢ વિશ્વાસ રાખશે. તેના કામ માણ સિધ્ધ કરશે. “બોલો અમે માતકી જે.”

દોહરો.

ઐ અંબા તું એક છે, માલીક આપે આપ ॥
 બ્રાંતીમાં ભુલી ગયા, તેનો છે સંતાપ ॥
 હું તુંનો ઝગડો ઘણો, સંસાર ઉપાધી એ ॥
 મોઢાઈ મમતા જે કરે, દુઃખ પામશે તે ॥
 સતગુરુ જે સાચા મળે, હોય ઈષ્ટદેવ પ્રસન્ન ॥
 ભાવ રાખી જે ભજશે, થશે ઝટ દર્શન ॥
 ભક્તિથી મુક્તિ મળે, ભાંગે સંશય ઝટ ॥
 મુળ માલિક પાછો થશે, તુટશે કર્મ તરત ॥
 માન અપમાન જતુ રહે, ન દેખે બીજું કંઈ ॥
 જ્યાંથી જે ઉત્પન્ન થયું, તે સમાય તહીંનું તહી ॥
 પરોપકારને કારણે, મહાત્મા યોગાનંદ ॥
 ભાવ જોઈ ભગતનનો, આવી આપે દર્શન ॥
 મોઢાભાઈ પ્રમુખે છે, પરમાર્થ કરનાર ॥
 ઉત્તેજન આપ ભક્તને, સેવો માજી દ્વાર ॥
 જગત જનુની અંબિકા, ભક્તનો રાખે ટેક ॥
 યુનીલાલ પઠાણુ જે, જ્ઞાનીનો કરે વિવેક ॥
 ભક્તિમાં પ્રેમ અતિઘણો, સેવે શંકર દ્વાર ॥

તદરૂપ થઈ સેવા કરે, બહાલો નહિ સંસાર ॥
 તારા શંકર પ્રેમી ઘણા, છંદ સાંભળી થાય આનંદ ॥
 મહાત્મા ભક્ત બેળા કરી, માન અપાવવા મન ॥
 ધન પુંજરી અંબા તણા, ચોથી પેઢી જોઈ ॥
 સંપે થકી સેવા કરે, જોઈ હિરખાય ભક્ત સહુ ॥
 સંવત યોગણીસસે પંચ્યાસીએ, માગસર સુદ પાંચેમ ॥
 આનંદ આન્યો સર્વને, જ્યંતી ઉજવવા પ્રેમ ॥
 સર્વેમાં વ્યાપી રહ્યા, આત્મ શક્તિ એ ॥
 ભજતા મળશે ભગવતિ, કહે અમીચંદ રાખો ટેક ॥

ભજન રૂપી છંદ.

અજબ લીલા મા તમારીરે, અલબેલી અંબા, અજબ
 લીલા મા તમારી ॥ નહોતો બેઠો હાવું ધારીરે ॥ અલ-
 બેલી અંબા ॥ અજબ લીલા મા તમારી ॥ મહાત્મા
 ભક્તોને તમે પ્રેરણારે કીધી, મોંઘા ભાઈએ પહેલ
 લીધી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧ લે

પૂજરી આચ્છવભાઈનેરે મળ્યા, પુશીથી વાત સ્વીકારીરે ॥
 અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૨ જો.

અનુભવીએ આણંદ બનાવ્યો, હરખાયા માના પુત્રરીરે ॥
અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૩ બે.

સાંઠ વર્ષ છંદ ગાતારે જાણી, જયંતિ ગ્રાગ્રહવ કીધો
ભારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૪ થો.

માનપત્ર ભક્ત ધારીને આપ્યા, માની ખુબી ઘણી
ન્યારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૫ મો.

ભક્ત રાજી કરી આશિષ દીધા, માનનાં માલીક માજી
મારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૬ ઠો.

હું તો જયક છું જયવારે આવ્યો, માનનાં માલીક
હોય દાતારી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૭ મો.

કંઠ ઉપર આવી બળબુદ્ધિ આપ્યા તો છંદ ગાયા
લલેકારી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૮ મો.

નિર્વિઘ્ને તન મને સુખીરે રાખ્યા તો, ભક્તિ કરી ચિત
કારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૯ મો.

આરે માન મારી માતાને શેભે, દયાળુ છે દાતારી રે ॥
અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧૦ મો.

મતલખી મતલખ કરી રાજી થાએ, આપનારી છે
ઉપકારી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧૧ મો.

ઉપકાર મારી માનોરે મોટો બુકતાને એ લે છે તારીરે ॥
અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧૨ મો.

આપનાર લેનાર માજી અમીચંદ કહે છે તુરીઆમાં
સર્વે એકાકારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧૩ મો.

(જોગાનંદજી મહારાજની કથામાં માનપત્ર જોગાનંદ મહારાજે આપ્યું
તે વખતે જે દોહરો બોલેલા તે.)

માન માનમાં સમાઈ રહે, આપનાર લેનાર એક ॥
બીજો તો જોતો નથી, કરનાર કાણુ વિવેક ॥
મહાત્મા યોગાનંદજી, દેશીની પુરે આશ ॥
જ્ઞાન આપે ઘટમાં, પ્રેમે બેસાડે પાસ ॥
બુકતાને ભોમિયા મળે, મારગ આવે હાથ ॥
મુળ સ્વરૂપને ઓળખી, ઝટ કરે સંગાથ ॥

સંસાર ખાજી સ્વપ્ના તુલ્ય, તેનો છે આ ખેલ ॥
 તેના રમનાર તે રમે, અજ્ઞાનીને મન રહેલ ॥
 અદ્યમતિ હું માનવી, માજીનો પ્રતાપ ॥
 પ્રેમ થકી જે ભજશે, થાય દર્શન આપો આપ ॥
 ધન છે મહાત્મા ભક્તોને, પુર્ણ બતાવી પ્રિત ॥
 મુળ માલિકને મળવા, ભક્તિની બતાવે રીત ॥
 નવધા ભક્તિ મુળ છે, ધ્યાન ધરે ઘડ થાય ॥
 તું હુંમા સૌ મળો ગયું, બીજો નહિ દેખાય ॥
 આપનાર લેનાર એક છે, બ્રાંતિએ ભુલાય ॥
 ભગત ભગવત જોળખે, એક રૂપ બની જાય ॥
 એ માયા છે માજીની, સાંભળી ખુશી થાય ॥
 ચેત્યા ભક્તો જાણીને, મનમા મા મલકાય ॥
 અમીચંદ કહે સર્વને એક દેશના સૌ ॥
 પ્રેમે માજી ભજશે, લાભ મળશે બહુ ॥
 જયકે ખેંઠો જયવા, તેને ન હોય માન ॥
 માન હોય દાતારને, કરે સૌનું કડ્યાણ ॥

“સંવત ૧૯૮૫ ના માગસર સુદ ૫ ને વાર સોમે,
માનપત્ર મળ્યું તે વખતે બોલેલા તે બોલોમા. ”

ઓ મારા દેશી બંધુ ભક્તો અને પરમ પુણ્ય મહાત્મા યોગાનંદજી, મહારાજ કે જેણે મને માગસર સુદ ૧ ને ગુરુવારને દિવસે, પોતાની કથામાં આવનારાઓ અને ભક્ત જનો વિગેરે કેટલા એક ખીજા ગ્રહસ્થ લોકો વચ્ચે માનપત્ર આપી ઘણા પ્રેમથી આશિર્વાદ આપ્યાં, તેવળુ પોતે આજ આ સ્થાને પધારી સર્વ ભક્તો પર દયા કરી દર્શનનો લાભ આપ્યો છે, એ માફ પુર્ણુ લાગ્ય છે. વળી આ પ્રમુખસ્થાન પર પધારેલાં, પુર્ણુ ભક્ત કે એવળુ પણ અત્રે વિકુલનાથજીના મંદિરમાં કે જ્યાં દર સોમવારે ભજન ગવાય છે, એવળુ પોતે પણ એ મંડળમાં એ પોતે મોઢાલાઈ ભજનમાં આગેવાની લઈ પ્રેમથી ભજન ગાય છે. એવળુ પોતે જનાર્દન વિરભદ્ર પાંદકજી, પ્રમુખસ્થાન પર પધારેલાં જોઈ મને ઘણો આનંદ થયો છે, કે એવળુને મેં વિકુલનાથજીમાં ઘણી વખત ભજન ગાતા જોયા છે, તે વખતે તદ્દરૂપ થઈ એકલીનતાથી ભજન કરે છે. હવે આ સર્વ ભક્ત મંડળની સલાતી રજા લઈ બોલું છું કે આ માનપત્ર મારી અપામાના વિચારથી ભક્તોને પ્રેરણા કરી મને રાજી કરવા અપાવે છે, ને પોતાના પુનરુજ્જીવને ઉલટ લેવડાવી બહુ પ્રેમથી મારી ૮૪ વર્ષની ઉંમર જાણી તેમાં સાઠ વર્ષ પુરા માજીમાં નવરાતરમાં છંદ ગાતા થયા, તેમાં એક નવરાતર પડ્યું નથી, એ જાણી, પુનરુજ્જીવ અને પાંદકજીએ વિચાર કરી જ્યંતી જે કહે છે અગર જ્યુબેલી કહે,

કોઈ મહોત્સવ કહે અથવા જે કહેવાતું હોય તે, હું કાંઈ જાણતો નથી, કારણ કે મેં કોઈ દહાડો કોઈ સભામાં કે ભાષણ કરવામાં, આગેવાની લીધી નથી, તેથી હું એ વાતમાં અજાણ છું. તેથી મને ખબર નહીં. મને ખબર મારી અપામાએ શુ કામ કર્યા, તેના ગુણ ગાવા, છંદ કરી માને ગાંડુધેલું બોલીને મનમાંથી ઉર્મિઉઠે ને એ બુદ્ધિ આપે તેમ છંદ કરી ગાઈ પ્રિતિ પાંધી, કારણ કે આ સંસાર ઉપાધીમાં ફસાઈ અને ભવોભવ ભોગવવાં પડે છે. ને જન્મ મરણના દુઃખથી મુક્ત થઈ આ અદ્ય આનંદ મુકી અખંડ આનંદની ઇચ્છા રાખી છંદ ગાઉં છું તેથી મારા પર દયા લાવી પ્રસન્ન થઈ મને મુળ સ્વરૂપને મળાય તે રરતો ખતાવી સંશય લાંગ્યા, તેમાં હું બહુ આનંદ પામેલો છું. વળી એ છંદ ગાવાથી મારા જે જે પુર્વના કર્મની છાયા કપાતી ગઈ તેમ તેમ માની છાયારૂપી પ્રકાશ પડવાથી પાપ ધોવાતાં ગયા તેમ તેમ પોતાના સ્વરૂપનું ભાન પડતું ગયું. તેમ તેમ આત્મજ્ઞાની વેદાંતમાંના સાર પર પ્રેમ ઉત્પન્ન થતો ગયો. ને જેમ જેમ અનુભવ થતો જાય છે, તેમ સમજાય છે કે આ ખડું છે ને આ ખોટું છે એટલે કાયા અને આત્મા જુદા છે, તો જ્યાં સુધી કાયામાં જીવ રહેશે ત્યાં સુધી માયા છે, જ્યારે જીવ છુટો પડશે, ને પોતાના અરભવ પરભવના કર્મો ખેરવશે તો તરત પોતે અલ્પ બની એક થશે.

દોહરો.

અખંધ કહીએ આત્મા, એ માયાથી કેમ બંધાય ॥

જે બંધનમાં આવ્યો, તો જરૂર શિક્ષા થાય ॥

ધર બાળે ધર ઉગરે, ને ધર રાખે ધર જાય ॥

એ સમસ્યા અનુભવ તણી, ગુરુગમથી ઓળખાય ॥

આપણે બધા એક દેશનાં ને એક દેશી છીએ. એકમાંથી અનેક થયાં છીએ. અનેકનો એક થશે. સર્વે પંથના એક પરમેશ્વરને માને છે, કાંઈ એ કહેતાં નથી. તો તેને મળવા આ બધા પંથે એટલે માર્ગ જુદા જુદા થયા, તેનું કારણ કે જે મહાત્માઓ જે માર્ગે ગયા તે માર્ગે જેના હાથમાં આવે છે, તે માર્ગેથી જે ગયેલા તેની રહેણી જોઈ તે પ્રમાણે ચાલશે તો તે બધાએ પોતાના સ્વરૂપમાં ભળશે. વાસ્તે તેનો દાખલો કે આપણે કોઈને પુછશું કે આ કામનો કરનાર કોણુ તો કહેશે કે “હું.” કરાવનારને પુછશો તો તે કહેશે કે “હું.” એટલે બન્નેમાં હું ને હુંજ રહ્યા. તેમ આ માનપત્ર આપનાર પોતે તેમ લેનાર પણ કહે કે હું પોતે, એટલે પોતેજ આપે છે ને પોતેજ લે છે. હું માનું કે મેં કયું, એમ કહે તે મિથ્યા છે. માટે આ આપણે બધાએ સર્વે એકરૂપ છીએ. કાંઈ નાનું પણ નથી ને મોટું પણ નથી. હવે એ છંદ બોલીને હું એસવાની રજા લઉંશ.

બોલો અંબે માતકી જે.

ઝડપી લગડી રાહ.

વારે વારે વારે મન તુ માન કહ્યું મારું,
આ છે ભવ તરવાનું ખારું.
પસ્તાસો ફરી, ગુણ શરણ રહી,
જપો જપ આઘ અંબાનું ધ્યાન ધરી.
જીવ તું જોની જાગી જોગી ભોગી તપસી ત્યાગી,
ગયા રાગી ને વૈરાગી, છોડી માયા,
એક પલકમાં, હો ગઈ ખાખ પડી કંચન કાયા,
મુરખ માને મારું, અંત કાળે નહિ તારું,
લાગે પામરને પ્યારું, સંસાર આયા,
ફેકટ ફેરા, ફર્યો તું લક્ષ ચોર્યાશી ભટકાયા.

ગઝલ.

મનસા દેહ મોગો મુલ, તેને કેમ કરે ધુળ,
માયા કાયા કારમી કુલાઈ ફરે કુલ,
કુલાઈ ફરે કુલ, કુલાઈ ફરે કુલ,
ભમર ભોગી ખાસ લેતા ખીડાય કમળ કુલ.

જુલ.

સંસાર સુખ સ્વપ્ન ગણે, અજ્ઞાની જાને સારજી,
મુતવીત દારા મુકી જવું, કંઈ કરને મન વિચારજી,

તું તો સમજી લે વિચારી, હું તો કહું છું વારંભવારી,
તારા મનમાં તું ધારી, હવે એસ થરી, ગુરૂ સરણ રહી,
ચોક ૧ લો.

ભમરો કમળમાં ઘેરાઈ, પછી રહ્યો પરતાઈ,
જીવડો ગયો જુગ માંહી, ફર્યો ચોર્યાશી,
રહ્યો ગરબમાં, પડ્યો બહાર પડી ગફલત માયા ફાંસી,
ભજ તું માતાનું નામ, કર આતમાનું કામ,
મમતા મુકી દે તમામ, થાય સુખ પાસી.
મટે ચોરાશી, સમજ મન નહિ તો થાસે તારી ફાંસી,

ગજલ.

સાર માજી નામનો મેં ઢીઠો જગમાંય,
દુઃખ તણે સુખ મળે ભજલો અંબાય,
ભજલો અંબાય, ભજલો અંબાય,
શંશય મનનો કાઢી નાંખો શંશે જગને ખાય.

કૃષ્ણ.

કરતાનું કર્યું કાઈ ન ઉઠાપે, પામે નહિ કાઈ પારજી,
અનંત જુગ એમ વહી ગયા નહિ જડ્યો કાઈને સારજી.

સંસે મનનો તાગો, પીચો સતગુરનો પ્યાલો.
 ઢાલ માજી નામની ઝાલો, શીર ગુર કરી.
 ગુર શરણ રહી. ચોક ર જો.

તુ તો સમજ પામર પ્રાણી, અનુભવ અંતર આણી,
 સાચી અંગા લો ને જાણી, એ છે ત્રિપુરારી, દુનીયા સારી.
 ભજન બીન કંઈ નર ગયે મનખો હારી,
 બચું તે તો જસે, નામ રૂપ ગુણનો નાસે,
 બીજ ગયા તેમ જસે, ચાલો વીચારી,
 કાટી કલ્પથી, છે જન્મ મરણ અવતાર ધારી.

ગઝલ.

આ સ્વપ્ના જેવું સુખ, સાને સાચુરે માનો,
 ફસાઈ ફંદમાં ફાંસી ખાઈને, મીથ્યા મત તાણો,
 મીથ્યા મત તાણો, મીથ્યા મત તાણો,
 આદ્ય અંગાની ગહન ગતી કાઈએ ન જાણો.

કુત.

કેકટ ફંદમાં ફસાઈ રહી, ફરે લક્ષ ચોરાશી મહીંજી,
 જ્ઞાન કથો ગુર સંગ રહી, ઝટ મુક્તિ યાએ તહીંજી.

દુઃખ સુખ સ્વપ્ના માંહી થાય, જીવ જમણાથી ભોળવાય,
જાગે જોતાં જુદું થાય, પસ્તાસો ફરી

ગુરુ સરણ રહી. ચોક ૩ જો.

શરીર વાદળની છે છાયા, નથી કોઈની અમર કાયા,
ભજે દેવ સરખા ડાયા, કંઈ ભોમી પડે, જીવો બળી સુત.
બાણાસુર કૃષ્ણજીની તો સાથે લડે,
ભલા ભીષ્મ પિતા સુરા, કર્યા પાંડવે જીવ પુરા.
થયા અરજીનથી ચક્રચુરા, રથે કૃષ્ણ ચડે,
રાવણ રામે રોળી, બાળી લંકા અજોધ્યા ખડ.

ગઝલ.

ચેત મન ચેત માજી, ભજે ગુરુ સંગ,
મમતા ત્યાગી થાઓ રાગી રહો સદા ઉમંગ.
રહો સદા ઉમંગ, રહો સદા ઉમંગ,
પડી કાયા તુટી દોરી ઉડ ચલા પતંગ.

કુલ.

કાળ કેરી ગ્રાળ જાળરી અહંકૃતી કરો ત્યાગજી.
મમતા મારો મન તણી, પડી કાયા જલા દે આગજી,
ગયા સાંભળી શીવલાલભાઈ, અમીચંદ બોલે આહીં,
સામા બેઠા અંબા માર્છ, ભગત જશે તરી.

ગુરુ સરણ રહી. ચોક ૪ થો.

નવ પ્રકારની ભક્તિ.

દાહરો.

સમરૂં માતા શારદા ગણપતિ લાગું પાય,	
લખ ચોર્યાસી ભમતા મનુષ્ય છેલ્લો થાય.	૧
ઈચ્છા રાખે મનમાં મોક્ષ પદને ચાહ,	
સંસાર દુઃખનો દરિયો ગુરૂ મળે સુખ થાય.	૨
કરી કલ્પના મોક્ષની શોધી ગુરૂ ધર જાય,	
ગુરૂ કરી જ્ઞાન મેળવી ગુરૂને લાગે પાય.	૩
કયો માર્ગ ભક્તિ તણો ભેદ ભાંગે ધડ થાય,	
નવધા ભક્તિ મુળ છે સાંભળ કહું તે ધ્યાય.	૪
ભેદ વિના ભક્તિ કરે અણુજાણે અથડાય,	
જુઓ ભક્તની ભક્તિ મોક્ષ પદને પાય.	૫
પહેલી ભક્તિ પરિક્ષતની શ્રવણ ભક્તિ કહેવાય,	
અપ્તાહ સાત દિવસના સાંભળી મોક્ષે જાય.	૬
પાષાણ જેવી પ્રતિમા થઈ બેઠાતા ત્યાંય,	
ચીત રાખીને સાંભળ્યું તો મોક્ષ પદને પાય.	૭
ખીજ ભક્તિ નારદ તણી, કીર્તન નીશદીન થાય,	
પલક એક ચુકે નહીં, નિશદીન કીર્તન ગવાય.	૮

- ત્રીજી ભક્તિ પ્રદક્ષાની સ્મરણ એ કહેવાય,
 સ્મરણ ભક્તિ મુળ છે પ્રગટ્ય થંભની માંધ. ૬
- સેવા ભક્તિ ગુરુ તણી ચોથી તે કહેવાય,
 ગોવીંદ મળ્યા ગુરુ થકી ગુરુ અધિક કહેવાય. ૧૦
- સેવા ભક્તિ સખરીની લાગે ગુરુને પાય,
 તપ જપ કરે ઘણું અધિક ગુરુ કહેવાય. ૧૧
- અરચન ભક્તિ પાંચમી ને કરી અંભરીશ રાય,
 પુંજરે સોળ ભાતની થાળ ભરી નીત્ય થાય. ૧૨
- વંદન સેવા ભક્તિ છઠી કહીયે જ,
 એ ભક્તિ ગરુડની ઘરવીર કહીએ તે. ૧૩
- દાસ ભક્તિ હરમાનની રામ રટણ નીત થાય,
 આ ભક્તિ છે સાતમી હરીજન કહેવાય. ૧૪
- સખા ભક્તિ આઠમી અરજીનની કહેવાય,
 નવમી આત્મ જ્ઞાન છે, એક બ્રહ્મ ઓળખાય. ૧૫
- સંશય તજી સમરણ કરે, એક રૂપ બનજાય,
 ભક્તિ નવ પ્રકારની આ પ્રમાણે થાય. ૧૬
- ચંચળ ચીત્ત ચંગે નહીં, તરત અસેખ ઓળખાય,
 ભક્તિ કરવી ભાવથી એકરૂપ બન જાય. ૧૭

ગુરુ ગોવીંદ દાનો મીલે, કીનકું લાગું પાય,
 ખલિહારી ગુરુ દેવકી જીને ગોવીંદ બતાય. ૧૮
 સતગુરુ શબ્દ સાંભળી રાખવા ઘટની માંધ,
 રાત દિન રટણ કરે મોક્ષ પદને પાય. ૧૯
 આ ભક્તિની રીત છે આવી ભક્તિ થાય,
 જન્મ મરણ જોતા તજે, કહે અમીચંદ બજે અંખાય. ૨૦

દોહરો.

(આઠ વસ્તુ પોતાની મેળે શીખવાની છે.)

નાક પાંચ ને પારખું, નાડી ને વળી ન્યાય ॥
 તરવું તસ્કરવું ને તનતરવું, એ આઠે આપ કળા ॥

અર્થ:—નાક વતી ખુશબો પારખવી; પાંધડી બાંધવી; હરેક વસ્તુની
 પરીક્ષા કરવી; નાડ જોઈ રોગ પારખવો; ઇન્સાફ કરવો;
 તરતાં શીખવું; તસ્કરવી એટલે ચોરી કરવી ને તનતરવું
 એટલે સંસાર માંડવો, એ આઠે વસ્તુ પોતાની મેળે તર્કથી
 શીખવાની છે. તેમજ પરમેશ્વરને ઓળખવું એ પણ પોતાની
 મુરતાધીજ છે.

છંદ ૧ લો.

અંબામા તારું દર્શન દુર્લભ—એ રાહ

હશે ઝવેરી કોઇ એક વિરલા, પ્રેમરસનો સ્વાદ ચાખશે તે ॥
 અમર રસના કોઇ એક લોગી, બેઠા ખુણાથી માંગશે તે ॥
 સર્વે ભકતો ભક્તિ કરે છે, મુખવાણી પર પડશે છાપ ॥
 એક તાર અનુભવી મેળવે, તદુપ થઇ જાય આપો આપ ॥
 ગગન મંડળપર ધુન ચલાવી, કોઇ વીરલા જેરવી લે તાપ ॥
 સ્કેન્ડલ સમાધિ વાણી વિવેકે, મૂળ માલિકનો જપતા જપ ॥
 પ્રેમ ભકતોની અનુભવી વાણી, તેના શબ્દોથી જાગશે તે ॥
 અમર રસના કોઇ એક લોગી, ચોક ૧ લો.

રસોઇ બનાવે બુક્તિથી, તેમાં તેલ મસાલો નાખે અપાર ॥
 લુણ વિના લાગે સર્વે શીકું, આ દ્રષ્ટાંત પર કરો વિચાર ॥
 પ્રસન્ન થઇ પડે માની છાયા, લુણ રૂપી તેમા સ્વાદ અપાર ॥
 આવી કંઠ પર સાદ્ય કરે, પડે વાણી મધુરી મોહ્ય સંસાર ॥
 બાણી વાંસળી વાગે વાંસની, કૃષ્ણ વાંસળી વાગશે તે ॥
 અમર રસના કોઇ એક લોગી, ચોક ૨ જો.

એ વાંસળી વાગે મધુવન, સુણી ગોપીકા થાય પ્રસન્ન ॥
 ઘર કામ છોડી, દોડી ગોપિકા, વાંસળી વગાડે રમે કીશન ॥
 લાગી લાલ્ય નહિ ઉઠ્યા જનકરાય, એવું કથામાં ચોટયુ મન ॥
 ભકિત કરે તે એવા ભાવથી, ઝટ માણ થશે પ્રસન્ન ॥
 ભકિતનું ફળ મળશે ભકિતને, નહિ સપાડું રાખે તે ॥
 અમર રસના કોઈ એક ભોળી. ચોક ૩ જો.

વિનંતી કરી શુભ ગાઓ માણના, તેટલી ઘડી ચીત્ત રાખો સ્થિર ॥
 ધાર્યું થાયે ભલ દુઃખ જશે, કોઈ વીરલા સમજે ગંભિર ॥
 પ્રેમ રસ ખ્યાલા પીધા પ્રેમથી, શુદ્ધ મન થયું નિર્મળ નિર ॥
 સાદ્ય કરે મા સદા ભકિતને, આક્રમે આવી આપે ધિર ॥
 અમીયંદ કહે ધાર્યું કરે મા, મુખમાંથી જે ભાળશે તે ॥
 અમર રસના કોઈ એક ભોળી. ચોક ૪ થો.

છંદ ૨ જો.

ભજનરૂપી છંદ.

એક ટુકડો ભરવો છે હમારે, તેની પ્રીતર મા તારેરે—એ રાહ.

શું બુઝ્યો ઝટ આવો માણ, હી ગળાજ માત તું મારીરે ॥

નોધાશની તું આધારે, બુઝતાને લો તારીરે ॥

શું બુઝ્યો ઝટ આવો માણ, હી ગળાજ માત તું મારીરે ॥

જો કોઇ ભૂલ હોય હમારી, ક્ષમા કરો દિલધારીરે ॥

દાસ બાણી દીન વચન સુણીને, અંરજી હો સ્વિકારીરે ॥

શું જુઓ ઝટ આવો માણ ॥ ચોક ૧ જો.

સંસારમાં તો સરસો થઇને, ફરતો થઇ અહંકારીરે ॥

કામ ક્રોધમાં જાડગી કાઠી, ડૂબતી દુનિયા સારીરે ॥

શું જુઓ ઝટ આવો માણ ॥ ચોક ૨ જો.

એ માયાની જાળ તમારી, લેમાં ભૂટે પ્રહારીરે ॥

હાથ ઝાડી મા ડિંગજાજ તારો, સંસાર છે દુઃખકારીરે ॥

શું જુઓ ઝટ આવો માણ ॥ ચોક ૩ જો.

અજીત માયા એ છે તમારી, લલા લુલે દુધાધારીરે ॥

એ માયાથી કોણ બચાવે, માની છે હઠભારીરે ॥

શું જુઓ ઝટ આવો માણ ॥ ચોક ૪ જો.

અખ કાળી ડિંગજાજ મા તું, એક રૂપ અધિકારીરે ॥

અમીચંદ કરે છંદ માણમાં, ગાય ધરમદાશ લલકારીરે ॥

શું જુઓ ઝટ આવો માણ ॥ ચોક ૫ જો.

છંદ ૩ જો

પ્રથમ નમું મણપતિ—એ રાહ.

ભલે પધારો મારા દેશી બંધુ, પ્રેમે પીએ પ્રેમ રસ ॥
 લાગે સ્વાદ તો પીએ મસ ॥
 અજર અમર રસ પીધો ગોપીએ, વ્યાખ્યો અંગોઅંગ ॥
 રમ્યા રાસ પ્રેમે કૃષ્ણ ઉમંગ ॥
 એરે રસ મીરાંબાઈએ પીધો, છોડ્યો નાણાનો સંગ ॥
 લાગ્યું એને કૃષ્ણ સાથે લગન ॥
 પ્રેમ ખ્યાલો પીધો ચઢી ખુમારી, લાગ્યો ભજનનો ચડશ ॥
 લાગે સ્વાદ તો પીએ મસ ॥ ચોક ૧ લો.

એરે રસ નારદજીને સોઈએ, કિર્તન લક્ષિ કહેવાય ॥
 અહોનિશ રટણ કૃષ્ણનું થાય ॥
 વલ્લભ ધોળા લક્ષ્મ માણતા, શ્રીજી મંદીરમાં જાય ॥
 દીઠા નહીં માણ નમ્યા નહીં ત્યાંય ॥
 ઉપવાસ કરી માનું ધ્યાન ધરું, પહેરી શ્રીજીએ સરસ ॥
 લાગે સ્વાદ તો પીએ મસ ॥ ચોક ૨ જો.

આ અમુલ્ય રસ જેણે પીધો પ્રેમનો, તેતો તરી ગયા પાર ॥
 પલકમાં છોડી ગયા સંસાર ॥

લક્ષિત કરતાં લે જશે જમનો, મળશે માલિક નોદ્ધાર ॥

સર્વાંગે શક્તિનો આધાર ॥

પ્રેમ લક્ષિત કરી સૂરઠ વૈરથે, ભાંગી તેની તરસ ॥

લાગે સ્વાદ તો પીજો મસ ॥ ચોક ૩ જો.

ભર કટેરા પ્રેમરસ ખ્યાલા, માણ નામના લઈ ॥

પીએ પાય છંદ અમીચંદ કહી ॥

છંદ સાંભળી આનંદ થાએ, જાએ દુઃખ પલકને મહીં ॥

થાએ સુખ માનજો સાચું સહી ॥

રામુભાઈ કરે લક્ષિત ભાવથી, ઢેલક બખવે સરસ ॥

લાગે સ્વાદ તો પીજો મસ ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૪ થો.

અંબા મા તારે દર્શન દુર્લભ—એ રાહ.

સંસારી જીવ સર્વે ભકત છે, મતલબ વખત કરે ભકિત સદુ ॥

ઈશ્વર ભકિત કરે કોઈ એક વીરજા, બગલા ભકત સંસારી બહુ ॥

ઈશ્વર ભકિતના લેહને જાણે, ગુરુવિના નહિ મળશે જ્ઞાન ॥

ગુરુ જ્ઞાની અનુભવી જોઈને, સર્વ શાસનો હોય જે જાણુ ॥

ગુરુ ઉપદેશ લઈ જ્ઞાન મેળવવું, ભકિતના માર્ગમાં રાખવું ધ્યાન ॥

કયાંથી આવ્યા ને કયાં જવું છે, વાકેફ થઈ તેનું કરવું પીછાણુ ॥

એ બાણુનું ઘણું કઠણ, ખુલે અંતર પરદો જણાય સહુ ॥

ઈશ્વર ભકિત કરે કોઈ એક વિરલા ॥ ચોક ૧ લો.

એક ગુરૂ ને એક ઈષ્ટદેવ, એક ટેક રાખી રહેશે જે ॥

સદા આનંદ ઘર સહેજમાં જશે, પોતે પોતામાં ભળશે તે ॥

ભકત ભકિત જોઈ ભોળવાશે, ભુલવણીમાં રહેશે તે ॥

ભવસાગરમાં રહેશે ફસાઈ, અનંત ભવ દુઃખ સહેશે તે ॥

ભકિત વખતે ભોગને ત્યાગી, નિર્વિકાર થઈ રહેવું સહુ ॥

ઈશ્વર ભકિત કરે કોઈ એક વિરલા ॥ ચોક ૨ જો.

જગત જીવો સર્વે ભકત થઈ, મતલબ વખત બને સહુએ દાસ ॥

ભકત બની કરે ભકિત પ્રેમથી, રાત દહાડો જઈ બેસે પાસ ॥

એવી ભકિત નહિ કરે પ્રભુની, ત્યાંથી કરે જીવ નાસા નાસ ॥

માળા ફેરવતા મન દોડાવે, પૃથ્વીથી જીવ જાય આકાશ ॥

ભકત બની સહુ ભકિત કરે છે, ભકિત ભકિતના ભાવ છે બહુ ॥

ઈશ્વર ભકિત કરે કોઈ એક વિરલા ॥ ચોક ૩ જો.

આ જગતના સર્વે પ્રાણી ભકત બાણી ભરોસે રહે ॥

રાખી ભરોસો ભકિત જોઈને, તેના વચન માનીને લે ॥

ખરા ભગતને ખરું ખતાવે, સદા આનંદ ઘર જાણે તે ॥

ભગત મંત્રણી નદી કિનારે, બગ મચ્છ તાડીને રહેલા ॥

અમીચંદ કહે ભકિતનું ફળ, ભાવ પ્રમાણે મળે તે જોઈલા ॥

ઈશ્વર ભકિત કરે કોઈ એક વિરલા ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૫ મો.

(રાહ ઉપરનો.)

ભક્તિ કરી છંદ ગાઇ ધરો ધ્યાન, એક તારથી બેસી રહો ॥
 માગ્યું મળશે ભવ દુઃખ ટળશે, રાખી ભરોસો માને કહો ॥
 જીઓ જનક રાજાને ઘેર, સુકદેવજી કેવા ઉમા સ્થિર ॥
 ગુરુ કરીને જ્ઞાન લીધું, ઉપવાસ કરી ઉભા રાખી-ધીર ॥
 ધીરજનાં ફળ આપ્યાં જનકે, થયાં જ્ઞાની ગુણ ગાંભીર ॥
 આત્મજ્ઞાનનો ખોલે ખોલે, શુદ્ધ મન થયું નિર્મળ નીર ॥
 કરી કસોટી જનક રાયે, સંસાર વહેવારનો ઉતાર્યો મોહ ॥
 માગ્યું મળશે ભવ દુઃખ ટળશે, એક ૧ લો.

જીઓ જનકરાય બેઠા કથામાં, કેવું કથામાં લાગ્યું મન ॥
 લાગી લાહ્ય મહેત સગળ્યો જાણ્યો, જાણતા પે તાના ત્યાં ફરજન ॥
 આવી ગમરાઈ દીવાન બોલ્યો, ઉઠે રાજ ખુબ લાગી અગન ॥
 રાખી ધીરજ બોલે જનકરાય, હુ તો માફ ખુબવું તન ॥
 મારી તારી ઠાઠી બળોતે, પ્રહેલી કોલી ઓલવે તે કહો ॥
 માગ્યું મળશે ભવ દુઃખ ટળશે, એક ૨ નો.

બેઠા કથામાં ભગત સાધુ સંગ, લાહ્ય લાગી કે દેહયા તહી ॥
 પોત પોતાનો સામાન બચાવવા, લાગી લાહ્ય ત્યાં ઉભા જઈ ॥
 એતો કરમી માયા રચેલી, પારખું જોયું આગ હોતવાઈ ગઈ ॥

કરી પરિક્ષા મહાત્મા બોલ્યા, ખરાં ભગત તમે વીઢેહી ॥
ભક્તિ કરો આવા પ્રેમથી, જન્મ મરણનો જાશે લો ॥
માંગ્યું મળશે ભવ દુઃખ તળશે, ચોક ૩ જો.

આપણે સર્વં લેળા થયા, કરી ભક્તિ છંદ ગાઈ ધરવા ધ્યાન ॥
એ વખત નહીં કરવી ઉપાધી, વસન પાણી નહીં કરવું તોફાન ॥
ધર ધણી તો ભાવ ભગતનો, જોઈ તરત તેને આપે માન ॥
ભક્તિ કરનારને ભોગ ન લેવો, છંદ ગાતા નહીં તોડવું તાન ॥
અમીચંદ કહે જુઓ ભક્તિ, એવું સ્થિર મન રાખી રહો ॥
માંગ્યું મળશે ભવ દુઃખ ટળશે, ચોક ૪ જો.

છંદ ૬ ડો.

ભજનરૂપી છંદ.

(ભક્તિ કરતી વખતે વ્યસન ન કરવા વિષેનો છંદ.)

ગુરૂ મારા સાચારે, અંજા મા થયા પ્રસન્ન—એ રાહ.

ભક્ત જન આવોરે, લોની લાભ ભક્તિ કરી ॥
લલચાઈ નહીં જાશેરે, આવશે કપ ચાના ભરી ॥

કુલ.

માને તેને છે શિખામણ, બુદ્ધિવાનનું કામ ॥
વગર પૈસે કરો ખરીદી, જ્ઞાની આપે છે જ્ઞાન ॥
સમજી સમજી લેસેરે, ભજનમાં ચિત્ત ધરી ॥

લલચાઈ નહીં જાશેરે ॥ ચોક ૧ લો.

કુલ.

સંસારી જીવ સર્વે આપણે, માયામાં ગુલ્લતાન ॥
અસુરી દૈવ બે માયા છે, તેનું જ્ઞાનીને છે ભાન ॥
સમો ભ્રમ વરતેરે, સંશય નહિ સખે જરી ॥
લલચાઇ નહીં જાશેરે ॥ ચોક ૨ બે.

કુલ.

દૈવ માયા છે લક્ષિત રાણી, મુક્તિની હાતાર ॥
સાધુ સત જંગલમાં જાએ, જપ કરે એક પાય ॥
મુક્તિ અન્ન પાણીરે, બેસે એક ચિત્ત ધરી ॥
લલચાઇ નહીં જાશેરે ॥ ચોક ૩ બે.

કુલ.

લોગી તો લોગ લઇને આવે, સારા ખાય મિષ્ટાન્ન ॥
નચિંત થઇ રાતે બેસે, ધરવા માજીનું ધ્યાન ॥
તો એ જીવ ભટકેરે, જરા ન રહે ચિત્ત ઠરી ॥
લલચાઇ નહીં જાશેરે ॥ ચોક ૪ થો.

કુલ.

ચાહ પીને સૌ રાજ થાય છે, માજી બાણે સૌ ॥
ચાહ પી રાજ નહીં થાત તો, માજી આપત બહુ ॥
અમીચંદ ઠહે છે રે, ભરોસે બાય વહાણુ તરી ॥
લલચાઇ નહીં જાશેરે ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૬ મો.

કઈ અવસ્થામાં ભક્તિ કરવી તે વીશેનો છંદ.

અંખા મા તારૂં દર્શન દુર્લભ એ રાહ.

ભગવત ભક્તિ નથી કોઈની, કરે તેના તે આપની થાય ॥
 આળક બુઢા કરે ભક્તિ, બુવાનીમાં છે ખરી મઝાય ॥
 આળપણમાં આળક બુદ્ધિ, નહિ સંસારની જાણે રીત ॥
 રમત ગમતમાં દહાડો કાઢે, નહિ કશાપર ચોંટે ચીત ॥
 ભણે ગણે ઉદ્યમમાં લાગે, સંસાર વહેવારની લાગે પ્રિત ॥
 મોજ મઝા મમતામાં ભૂલ્યો, ખચે વિરલા ધંદિય જીત ॥
 ઘડપણમાં બળ બુદ્ધિ હિણ થાય, ઘટે લોહી થાય જીરણ કાય ॥

આળક બુઢા કરે ભક્તિ ॥ ચોક ૧ લો.

નહિ સાધન નહિ ક્રિયા થાયે, તિરથ વ્રત નહિ થાએ શરીર ॥
 અનેક ઉપાધી રોગ શરીરના, ઘડપણના આવી લાગે તીર ॥
 ઘડપણનું દુઃખ ઘરડા જાણે, પ્રભુ ભજવા મન નહિ રહે સ્થિર ॥
 દુઃખ પડે ત્યારે જો મા કહે છે, સ્હાય કરે મા ગુણ ગંભીર ॥
 પડ્યો પથારી દુઃખમાં ડુબ્યો, સુખી થવા માના ગુણ ગાય ॥

આળક બુઢા કરે ભક્તિ ॥ ચોક ૨ જો.

ઘડપણ આળપણ ભક્તિ કરે, પણ બુવાનીનું છે ખરું સાધન ॥
 જપ તપ જાત્રા તિરથ થાયે, જોગી જોગ સાધે જઈ વન ॥

તાઠ તડકો સેવી શરીરપર, વાળી બેસે પદ્મમાસન ॥
સુરત સાધી છોડી ઉપાધી, તદ્દરૂપ થઇ જઇ કરે ભજન ॥
જીવાનીમાં જે કામ થાય છે, ખરો વખત સાચો સચવાય ॥

બાળક ખુદા કરે ભક્તિ ॥ ચોક ૩ બે.

અનંત ભવ બ્રાંતીમાં ભુટ્ટી, ભવસાગરમાં ડુબી રહ્યા ॥
અલ્પ સુખ ને દુખનો ફરિઓ, અંત વખત પસ્તાવા થયા ॥
સમજ સમજી છોડી ઉપાધી, સદ્ગુરૂને શરણે જઇ રહ્યા ॥
જન્મ મરણની છુટી આપદા, મૂળ સ્વરૂપમાં ભળી ગયા ॥
અમીચંદ કહે ખરી મળા પડી, જીવાનીમાં ભજ્યા અંબામાય ॥

બાળક ખુદા કરે ભક્તિ ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૮ મો.

(આપણા વતનીને માન વિષેનો છંદ)

પ્રથમ નમું ગણપતિ—એ રાહ.

આવો બેસો છઇએ એક વતનના, જરાતો લો વિશ્રામ ॥

ચોર્યાસી લાખ ક્ર્યા ન જડયો ધામ ॥

વિચાર કરી સગુરૂ સોધીને, જાણવી જીવની જાત ॥

ભૂલવણીમાં જાય છે દીનને રાત ॥

એરે માયાથી કેણુ છોડાવે, માટ્ટીક અંબા માત ॥

કરો સમરણ સાંજળી વાત ॥

છંદ ગાઇ નામ સાહીને બેસો, શોધી માણનો ધામ ॥

ચોર્યાસી લાખ કર્યા ॥ ચોક ૧ લો.

એરે જનુની જગતની માતા, સઘળે વ્યાપી રહી ॥

શક્તિ વિના નથી સુનો ઠામ કંઈ ॥

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળના જીવો, શક્તિ વડે રહે સહી ॥

જુઓ નવખંડમાં વ્યાપી રહી ॥

મગજ શક્તિ બળ હશે જેનામાં, શોધશે મુળ મુકામ ॥

ચોર્યાસી લાખ કર્યા ॥ ચોક ૨ બે.

પુર્વ પુન્ય જ્યારે ઉદય થાય છે, મુકાંય કામ ને કોષ ॥

મળે સગુરૂ બતાવે બોધ ॥

માયા માણની સઘળે ફેલાઈ, સાંભળી કરી લો નોંધ ॥

છષ્ટદેવ અંખા ગુરૂ કરી શોધ ॥

પોતે ગુરૂ ને પોતે ચેલા, સઘળે ઠામો ઠામ ॥

ચોર્યાસી લાખ કર્યા ॥ ચોક ૩ બે.

આત્મ શક્તિ બળ બુદ્ધિ રૂપે, માણ વસે ઘટ ઘટ ॥

પવન દોરીએ બાંધી જગત ॥

સહિત કરી ધ્યાન ધરો માણનું, મુક્તિ મળશે જટ ॥

સરોસો રાખો કામ થાય તરત ॥

અમીચંદ કહે માણ નામથી, સર્વ સિદ્ધ થાય કામ ॥

ચોર્યાસી લાખ કર્યા ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૯ મે.

અસાની અનેક ગુરૂ કરે તે વીશેનો છંદ.

રાહ ઉપરનો.

આવો ગાઓ છંદ ભકત માણના, જરા તો હો વિશ્રામ ॥

છંદ દેવ ગુરૂ કરવા એક ॥

એક નામે કામ થયા સર્વના, બુઝો શાશ્વતે મહીં ॥

જવુ નહીં લલચાઈ ખીજે કાંઈ ॥

નવધા ભક્તિના લેહને બાણો મુખે ભમે જહીં તહીં ॥

મુખને શરમ લાગે નહીં ॥

ફરતો સાંઢ ફટકેલ માણસ, તેને નથી વિવેક ॥

છંદ દેવ ગુરૂ કરવા એક ॥ ચોક ૧ હો.

એક પતિ એક બાણ રામનું, રાવણ રાખ્યો સહી ॥

એકથી ગુણકા સ્વર્ગે ગઈ ॥

એક ટ્રેક રાખી ગુરૂ સંગ રહે, ભટકે નહીં જહીં તહીં ॥

પ્રસન્ન થઈ મંત્ર બતાવે કંઈ ॥

મંત્ર શીખે નહિ પાર પડ્યો, એની વિધીમાં વિવેક ॥

છંદ દેવ ગુરૂ ॥ ચોક ૨ બે.

સાધન કીયા ઘણી કઠણ છે, કંટાળી ખેસવું નહિ ॥

ભક્તિ તો શુરાને કરવી કહી ॥

કાયર કંટાળી મુકી ને નાસે, નિંદા કરે જહીં તહીં ॥
 મુખ જઈ પડે કુપને મહીં ॥
 સમજી સમજી જશે સાનમાં, અણસમજી કરે અનેક ॥
 ઇષ્ટ દેવ ગુરૂ ॥ ચોક ૩ જો.

એક ગુરૂનું જ્ઞાન લઈને, ગાવા માણના છંદ ॥
 મુકી દેવો કુસંગતનો ફંદ ॥
 ફકડ પછું છોડી મળીને ચાલવું, માનવું ગુરૂ વચન ॥
 અનુભવી ભકતના ગાવા છંદ ॥
 અમીચંદ કહે માણ મારે તો, બાળપણનો ટેક ॥
 ઇષ્ટ દેવ ગુરૂ કરવા એક ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૦ મો.

અંબામા તારૂ દર્શન દુર્લભ એ રાહ ॥

હરખાઈ આગ્યા મા અરજી સ્વીકારો, સદા મગન રહું ભક્ત ન પાસ ॥
 તન મન ધન અર્પણ કરી, છંદ ગાઉ ભકત સંગ પુરજો આસ ॥
 છંદમાં રંગ મને લાગી રહ્યો છે, ગુણ તારા મા ગાવામાં ॥
 તારા ગુણ તારા ભકત ગાય છે, નથી મન થતું ખાવામાં ॥
 વાણી મધુરી અમૃત જેવી, પડ્યા બોલ જીવ સાવામાં ॥
 આપો બુદ્ધિ છંદ શીખીને ગાઉ, ચીત્ત લાગે ધુન મચાવવામાં ॥
 તારા ભકત જેવી ભક્તિ કરે છે, તેવો લગાડો અમને પાસ ॥
 તન મન ધન અર્પણ કરી ॥ ચોક ૧ લો.

સત ભક્તની સેવા કરી, તારા નામની ઢાલ બાંધીને ફરું ॥
 સત ચાલતા કરે નિંદા દુરીજન, તેના થકી હું નહીં ડરું ॥
 ભગત જગતને વેર અસલથી, તે તો બધે સાંભળતો ફરું ॥
 ભગત ભક્તિમાં લીન થઈ જાય, જરા જગતથી નહીં ડરું ॥
 પ્રેમ થકી પુસ્તક છપાવી અંગા નામનો લગાડવા પાસ ॥
 તન મન ધન અર્પણ કરી ॥ ચોક ૨ જો.

આત્મ શક્તિ તમે ઘટઘટ વ્યાખ્યા, મગજ શક્તિ જેની ચાલે બહુ ॥
 જેટલા જીવ સદા ધ્યાન લગાવે, મુળ માત્રીક થઈ બેસે સૌ ॥
 જીવ બની જગતમાં આવી, ભવ સાગરમાં ડુબ્યા જોઉં ॥
 કંટાળુ દુઃખ નહિ ખમાતા, આખર થાય ત્યારે બેસી રહું ॥
 એ દુઃખ તો કોને કહીએ, હારી આવ્યા હવે તારી પાસ ॥
 તન મન ધન અર્પણ કરી ॥ ચોક ૩ જો.

શાસ્ત્ર જોતા સદા આણંદમાં, ભજો ભગવતી ભાવે કરી ॥
 વિદ્યા દાન કરી બોધ પમાડે, તેનો જન્મ નહીં થાય ફરી ॥
 ગર્ભવાસથી છુટા પડી, જઈ બેઠા પોતામાં પોતે કરી ॥
 એવા થવા મા અરજી કરું છું, ભક્ત કહે છે તે પહેલો કરી ॥
 અમીચંદ કહે છંદ ગાઈને, સદા મગન રહું માની પાસ ॥
 તન મન ધન અર્પણ કરી ॥ ચોક ૪ જો.

છંદ ૧૧ મે.

રાહ ઉપરનો.

નીરમળ નામ અંબા મા તમારું ધ્યાન ધરું મા લેજો સલામ ॥
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાંજ્યાં વસો છો ત્યાંત્યાં તમને કરું પ્રણામ ॥
 નમું નીરાકાર ઇચ્છા શક્તિને પ્રદ્વા વિષ્ણુ શ કર ત્રીગુણ નમું ॥
 ઔ શબ્દ ધુન ધુન કાર જ્યાં શક્તિ છે સુનામાં સુન ॥
 નમું જમ ઇંદ્રમાં શક્તિ પાણીમાં છે રાજ વરૂણ ॥
 તે શક્તિથી રાજ ભોગવે હરનીશ ગાય અંબાના ગુણ ॥
 નમું શક્તિથી સૃષ્ટી રચી તમે કંક ક ભગતના કીધાં કામ ॥
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાંજ્યાં વસો છો, ત્યાંત્યાં તમને કરું પ્રણામ ॥
 ચોક ૧ દો.

નમું શક્તિ રૂપે તું જ્યાં છે, નમું શક્તિથી રહ્યો સંસાર ॥
 નમું નવદુર્ગા નવ ખંડ પૃથ્વી, નવ કુલ નાગ કરે કુકાર ॥
 નમું શક્તિ જે શેષ નાગમાં દેણ પર પૃથ્વીનો જીવ્યો ભાર ॥
 નમું શક્તિથી માર્યા દહતને, વિપ્રહું સંગ તો ધરી અવતાર ॥
 તનમાં રમે તું મનમાં રમે તું સદ્યજે વ્યાપી ઠામોઠામ ॥
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાંજ્યાં વસો છો, ત્યાંત્યાં તમને કરું પ્રણામ ॥
 ચોક ૨ જો.

ઠળી ઠાળમાં સાચી દેવી ચંડીકા ચાચર વાળી ॥
 નમું નરખદા ગંગા જમના, તે શક્તિથી જાય ચાલી ॥

નમું ચંદ્ર સુરજમાં શક્તિ કરે દુનીઆની રખેવાળી ॥
 નમું નમું નીચો વઢી વઢીને, અંબામા બહુચર બાળી ॥
 હવે અંતર ન રાખો અંબામા, મારે તારા દરશણનું કામ ॥
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાંત્યાં તમને કડું પ્રણામ ॥
 ચોક ૩ બે.

એક ત્રીશુળ બીજો ઘીનો દીવો, ત્યાં તો માણ તમારો વાસ ॥
 આજ આનંદ ભેર કડું રમણ મને દરશણ દો મારી પુરો આશ ॥
 તનમનમાં રમ રડી મંમાયા તેરે દરશણ બીન રહું ઉઠાસ ॥
 અંબા નામ ભણું મુખ જ્યાં જાઉં ત્યાં કરજોડી કહું તારો ઢાસ ॥
 અમીચંદ કહે હાથ જોડી, મને દરશણ આપો હાને કામ ॥
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં તમને કડું પ્રણામ ॥
 ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૨ મો.

કહે તે લક્ષ્મણ, સમરૂં શંકર કે દરજન,
 પ્રથમ પુણું આધન, તમે આવોરે.
 તમે આવો ઘન માહારાજેણ, છુમ છનનનનન ધુધરૂ બાજેણ,
 એક સમે શિવ શંકર ભોળા, બોલે પાર્વતી સંજેણ.
 મેઠ પર્વત પર જઈશું તપશ્યા કરવા અતિ ઉમંગેણ,

ઉમિયા કહે ન રહું એકલી, નથી કોઈ મારી સંગેજી,
આખું શિવે વરદાન ઉતારજો, મેલ તમારે અંગેજી.

કુલ.

પુત્ર પુત્રિ પ્રગટ થયે, નહીં ચિંતા રાખશે મનજી,
વરદાન આપી શિવજી ગયા, ધરે ધ્યાનવાળી આશનજી.
પાર્વતી અસ્નાન કરવા, વીચાર કરે છે મનજી,
અંગ થકી મેલ ઉતારી, પ્રગટ કીધા બે ફરજનજી.
ઓખા ગણપતિ દ્વાર બિરાજેજી, છુંમ છનનન—ચોક ૧લો
ઓખા ગણપતિ રમજો ઝોટલે, ઘરમાં કરૂં અસ્નાનેજી,
નારદજી જઈ કહે છે શીવજીને તમે ધરો છો ધાનેજી.
ઘેર બે બાળક પ્રગટ થયા છે, ઝોટલે રમે સંતાનેજી,
સોળા શંભુ ભુલી ગયા, આપી આવ્યા હતા વરદાનેજી.

કુલ.

કોષ કરીને ઉઠીયા ગયા પોતાને દ્વારજી,
બાળક બે બેઠા બોધને બિજવાઈ ગયા અપારજી,
રીસ કરી ઘરમાં ધસે ઉઘાડવાને દ્વારજી,
ગણપતિ ગુરુસે થયા લટ પકડી નાંખ્યા ખડારજી.
જાય ઘરમાં તને નથી લાજેજી, છુંમ છનનન—ચોક ૨ જો
પિતા પુત્ર બે બુદ્ધ કરે લડે કોષ કરે દાંત પીસેજી;

જટા સાહી શિવજીને નાંખ્યા, શંભુ ભરાયા રિસેજી.
ત્રિશુળ મારી ગણપતિ પાડયા, પળમાં ઉરાડયું શિશેજી;
ગભરાઈ ઓખા સંતાઈ ગઈ, ત્યાં બીજું કોઈ નહીં દીસેજી.

ક્રીડ.

ધરમાં ધસી શિવજી ગયાં, પાર્વતી બેઠા ન્હાયજી
કેશ થકી અંગ ઢાંકયું શિવ આ તે શું કેવાયજી
ખહાર બેઠા બે બાળક તમ વરદાને ફળ થાયજી
સુરતા આવી શિવજીને પછી ઘણું પસ્તાયજી
ઉડી શિશ ચંદ્ર રથ છાજેજી છુમ છનનન—
ચોક ૩ બે.

પડયા પાર્વતી પૃથ્વી મૂર્છા, સુણી શિવ વચ્ચનેજી,
માયો ગણેશ મારો કરો સજીવન,
નહીં તો પાડું મારું તંનજી,
મોકત્રી અનુચર શિવજી કહે કરી લાવો શિરછેદનજી,
મળ્યો માર્ગમાં કુંજર, મારીને શિર લાવ્યા ભુવંનજી

ક્રીડ.

ધડ મસ્તક એકઠા કરી કરે સજીવન શિવ તત્કાળજી
બેઠ પાર્વતી વિસ્મય થયા આ ન્હોય મારો બાળજી
શિવજી કહે સુણો પાર્વતી એ જગત તણો પ્રતિપાલજી

પહેલું પુજન એનું થશે ગણપતિ દિન કયાળ
ગણપતિ વિનાયક રાજેછ હુમ છનનન—
ચોક ૪ થો.

માતા પાર્વતી શણગાર ધરે શિરમુગટ છત્ર કુંડળે
રત્ન જડિત મોતીની માળા માતા પહેરાવે ગળે
જમણી સુંદ ગણપતિ ગજનંદ હુમક હુમક ધન ચલે
શિવજી કહે સુષુ પાર્વતી ગણપતિ ભજે દુઃખ ટાળે

કૃત.

શુભ કામે સ્મરે સર્વ થાય ગણપતિ પૂજનજી,
સૂણી વચન શિવજી તણું માતા થાય પ્રસન્નજી.
ચંદન લેપન કરી અંગે આંગો મે અંજનજી,
વિઘ્નહરો ધ્યાન ધરી કહે હાથ બેડીને ભક્તજી.
અમીચંદની રાખો લાજેજી, હુમ છનનન—

ચોક ૫ મો.

મહા પ્રલયના છંદ ગાતા પહેલાની સુચના

આ છંદો ઉત્પતિ તથા પ્રલયના છે, જે ધણી,
આ છંદો વાંચે તેણે કર્ઠ ગાવા બેસે તો પહેલાથી
મહાપ્રલયનો છંદ બોલવો, ત્યાર પછી ઉત્પતિનો, પછી

ધન ધન ધન ધન ધન અંબા માં વાળો તરત સાથે
 બોલવો જોઈએ નહિ તો તમને દોષ લાગશે. મહા પ્રલયનો
 છંદ હરવખત ગાયા કરવો નહિ હું વરસમાં એક કે
 બે વાર આ છંદો માતામાં બોલતો હતો તે સેજ જાણવા
 સારૂ લખ્યું છે ને જે માણસ પ્રલયના છંદો બોલે તેણે,
 નિત્ય પ્રલય, નિમિત્ત પ્રલય, અત્યંતક પ્રલય, મહા
 પ્રલય, ધન ધન ધન ધન ધન અંબામાં, અંબા તારી
 માયા ન જાણી, પલ્લમે રચી સૃષ્ટિ અંબામાં, ગાવા તારે
 સાથે ગાવા નહિ તો તેમને દોષ લાગશે.

મહા પ્રલયના છંદો.

છંદ ૧૩ મો.

મોટું સુરતમાં છે ધામ—એ રાહ.

ધસી એકદમ ના જવું, સમો જોઈને ગાનું ગાવું,
 કઈને પડે છે પસ્તાવું, ગુરૂ કરીને કહે શાન ॥
 જે નર બેસે આસન જોઈ, તેને ઉઠાડે નહી કોઈ,
 નહિ તો બેસે આબરૂ જોઈ, ત્યાં થાય અપમાન ॥

માના ભક્ત બંધુ ભાઈ, હું તો કહું છું સમજઈ,
 ભક્તિ કરે છંદ ગાઈ, માને શિર નામી ॥
 બાલી ભોલી એ તો માતા, આખા વિશ્વના છે તાતા,
 સૌને આપે સુખ સાતા, અંતર્યામી ॥
 છંદ તો કીધા છે મેં બહુ, સમો જોઈને બોલજો સહુ,
 મારા મંત્ર સાચા કહું, નથી કંઈ ખામી ॥
 વેદ વાણીના છે છંદ, સાથે ચંડી છે પરસત્ર,
 ક્રિયા પાળી કે ભક્તન, માને શિર નામી ॥
 પ્રલય ઉત્પત્તિના છંદમાં, પહેલા સમજ લેજો તનમાં,
 ક્રિયા પાળી સમજો મનમાં, ગુરૂ આપે જ્યારે જ્ઞાન ॥
 જ નર બેસે આસન જોઈ ॥ ચોક ૧ લો ॥

છંદ તો શીખે છે અનેક એમાં બોલવાનો વિવેક,
 ગુરૂ વચને રાખી ટેક, કદી બોલે નહી ॥
 ગુરૂ આજ્ઞા જ્યારે થાય, એવો પ્રણામ કરી ગાય,
 ગુણી ગુણથી ઓળખાય, પડદો બોલે નહી ॥
 એવા ગુણવંતા તો થોડા, બાકી કરી દોડમદોડા,
 છંદ ગાતા તોડમતોડા, મળે તોલે નહી ॥
 રાહબંધ ગાનારને દબાવે, વચ્ચે પડી આગળ આવે,

ઠહેલો ઠહેલો છંદ ગાવે, કાયા રોળે નહિ ॥
 કાયા કરી અભ્યાસ કરે, આકીન રાખી ચીત્ત ધરે,
 ગુરૂ જ્ઞાને બુદ્ધિ ફરે, ત્યારે મળે સઘળે માન ॥
 જે નર બેસે આસન જોઈ ॥ ચોક ૨ જો ॥

ગાતા સાંભળી શીખી ગાશે, કાનો માત્રની બૂલ થાશે,
 ત્યારે અશુદ્ધ તે કહેવાશે, કાને શાનું મળે ફળ ॥
 ગુરૂ આપે આશિષ દઈ, ગુણી રાજ થાયે લઈ,
 ગુરૂ વચને સિદ્ધ થઈ, ઝટ ખુલે અક્ષલ ॥
 રણમાં મુઝો અર્જુન બાળ, ત્યારે અર્જુન તો પાતાળ,
 અભિમાનનો જયદ્રથ કાળ, માર્યો કરીને બહુકળ ॥
 પૃથ્વી અર્જુન કૃષ્ણ આવે, રણમાં જઈને યુદ્ધ મચાવે,
 પણ લઈને બાણ ચડાવે, મારું જયદ્રથ કરી બળ ॥
 સૂર્ય પહેલા મારૂ નહિ, મ્હારે બળી મરવું સહી,
 એવી બખર સઘળે થઈ, થયું જયદ્રથને બાણ ॥
 જે નર બેસે આસન જોઈ ॥ ચોક ૩ જો ॥

જયદ્રથ ભોયરામાં સંતાયો, કૃષ્ણે નાંખ્યો આગળ પાયો,
 સૂર્ય ચક્રથી ઢંકાયો, સૌએ દીઠી પડી રાત ॥
 અર્જુન મુકી ધનુષ્ય બાણ, આપવા અગ્નિને પ્રાણ,

થયું જ્યદ્રવને જાણુ, આળ્યો જેના સૌની સાથ ॥
 કૃષ્ણે સમર્થુ સુદર્શન, થયું સૂર્યનું દર્શન,
 જ્યદ્રવ ગણરાય દુર્યોધન, નક્કી અર્જુન કરશે ધાત ॥
 ધસી અર્જુન મારવા જાય, નથી સમો હાથ સાથ,
 એના પિતા છે તપ માંધ, મૃત્યુ છે તેની સાથ ॥
 સમાબિના લેતે પ્રાણુ, એના બાપને થતે જાણુ,
 શ્રાપ દેતા થતે હાણુ, કૃષ્ણ હતા જાણુ ॥
 જે નર બેસે આસન જેઈ ॥ ચોક ૪ થો ॥

મુકી બાણ પાડી ચીસે, જ્યદ્રવ માર્યો આણી રીસે,
 પિતા ખોળે પડ્યુ શીષે, જેતાં પામે મૃત્યુ ત્યાંય ॥
 સમે સમો છે બળવાન, તે પર કહ્યું છે દૃષ્ટાંત,
 • સમા વિના જાતે જાણુ, અર્જુન બચે નહિં ॥
 ધન ધન છંદમાં વેદવાણી ॥ એ તો મંત્ર લેજો જાણી,
 બીજ શબ્દો છે પુરાણી, તેને બોલો છો જહીં તહીં ॥
 એના કેટલા ચંડીપાઠે, બીજ બોલવાના છંદ સાથે,
 સમો વિના નર જે ગાતે, આખર પસ્તાશે તે સહી ॥
 અમીચંદ કહે કળે કળે, તમે સીખો ભલે ભલે,
 ક્રિયા પાળો આઢીન કળે, સદા ધરં હું તો ધ્યાન ॥

જે નર બેસે આસન બેઠું, તેને ઉઠાડે ન ડાઠું,
નહિં તો બેસે આમરૂ ખોઈ ત્યાં થાય અપમાન ચોક ૫ મો.

છંદ ૧૪ મો.

સમરૂં શારદા માત ભવાની, બેઠે નીરંજન નીરાકારે,
ઘટ ઘટમેં વ્યાપીક તું મંમાયા ચાર પ્રલયનો કહું વીસ્તારે,
પ્રથમ નિત પ્રલય કહીયે જે, તે તો નિન્દ્રા સૌ ડાઠું કરતે,
રૂપિ મુનિ બેઠે તપ ધ્યાની, સૌ નિન્દ્રાવશમેં ધ્યાનજ ધરતે,
ઉઠે નિન્દ્રાથી પ્રાતઃસકાળે, કરી મુખમર્દન સ્નાન કરતે,
નિત પ્રલયે એ નિતજ થાયે, સત્ય શબ્દ મુખથી ઓચરતે,
અસંખ્ય યુગ વહી જાયે જ્યારે બ્રહ્માનો દહાડો થાય ત્યારે,
ઘટઘટમે વ્યાપીક તું મંમાયા, ચોક ૧ લો.

સત્ય જુગ, ત્રેતા, દ્વાપર, કલ્પીયુગ, ચાર યુગનાં વરસ ખતાવું,
સત્ય યુગનાં સત્તર લાખ ઉપર અઠાવીશ હજાર ગાઉં,
ત્રેતા યુગ બાર લાખને છંનેઉ હજાર કહીને શીષ નમાવું,
દ્વાપર આઠ લાખ ને ચૌસેંઠ હજાર શાસ્ત્ર માહેં ખતાઉં,

ચોથા કહું કલ્પીયુગનાં વરસે, ચાર લાખને બત્રીસ હજારે,
ઘટઘટમે વ્યાપીક તું મંભાયા ॥ ચોક ૨ જે ॥

ચાર યુગની એક ચોકડી એવી ઇકાતેર ચોકડી જાએ,
હાથ જેડી અંબા કહું આજે, તેનો તો એક મનુ કહેવાયે
એવા ચૌદ મનુ જાય જ્યારે, ત્યારે બ્રહ્માનો દહાડો થાયે,
નિમિત્ત પ્રલય થશે તેવારે, ત્રણ લોક જળ માહે દુબાએ,
બ્રહ્મા સુશે નાલિકમળમાં, વિગળુ સુશે જળ મોજારે,
ઘટઘટમે વ્યાપીક, તું મંભાયા ॥ ચોક ૩ જે ॥

ચઉદ મનુ ગયા નિદ્રામાંહી, બ્રહ્મા ઉઠયા નાલિકમળથી,
મધુકૈત દર્ઠમા બ્રહ્માને તે માર્ઠરાં તેને અક્કલથી,
આત્યંતક પ્રલય કહું ત્રીજે, ત્રણ લોક જશે ગળક બળથી,
વેદ પુરાણ શાસ્ત્રમાં સાંભળ્યું, આદીઅંતે અંબા છે અસલથી,
હાથાભાઈ કહે રહ્યો મહાપ્રલય, અમીચંદ કહે કરું વીસ્તારે,
ઘટઘટમે વ્યાપીક તું મંભાયા ॥ ચોક ૪ થો ॥

છંદ ૧૫ મો.

મહા પ્રલયનો છંદ. (આ છંદ હંમેશ ગાવો નહિ.)

કોઈ વખતે શુદ્ધ જગ્યા, શુદ્ધ મનથી ગાવો.

થશે પૃથ્વી પ્રલેકાર માણ જે દહાડે મારી માણ વરસસે
 મુશળ ધારેણ ॥ નામ ધરં તો જશે રહેશે એક નિરાકારેણ ॥
 કહી તણુ પ્રલયની વાત આગત્તા છંદમાં પ્રથમ નિત
 પ્રલય નિંદ્રા કહીએણ ॥ ખીજે નિમિત્ત પ્રલય થશે
 ત્યારે જળમાં જઈએણ ॥ આત્યંતક પ્રલય ત્રોજે થશે
 અણુચીંત્યો ॥ મારી માણ દટન દરમાં નહી રહીએણ ॥
 મહા પ્રલયની વાત એથી હવે માંડી કહીએણ ॥

ગઝલ.

સો વરસ સુધી વરસાદ ન આવશે, તપસે પૃથ્વી અગન્ને ॥
 ત્રાહે ત્રાહે કરી મરશે દુનિયા, દુઃખી થશે જગતન્ને ॥

ફેકતા.

એ શેષનાગ કૃંકારે નીકળશે જવાળે, પાણી પાણી કરીને મરશે
 બાળગોપાળે ॥ કોપશે આપ નિરંજન લેશે સર્વનો કાળે ॥

બીજા રહ્યા સહ્યા તે જશે નિરાધારેજી ॥ નામ ધરં
તો જશે રહેશે ॥ ચોક ૧ લો ॥

ઐ અગમ વાત કહું મહા પ્રલયની આજે, ઐ મારી
માજી સર્વ કાળોકા કાળેજી ॥ મહાકાળ નિરંજન નિરાકાર,
રહે નિરિયાળાજી ॥ થશે આકાશવાણી શબ્દ મોટા
ધનધોરે ॥ ઐ મારી માજી ડોલશે દશે દિગપાળેજી ॥
સુણી શબ્દ ગભરાશે કહેશે, દેવ આન્યો કાળેજી ॥

ગઝલ,

બાર કળા તપી સુરજ રહેશે, અગ્નિનો વરસાદ થાશે ॥
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળના લોકા, દેખી સૌ ગભરાશે ॥

ફેંકતા.

કંઈ પશુ પક્ષીના માળા તુટી પડશે, કંઈ હશે વિષ્ણુટા
જે જ્યાં તે ત્યાં બળશે ॥ કરી ક્રોધને અગ્નિ યોગરદમમાં
ફરશે, ઐ મારી માજી ભસ્મ થઈ જશે સંસારેજી ॥
નામ ધરં તો જશે રહેશે ॥ ચોક ૨ જો ॥

એ પહાડ પર્વત પૃથ્વી ગેળાકારે, મારી માણ એ પળમાં
 પ્રલય થાશેજી ॥ દાવાનળ જુગ વરસે અગ્નિ ફેરે આકા-
 શેજી ॥ ઓગણપચાસ જાતનો પવન છુટી રહેશે, ઓ
 મારી માણ, કરી મુસવાટા ત્રાસેજી ॥ આ ચંદ્ર સુરજ
 પડશે પૃથ્વી પર ખાખજ થાશેજી ॥

ગઝલ

નારદ શારદ ગણેશ મૂંજી, સખત ઋષિ કહેવાયે ॥
 શિવશંકાદિક કુબેર ત્રિપુલ્ય, માફા પ્રલયમે જાએ ॥

ફેંકતા

એ અલેક પુરુષદી જ્યોત અગનમેં જળતી, કંઈ રૂપિ મુનિ
 જળે ચાલે અગન ઉછળતી ॥ જળે વનમાં અદારે ભાર
 વનસ્પતિ, મારી માણ નિરંજન કોપશે ત્યારેજી ॥
 નામ ધરં તો જશે રહેશે ॥ ચોક ૩ જો.

એ ચૌદ લોક એકવીશ બ્રહ્માંડને ખાશે, મારી માણ નિરં-
 જન ચારૌ ચરતાજી ॥ આકાર થાય પ્રલયકાર નામકું

શબ્દ હરતાજી ॥ એ ઓહં સોહ શુનકાર શબ્દ
અલંકાર ॥ ઓ મારી માજી, ઈંદ્ર ઇંદ્રાસન ખળતાજી ॥
તુહી તુહી રહે આપ નિરંજન, સર્વ સમરતાજી ॥

મઝત

આકાર વસ્તુનો નાશ થશે, એક પળમાં પ્રલયકારે ॥
વાયુ વાઈ ખારા મેઘજ ચડીઓ, વરસે મુશળ ધારે ॥

ફેંકતા

કરે ખારા મેઘ ભરપુર ગર્જના તાણી, સો વરસ સુધી
તો વરસશે એકદમ પાણી ॥ લેશે આપ નિરંજન કાળ
સર્વનો આણી ॥ મારી માજી પાણી ખુબ ચડ્યું
ધોકકારેજી ॥ નામ ધરંતો જશે રહેશે ॥ એક ૪ થો.

એ ઐહ લોક એકવીશ ખલાંડે ચડ્યું, એ મારી માજી
સુન મહાસુનમાં આવ્યુંજી ॥ રહ્યા સહયા તે ગયા
પાણીમાં, નહિ ખચાયુંજી ॥ દર મજલ સઘળે ચડ્યું
પાણી પાણી ॥ એ મારી માજી, જળમે સર્વ દુખાયુંજી ॥
એ પાણુ પાણી નથી રહેવાનું, એનું મોતજ આવ્યુંજી ॥

ગઝલ

પાંચ તત્વનું કીધું આકર્ષણ, આકાશ ધરતી ને પાણી ॥
પવન અગ્નિ કંઈએ ન રહ્યું, તારી માયા ન જાણી ॥

ફેંટતા

ધણા સંસય રાખે મહાપ્રલયની માંહી, જીવ ક્યાં જઈ
રહેશે વિચાર કરે મનમાંહી ॥ કહું શાસ્ત્રમાની વાત
સાંભળો આંહી ॥ સંકલે માયા રહે ધુન ધુન કારેજી ॥
નામ ધરંતો જશે રહેશે ॥ ચોક ૫ મો.

જમ થયું હતું તેમ પાછું તેમાં સમાયે ॥ મારી માજી
પૃથ્વી જળમાં સજાયેજી ॥ જળ તેજમાં તેજ વાયુમાં,
આકાશ જાયેજી ॥ આકાશ મળે જઈ ઓમકાર અંદરે,
મારી માજી ઓમકાર તત્વ માએજી ॥ પ્રકૃતિ પરિવ્રલ્લમાં
મળશે, પ્રલય કહેવાયેજી ॥

મઝલ

હતું હતું ને નહોતું નહોતું, પોતે પોતામાં સમાયુ ॥
જેવાતું ગયું ને જોનારો ગયો, અખંડ બ્રહ્માંડ કહેવાયું ॥

ફેંકતા

રહેશે ધુન ધુનકાર નિરંજન તું મમ માયા ॥
 ઓગણીસસે ઓગણત્રીસમાં છંદ બનાયા ॥
 અમીચંદ છંદ કરી ગુણ તમારા ગાયા ॥
 મારી માજી માગસર સુદ પાંચેમ સોમવારેજી ॥
 નામ ધરં તો જશે રહેશે ॥ ચોક ૬ છે.

છંદ ૧૬ મો.

ધન, ધન, ધન, ધન, ધન અંબામાં, તારી જુગતની રે
 ખલિહારી ॥ વેદ પુરાણે વાત સાંભળી, તે ગુણ ગાઈ
 તારા વિસ્તારી ॥ પ્રથમ નિરંજન નિરાકાર, નિરગુણ
 જોત મા સળગી રહી ॥ ઓહમ શબ્દ એક થયો
 તેમાંથી, અવાજ થકી છાયા થઈ ગઈ ॥ તે તો માજી
 આકાશ થયું પણ પવન ઘેરાઈ રહ્યો મહીં ॥
 પવન થકીમા અગ્નિ ઝરી, અગ્નિનો પરસેવો આપ્યો વહી ॥
 તે પરસેવે પાણી થયું મા, તારી જુગતની ખલિહારી ॥
 વેદ પુરાણે વાત સાંભળી ॥ ચોક ૧ છે.

પાણી ઉપર ફીણ બંધાયું, તેની તમે મા ધરતી કરી ॥
 આકાશ પાતાળ ધરતી કરી, ઉભા ઈચ્છા શક્તિ રૂપ ધરી ॥
 બ્રહ્મા વિષ્ણુને પ્રગટ કરી કહ્યું, વરો અમને ફરી ફરી ॥
 ના કહેતામાં ક્રોધ વ્યાપ્યો, નાંખ્યા બેડને ભસ્મ કરી ॥
 પછી રૂદ્રને પ્રગટ કીધા, તે છે ત્રીલોચન ત્રીપુરારી ॥
 વેદ પુરાણે વાત સાંભળી ॥ ચોક ૨ જો.

પુખ્તયું રૂદ્રને હા કહી રૂદ્રે બ્રહ્મા, વિષ્ણુનો કહ્યો વિસ્તાર ॥
 એ બેને તમે કરો સજીવન, હું વરવાને છઠ્ઠાં તૈયાર ॥
 બ્રહ્મા વિષ્ણુને કર્યા જીવતા, મહાદેવ કહે સુણ જુગદાધાર ॥
 મોટા ભાઈ રહે ને નાનો પરણે, એ તો નહિ મહારો બહેવાર ॥
 એવું સુણી માએ રૂપ પલટયું, ત્રણ સ્વરૂપે છાયા તારી ॥
 વેદ પુરાણે વાત સાંભળી ॥ ચોક ૩ જો.

બ્રહ્મા વર્યા સાવિત્રીને, વિષ્ણુના લક્ષ્મી થયા મગન ॥
 તારી માયાનો પાર નહિ, મહાદેવ ઉભિયાના થયા લગન ॥
 એવી તો તમે સૃષ્ટિ રચી, જળ, સ્થળ, મેરૂ કીધું ગગન ॥
 ત્રીગુણથી વિસ્તાર સધળો, સૌ માયામાં રહે મગન ॥
 ત્રણ દેવતા ત્રણ કામ કરે બ્રહ્મા રચે સૃષ્ટિ સારી ॥
 વેદ પુરાણે વાત સાંભળી ॥ ચોક ૪ જો.

પ્રભા કરે પ્રજને પેદા, વિષ્ણુ તો કરે પ્રતિપાળ ॥
 મહાદેવ તો સંહાર કરે મા, એવી નાખી તમે માયાજળ ॥
 એ માણ ત્હારી લીલા ભરપુર, શક્તિ વિના ન નીકળે સવાલ ॥
 હાથ જોડી કહે સેવક તમારો, કર જોડી કંગડું કંગાળ ॥
 અમીચંદ કહે છંદ બનાવી, ભવસાગરથી લો તારી ॥
 વેદ પુરાણે વાત સાંભળી ॥ ચોક પ મો.

છંદ ૧૭ મો.

અંબા તારી માયા નહિ જાણી ॥ આકાશ ધરતી અગ્નિ
 કરી, તમે પળમે પવન પાણી ॥ પાતાળથી કહું છું
 વિસ્તારે ॥ પાતાળ ઉપર ઝંમ ગયા આસન, સતકે
 આધારે ॥ ધર્મ પર કર્મ હે ન્યારે ॥ કર્મ કર્મ પર
 મરછ, મરછ પર કર્મચક્ર હે બારે ॥ કર્મ પર શેષકા
 આધારે ॥ નાગ દેણુ પર પૃથ્વી, ઉપર પાણીકા વિસ્તારે ॥

ફેંકતા

એ ઉપર સપ્ત મંડળેજી ॥ એ ઉપર સપ્ત મંડળે ॥
 ઉપર આભા મંડળ અધરેજી ॥ ઉપર આભા મંડળ અધરે ॥

ઉપર ગગન મંડળકા ધરેજી ॥ ઉપર ગગન મંડળકા ધરે ॥
 સુર્ય મંડળ લેજો જાણી ॥ આકાશ ધરતી અગ્નિ કરી ॥
 ચોક ૧ લો.

સુર્ય પર ચંદ્ર મંડળ ભારે ॥ નવલખ તારે ખીલ્લ રહે ॥
 બેઠે અચળ ધ્રુવ તારે ॥ આસન પર હરિ આસન ભારે ॥
 સિંહાસન પર ઉડે ધજા માની શક્તિ આધારે ॥
 એવી તારી લીલા અપારે ॥ મેઘ મેઘ પર રૂદ્ર, રૂદ્ર
 પર હે ધુન ધુન કારે ॥

ફેંકતા.

એ અલક અલક પર દુલકજી ॥ એ અલક અલક પર
 દુલક ॥ ઉપર નિરાકાર અમુલકજી, ઉપર નિરાકાર
 અમુલક ॥ માજી આપો સેવકને હલકજી, માજી આપો
 સેવકને હલક ॥ કરૂણા કરો દાસ જાણી ॥ આકાશ
 ધરતી અગ્નિ કરી ॥ ચોક ૨ જો.

નીરાકાર છે સૌથી ન્યારે ॥ ન્યારે છે વળી સધળે છે,
 તારી શક્તિ આધારે ॥ એવી તારી લીલા અપારે ॥

મારે જીવાડે ને પાળે પળમાં, કરેજ સંહારે ॥ અજ્ઞાની
કરેજ અહંકારે ॥ કોટા ન કોટી યુગ વહી જશે,
રહેંટ માલજ સંસારે ॥

ફેંકતા.

સંસાર રેનકા સ્વપ્નાજી ॥ સંસાર રેનકા સ્વપ્ના ॥
બહાં કોઈ નહિ મા અપનાજી ॥ બહાં કોઈ નહિ મા અપના ॥
સાચા માજી નામ મુખ્ય જપનાજી ॥ સાચા માજી નામ મુખ્ય
જપના ॥ આખર છે સૌ ધુળધાણી ॥ આકાશ ધરતી
અગ્નિ કરી ॥ ચોક ૩ જો.

કરું તારા શા શા વખાણે ॥ જ્ઞાની તો મન મગન થશે,
નહિ સમજે અજ્ઞાને ॥ આ છે વાત શાસ્ત્રને પાને ॥
હું મુદ્દમતિ મા દાસ તમારો, છઉં અજી નાદાને ॥
સવાસ પર ધરજો મા ધ્યાને ॥ અદ્વિતી હું દાસ
તમારો, છઉંજ અજ્ઞાને ॥

ફેંકતા.

કહું બ્રહ્મથી વિસ્તારેજી ॥ કહું બ્રહ્મથી વિસ્તારે ॥
તેનો મરીચી પુત્ર તૈયારેજી ॥ તેનો મરીચી પુત્ર તૈયારેજી ॥

તેના કાશ્યપથી સંસારેજી ॥ તેના કાશ્યપથી સંસારે ॥
અમીચંદ કહે છે નીરવાણી ॥ આકાશ ધરતી અગ્નિ કરી ॥
ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૮ મો.

પણમે રચી સૃષ્ટિ અંબામા, નિરંજન તુમ હો ન્યારે ॥
બ્રહ્માનો મરિચી ॥ મરિચીના કાશ્યપથી છે વિસ્તારે ॥
એ કાશ્યપની તેરા રાણી, જુદા નામ દર્ધ કરું વખાણ ॥
પહેલી રાણી ॥ રાણીદેવ અજથી થયું મંડાણ ॥
તેત્રીસ કોટી દેવ થયા તે, નિત્ય ઉઠે ધરે અંબાનું ધ્યાન ॥
બીજી રાણી ॥ રાણી મહાસુદ્રાના દૈત નિરવાણ ॥

કુલ.

બોતેર કોટી દૈત્ય પ્રગટ થયા, તે દમે દેવ અપાર ॥
દેવતા દુઃખ પામે ધાણું, તમે કર્યા દૈત્ય સંહાર ॥

કેંકતા.

તમે કર્યા દૈત્ય સંહાર, તેવા આ યુગમાં મુસલમાનેજી ॥
તેત્રીસ કોટી દેવ તેવા આ, યુગમાં હિંદુ જાણેજી ॥

ત્રીજી રાણી મહારદ્રા, તેના અરૂડ ગરૂડ ધરે ધ્યાનેજી ॥
 થયા વૈકુંઠ નાથ પરસન્ન, કરી વાહન બેઠા ભગવાનેજી ॥
 ચોથી રાણી ચુંગા તેના નવ કૂળ નાગ કરે કુંકારેજી ॥
 બ્રહ્માનો મરીચી ॥ ચોક ૧ લો.

પાંચમી રાણી, સંપૂર્ણા, તેના ચંદ્ર ઉજાળા પડે
 આભાસ ॥ છઠ્ઠી રાણી ॥ રાણી મેઘ નિંદ્રાની પુરી આશ ॥
 સુય દેવતા તેના પુત્ર છે, પાડે અજવાળું રહી આકાશ ॥
 એ જીક્તિંતમારી ॥ તમારી નહી હોય તો મા નિત્ય અમાસ ॥

કુલ.

સુર્ય કહે હું દેખનો, દેખતું નહીં કોઈ જગજાણ ॥
 ચંદ્ર સુર્ય દીપક હોય નહિ તો અથડાઈ અથડાઈ
 ખોએ પ્રાણ ॥ માજી તારી જીક્તિ નહિ જાણીજી ॥

કેંકતા.

માજી તારી ઘેઘટ ન જાણીજી ॥ કહું કાશ્યપથી વિસ્તાર
 સાતમી સતવંતી છે રાણીજી ॥ તેના પુત્ર સાત સમુદ્ર
 વહે છે, અથાગ જળ જય પાણીજી ॥ એ અષ્ટગીરી
 પર્વત આઠમી, ચુડાના લો જાણીજી ॥ નવમી રાણી

નિંદા તેના મચ્છ કચ્છ થયા તૈયારે ॥ બ્રહ્માનો મરિચી ॥
ચોક ૨ જો.

દશમી રાણી પદ્મા, તેની વનસ્પતિ અઢારે ભાર ॥
બની ઘટા ખુબ ખીટી રહી અપરંપાર ॥ રાણી અગ્ની-
આરમી રીક્ષા, તેની લગ રહી જ્યોત ચોખુટ મોજર ॥
સમજે જ્ઞાની ॥ જ્ઞાની અજ્ઞાની તો કરે અહંકાર ॥

કુલ.

તારા ગુણનો પાર નહિ, કરી વસ્તુ અપરંપાર ॥
ખાય પીયે સુખ ભોગવે, મા સકળ તહારો સંસાર ॥

કેંકતા.

મા સકળ તહારો સંસાર, હાથ જોડી ગુણ તારા ગાયેજી ॥
સહાય કરજો અંખામાય, હાથ જોડીને શિષ નમાયેજી ॥
મહાસાગર છે સંસાર, પાર બ્રહ્માદિક કું નહિ પાયાજી ॥
મા રાખો સેવકની લાજ, આજ સરસ્વતિ રહેજો
જીવ્યાએજી ॥ બારમી રાણી ખણા ખણી, તેના સોના
રૂપા અપરંપારે ॥ બ્રહ્માનો મરિચી ॥ ચોક ૩ જો.

ખાણા ખાણીના સોના રૂપા, હીરા રત્ન છે ગ્રાક ગ્રમાલ ॥
 કરે ચમકારા ॥ ચમકારા કરી રહ્યા માણેકમાં લાલ ॥
 નેરમી રાણી સુખમ, તેના છપ્પન કોટી છે દેવ સુખપાલ ॥
 ગુરૂ ઉપદેશે ॥ ઉપદેશે છંદ કરી કહે તમારો બાળ ॥

કુલ.

મુળ સ્થંભથી માંડી કહું, સૃષ્ટિ કા મંડાણ ॥
 તારી માયાનો પાર નહિ, રહી ગુપ્ત વસ્તુ અજાણ ॥

ફેંકતા

રહી ગુપ્ત વસ્તુ અજાણ, તેને મહેનત કરી હું લાવીશજી ॥
 ધશે અંબામા પ્રસન્ન તો છંદ બનાવી વહેલો આવીશજી ॥
 નહીં સમજે મુર્ખ અજ્ઞાની, સર્વ ભક્તને મનહું લાવીશજી ॥
 મા નવી ધરણ કે છંદ ગાઈ અંબાને શિષ નમાવીશજી ॥
 અમીચંદ કહે છંદ બનાવી કરું સ્મરણ વારંવારે ॥
 બ્રહ્માનો મરિચી ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૧૯ મો.

નિરાકારથી અવાજ થયો, ઔંકારથી ઈચ્છા શક્તિ ॥
 એ જનુની મારી જુવાલા માતા, એક ચીત્ત કરું તેની ભક્તિ ॥
 કરી આકાશ ધરતી ને પાણી, પ્રગટ કીધા માએ ત્રણ
 ગુણ ॥ રજો ગુણ બ્રહ્મા, સત્ત્વ ગુણ વિષ્ણુ, પૃથ્વી
 પર કરે છે પાલણ ॥ તમે ગુણ મહાદેવ કહીએ, એ
 રાત્રીએ મુકયું ધારણ ॥ એ તો માજીમાં નિત્ય પ્રદેવે,
 મહા પ્રદેવે છે ધણું કઠણ ॥ જ્યારે વિષ્ણુ જળમાં
 પોઢયા, માર્યા મધુકૈલ્ય દુરમતિ ॥ એ જનુની
 મારી જવાળા માતા ॥ ચોક ૧ લો.

વિષ્ણુ નાભીથી બ્રહ્મા પ્રગટ્યા, ચાર દિશાએ મુખ છે
 ચાર ॥ ચાર મુખે ચાર વેદ કાઢ્યા તે વસ્તુમાં સૌનો
 સાર ॥ પુર્વ દિશાથી રઘુવીર, પશ્ચિમે શામવેદ થયો
 તૈયાર ॥ દક્ષિણથી જનુર વેદ ઉત્તરથી અથર વેદમાં છે
 સંસાર ॥ ચાર વર્ણ કીધી બ્રહ્માએ, શક્તિ થકી રચી
 સૃષ્ટિ ॥ એ જનુની મારી જુવાલા માતા ॥ ચોક રજો.

બ્રહ્મા મુખથી આદમણ થયા એ વેદ ભણે મુખથી
 વાણી ॥ જમણ હાથે શંભુનું ખત્રી, કરે રાજ તે

દયા આણી ॥ કાળે હાથે સ્ત્રી પ્રગટી, તે સત રૂપા છે
રાણી ॥ જંગા થકી વૈશ્ય થયા, વેપાર કરે છે વળ
જાણી ॥ પગ પાણીથી શુદ્ધ થયા, ખેડુન તો ખેડે
ખેતી ॥ એ જનુની મારી જવાળા માતા ॥ ચોક ૩ એ.

ચાર થકી થઈ અઢારે વર્ણુ તે પાળે પોતાનો ધર્મ ॥ નદી
એકને એવારા જુદા, ત્યાં પ્રાહમણુ જઈ કરે આશ્રમ ॥
તેમ માજી તું ઘટ ઘટ વ્યાપી, નહિ જાણે કાઈ તારો
મરમ ॥ તુંહી તુંહી મા કરું છું સ્મરણુ, ઉદય થયું
કંઈ મારું કરમ ॥ અમીયંદ કહે કંઈ છંદ બનાવી,
હાથ જોડી માણું મુક્તિ ॥ એ જનુની મારી જવાળા
માતા ॥ ચોક ૪ થો.

❦
છંદ ૨૦ મો.

❦

મને તારી લેહ લાગી રે, અલખેલી અંખા ॥ એ રાહ
માયાથી જાય સૌ હારીરે, અલખેલી અંખા માયાથી જાય
સૌ હારી; લલા લલા ભુલે બ્રહ્મચારી રે, અલખેલી
અંખા ચોક ૧.

અખંડ પ્રહમાંડથી ખન્યું પીંડ પ્રહમાંડ, જીવે નકલ ધારી
ધારી રે; અલખેલી અંખા ચોક ૨.

કરતા અકરતાને સરવેરે શોધે, શોધતા શોધઈ જાય હારી રે;
અલખેલી અંખા ચોક ૩.

પ્રહમારે ભુલ્યા ને મહાદિવે ભુલ્યા, ભુલ્યા ભુલ્યા
દુધાધારી રે; અલખેલી અંખા ચોક ૪.

જેમ જેમ જીએ તેમ ઉંડા રે ઉતરાય, પાછા ફરે મન
મારી રે; અલખેલી અંખા ચોક ૫.

અસત્ર અખંડ ને નકલ ખંડન, ખંડન કહેવાય માયા
તારી રે; અલખેલી અંખા ચોક ૬.

નકલ અસલમાં જઈને સમાયે, ત્યારે ખને એકાચારી રે;
અલખેલી અંખા ચોક ૭.

માયામાં રહી કંઈ માયા વખોડે, માયાથી મળે
પ્રલ ખારી રે; અલખેલી અંખા માયાને જાય સૌ હારી
ચોક ૮.

તું તું કહું હુનો હુરે અમીચંદ, તુરોઆમાં બ્રાંતિ
ભાંગે મારી રે; અલખેલી અંબા માયાને જય સૌ
હારી ચોક ૯.

છંદ ૨૧ મેા.

રાહ ઉપરનો.

પથોની છે મારા મારી રે ॥ અલખેલી અંબા પથોની
છે મારામારી ॥ ચોક ૧ લો.

પ્રલ્લથી માયા નથી ન્યારી અલખેલી અંબા પથોની છે
મારામારી ॥ ચોક ૨ જો.

સૌ સૌના પથોને સરવે વખાણે, નીરપક્ષ દેખે દુકાન
દારીરે ॥ અલખેલી અંબા પથોની છે મારામારી ॥ ચોક ૩ જો.

સરળ વીકટ મારગ ગમે તેમ જાણે સતીઆને સધળે
આનંદ કારી ॥ અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૪ થો.

માયા પ્રલુપ્ત દ્રષ્ટાન્ત આપુ સમજી સમજી લેા વીચારી રે
અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૫ મો.

પ્રલુપ્ત એક જંગલ જાણે ॥ તેમા બન્યો બગીચો
મીનાકારી રે, અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૬ ઠો.

કુલ વાવીને કર્યો બગીચો ॥ તેમાં આવે છે નરનારીરે ॥
અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૭ મો.

બગીચો ઝેઈ સરવં ખુસીરે થાયે જુક્તી તો છે ઘણી
સરીરે ॥ અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૮ મો.

વખાણી વખાણી કુલ રે તોડે ॥ સુધી ને સુખ લે
ભારી રે ॥ અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૯ મો.

સાંજ પડે પાછા આવ્યા ત્યાં જાય બગીચો ખાલી
સુનકારી રે, અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૧૦ મો.

જંગલ બગીચો જુદો કેવાતો વાડ ભાંગે એકાકારી રે ॥
અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૧૧ મો.

ફલ તોડતા જેને કાંટા રે વાગ્યા તેથી વાડી ન થાય
નઠારી રે ॥ અલબેલી અંખા ॥ ચોક ૧૨ મો.

ખગીચો માયા ને જંગલ પ્રભ છે ॥ માયામાં લીધી
સુખાકારી રે ॥ અલબેલી અંખા ॥ ચોક ૧૩ મો.

મતલખી મતલખ કરતા ન ખીએ પછી માયાને કે છે
નઠારી રે ॥ અલબેલી અંખા ॥ ચોક ૧૪ મો.

અમીચંદ કહે પ્રભની ખારી માયાથી મળશે જીવો ધારી
રે ॥ અલબેલી અંખા ॥ ચોક ૧૫ મો.

છંદ ૨૨ મો.

રાહ ઉપરનો.

માયાને જાણે મોરારી રે ॥ અલબેલી અંખા ॥ એના
ગુણ વખાણે ગીરધાસી રે અલબેલી અંખા માયાને જાણે
મોરારી રે ॥ ચોક ૧ લો.

મથુરામાં જન્મ્યા ને ગોકુલમાં ઉછર્યા કેવી લીલા કરી
ભારી રે ॥ અલભેલી અંબા ॥ માયાને જાણે મોરારી ॥
ચોક ૨ જો.

૭ મહીનાની રાત ખતાવી રાસ રમ્યા નર નારી રે ॥
અલભેલી અંબા ॥ માયાને જાણે મોરારી ॥ ચોક ૩ જો.

ગોરસ ફેાડીને હહી દુધ ખાધા ઘેલી કરી પીજ નારીરે ॥
અલભેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી રે ॥ ચોક ૪ થો.

પુતનાને મારીને નાગને નાથ્યો કંસ પછાડી નાખ્યો
મારી રે ॥ અલભેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી ॥
ચોક ૫ મો.

અરજુન નારદને માયા ખતાવી સમજી ગયા અહંકારી રે ॥
અલભેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી રે ॥ ચોક ૬ ઠો.

માયા રચી કૃષ્ણે દૈતોને માર્યા ॥ દેવોને કર્યા સુખાકારી
રે અલભેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી રે ॥ ચોક ૭ મો.

તપ જપ સાધન દૈવરે માયા પોથી લંગોટિ માળા ખ્યારી
રે અલભેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી રે ॥ ચોક ૮ મો.

કૃષ્ણે મંગાવ્યુ ભીમની પાસે દુપદ્ધી છે ખપ્પર ધારો રે ॥
અલખેલી અંગા માયાને જાણે મોરારી રે ॥ ચોક ૯ મો.

પાંચ પાંડવ ને છઠા નારાયણ ॥ તારા ખપ્પરથી લેજો
ઉગારી રે ॥ અલખેલી અંગા માયાને જાણે મોરારી રે ॥
ચોક ૧૦ મો.

માયાથી છુટવુ માયાના હાથમા મતીઆ મતે ગયા
હારી રે ॥ અલખેલી અંગા માયાને જાણે મોરારી રે ॥
ચોક ૧૧ મો.

માયામાં રહી સૌ બ્રહ્મને ઓલખે માયાથી મળે બ્રહ્મ
ખારી રે ॥ અલખેલી અંગા માયાને જાણે મોરારી ॥
ચોક ૧૨ મો.

જેવુ ને જાણવુ માયાથી થાય છે બ્રમણથી ભુલે દુધા
ધારી રે ॥ અલખેલી અંગા માયાને જાણે મોરારી ॥
ચોક ૧૩ મો.

જ્યા લગી કાયા ત્યાં લગી માયા પછી તો સરવે

એકાકારીરે ॥ અલખેલી અંબા માયાને જાણે મોરારીરે ॥
ચોક ૧૪ મો.

અમીયંદ કહે પ્રભ ને માયા નથી જુદા જોતા ધારીરે ॥
અલખેલી અંબા માયાને જાણે મોરારી ॥ ચોક ૧૫ મો.

છંદ ૨૩ મો.

રાહ ઉપરનો લજનરૂપી છંદ.

માયાની છે ખલિહારીરે, અલખેલી અંબા માયાની છે
ખલિહારી ॥ માયામાં સર્વે સુખાકારીરે ॥ અલખેલી અંબા ॥

અસુરી માયાને દૈવીરે માયા, સમે સમે સર્વે સારી રે ॥
અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૧ લો.

નવ માસ માતા ગર્ભમાં રાખે, દુઃખ વેઠી ધણું ભારી
રે ॥ અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૨ જો.

જન્મ આપી માતા પુત્ર ઉછેરે, ભણાવી પંડિત કરે
ભારી રે ॥ અલખેલી અંબા ॥ ચોક ૩ જો.

સરસ્વતી માત પ્રસન્ન ન હોય તો મુખે કહે સંસારીરે ॥
અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૪ થો.

કોઈ કહે અખળા નર્કની ખાણ છે, નાના રત્ન ખાણ
ભારીરે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૬ ઠો.

બીજબળ હોય તેવું તરૂંવર ઉગે, ધરતી થું કરે ખિયા-
રીરે ॥ અલબેલી અંબા ચોક ૭ મો.

ખેડુત ખેતી પારકી ખેડે તો, ખેડનારો થાય ગુન્હે-
ગારી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૮ મો.

મન વશ રાખી જે પ્રાણી ચાલે, સુખી રહે નરનારીરે ॥
અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૯ મો.

અમીચંદ કહે બેન હોય તો, કોણ કહે નરસીને
સારી રે ॥ અલબેલી અંબા ॥ ચોક ૧૦ મો.

છંદ ૨૪ મો.

ભજન રૂપી છંદ.

માયા કાણે જીતી રે, માયાને તો સરવે સરણ ॥
 યુધિષ્ઠિર રાજારે, દ્રોપદીના હાથે ચરણ ॥ માર્ગ જતા
 ભીમે જોયું, આ તે શું કહેવાય ॥ મોટાભાઈ આ શું
 કરે છે, આવા બેરી વશ થાય ॥ થરથર કાંપી કાચારે
 આંખમાંથી છુટે ઝરણ ॥ યુધિષ્ઠિર રાજારે ॥ ચોક ૧ લો.

ધેર જઈ ગમ ખાઈ ને સુતો, કાઈને નહિ કહેવાય ॥
 ચિંતામાં ભીમ સુકાઈ ગયો, ભાવે નહિ ભોજન ॥ 'કર-
 માએ એની કાચારે, ખાવાયે નહિ પેટ ભરણ ॥
 યુધિષ્ઠિર રાજ રે ॥ ચોક ૨ જો.

એવે સમે કુંતા મા જોઈ કહે, ભીમ કેમ સુકાય ॥
 એ વાત કૃષ્ણને કહી, કૃષ્ણ ગયા ભીમ પાસ ॥ ભીમે
 કૃષ્ણ જોયા રે કૃષ્ણજીને લાગ્યા ચરણ ॥ યુધિષ્ઠિર
 રાજારે ॥ ચોક ૩ જો.

જોઈ વાત કહી કૃષ્ણજીને કૃષ્ણે કયો વિચાર ॥ નહિ
જાળખ્યા દ્રોપદીને, જોગ માયાનો અવતાર ॥ બતાવું
માયા એનેરે, ત્યારે એના ઉધડે કરણ ॥ યુધિષ્ઠિર
રાજરે ॥ ચોક ૪ થો.

અધર ઉડાવ્યા ભીમને ત્યાંથી, મુક્યા જંગલ માંહી ॥
ઝાડે ચડી ભીમભાઈ બેઠા, જુએ માયાની રચના ॥
અમીચંદ કહે છે રે, માજીને રહી શરણ ॥ યુધિષ્ઠિર
રાજ રે ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૨૫ મો.

રાહ ઉપરનો.

દેખાડી માયા ભીમને રે, ઝાડે બેસી જોયા કરે ॥
જંગલ થાયે ચોકખું રે, ચોડીદારે ફેરા ફેરે ॥ ઝાડુ
કાઢનાર કાઢી ગયો, પછી પાણી ત્યાં છંટાય ॥
બીજાનેરે બીજાઈ ગયા, ત્યાં વચ્ચે સિંહાસન થાય ॥
શોભા ઘણી સારી રે, ધ્વજ ઉડે શિખર પરે ॥ જંગલ
થાય ચોકખું રે ॥ ચોક ૧ લો.

દેવલોકથી દેવ પધાર્યા, ઇંદ્ર વરણ દિગપાળ ॥ અભા
વિષ્ણુ રૂદ્ર આવ્યા, આવ્યા પાંડુના બાળ ॥ ભીમ નહિ
તેમારે, જોઈ ભીમ થર થરે ॥ જંગલ થાય ચોકપુ
રે ॥ ચોક ૨ જો.

જોઈ કચેરી વિસ્મય પામ્યો, બાકી રહ્યું નહિ કોઈ ॥
એવામાં દ્રૌપદી આવ્યા, ઉભા થયા સૌ જોઈ ॥ દ્રૌપદી
જેઠા વચ્ચેરે, જઈ તપ્ત પરે ॥ જંગલ થાય ચોકપુ
રે ॥ ચોક ૩ જો.

ક્રોધે નેત્ર લાલ બનાવ્યા, ભીમસેન કેમ નહિ અહીં ॥
ભીમ સાંભળી ધ્રુજવા લાગ્યો, મહેતો કર્યો અન્યાય ॥
એ તો જોગ માયારે, સવળે એનું ખાપ્પર ફરે ॥ જંગલ
થાયે ચોકપુ રે ॥ ચોક ૪ થો.

ગર્વ ભીમનો ઉતરી ગયો ને બાગ થયો અલોપ ॥
એ માયાને કૃષ્ણ જાણે મતીઆ મારે ખાલી તોપ ॥
માયા બ્રહ્મ સાથેરે અમીચંદ ધ્યાન ધરે ॥ જંગલ
થાએ ચોકપુ રે ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૨૬ મો.

આવો ગાવો છંદ લક્ષ્મી માણના, રાખીને રહેજો ટેક ॥

એ રાહ.

દેશી હમારા હમને મજે તો કહીએ દીવની વાત ॥
 શોધક કોઈ મિલે હમારા બ્રાત ॥ મોટા પુરુષ ગયા માર્ગ
 બતાવી, તે પર રાખવું ધ્યાન ॥ લેવું કોઈ જ્ઞાની પુરુ-
 પનું જ્ઞાન ॥ બ્રમણ મનની ભાંગી નાંખવી તૃણ ત્યાગે
 થાય કામ ॥ અહો નિષ ધરવું માલિકનું ધ્યાન ॥ રાગ
 થકી વિતરાગ થઈને, જોવી જીવની જાત ॥ શોધક કોઈ
 મિલે હમારા બ્રાત ॥ ચોક ૧ લો.

દીવે દીવા જુદા દીસે પણ અગ્નિ એક કહેવાય ॥ ગંગા
 સમુદ્રમાં સમાય ॥ બ્રહ્મ પદ ભેળા રહીને, મુળ
 મુકામે જાય, નિર્ભે થઈ સદા આનંદને પાય ॥ આણંદ
 આણંદના ધરમાં વસ્યા, જાણી જીવની જાત ॥ શોધક
 કોઈ મિલે હમારા બ્રાત ॥ ચોક ૨ જો.

ભેદુ વિના ભેદ કહીએ કોઈને તો જ્ઞાન પોતાનું જાય ॥ શાણા
જણ સમજે એ સમસ્યાય ॥ કુટીલ પુરુષથી કથની
કરેથી કાર્ય સિદ્ધ ન થાય ॥ મળેલો સાર પોતાનો જાય ॥
મૌન રહી મમતા નહિ કરવી અજ્ઞાનીથી વાત ॥ શોધક
કોઈ મિલે હમારા બ્રાત ॥ ચોક ૩ બે.

ચીંતામણી ચઢ્યો હાથ પોતાને, ધન માટે કોણ ધાય ॥
ધારેલા મન વાંછીત ફળ ખાય ॥ ખાધા પછી ફરી
ખાવું પડે નહિ એવું જે જન ખાય ॥ ગુરૂની કૃપાથી
સિદ્ધ થાય ॥ અમીચંદ કહે બ્રાંતિ લાંગી ગઈ, મળી
જાતમાં જાત ॥ શોધક કોઈ મિલે હમારા બ્રાંત ॥
ચોક ૪ થો.

છંદ રૂ મો.

મારી અરજ મુણે અંખામા બહુચર બાળી—એ રાહ.

ઓ મારા બહાલા મિત્રો, અમે તમે મળ્યા એક દેશી ॥
ફરી ફરી મુસાફરી કરી ગયા બેસી થાકી ॥

મુળ માલિક તો છે એક નામ અનેકે ॥ સૌ ભ્રમણામાં
ભરમાઈ ભુલી ગયા છે કે ॥ તમે કહી સાંભળી વાત
કરો છો વિવેક ॥ મુળ માલિકનો નથી મળ્યો કંઈ ચેક ॥
પુલે અંતર પડદો કરણી હોય જની જશી ॥ ફરી ફરી
મુસાફરી ॥ ચોક ૧ લો.

ધણા પંથ નીકળ્યા, તેની ધણી ગુચવાણી ॥ વાણો તાણો
જુદો, થયું એક વસ્ત્ર લો જાણી ॥ તેમ માયા બ્રહ્મ
નહિ જુદા ગુરૂ ચેતવણી ॥ કરી ભક્તિ ભાવે ભજન
સારી કરો કરણી ॥ મારું તારું કરે દુકાનદાર હોય
ધેશી ॥ પ્રરી ફરી મુસાપ્રરી ॥ ચોક ૨ જો.

મહામાયા જળમાં, ફસાઈ ગયા કંઈ શૂરા ॥ બ્રહ્મા
વિષ્ણુ ભુલે, મહાદેવ સરખા પુરા ॥ એ મોહ માયામાં
થયા, જગત જીવ ચક્રચુરા ॥ મુખ્ય ભજે ભરમ નહિ,
માયા છોડી જાય દુરા ॥ જ્યાં લગી કાયામાં રહે જીવ
માયામાં રહે પેસી ॥ ફરી ફરી મુસાફરી ॥ ચોક ૩ જો.

માયા ભરમ ગણે જ, એક સંસે નાંખે ટાળી ॥ શિવ
શક્તિમાં નહિ ફેર, છોડો કપાલી ॥ મુખ્ય મુક્તિ મુક્તિ

કહી, મુક્તિ માંગે તે ખાલી ॥ કરી કરણી અપાવો,
કર્મ માલીકલે ગ્રાલી ॥ અમીચંદ કહે અંખા નામે,
ભીતર ગયો પેશી પ્રરી ફરી મુસાફરી ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૨૮ મો.

આલ અંબા બાણી, વેદ બાણીમાં વખાણી—એ રાહ.

સતગુરુ વાણી, મેતો ઘટમાં સમાણી,
માતા શરદા લવાની, બહુચરબાણી;
રહિ કંઠપર કહ્યાણી, આપો અવિચળ વાણી,
જરા નહી રહે અજાણી, રહ્યો છું ગ્રાલી.
ગુરુ ચરણે શીશ, નમી સ્મરે છે હરનિશ;
ગુરુ કરે છે બક્ષીસ, પ્યાલા પ્રેમના ભરી.
એતો સર્વે હરખે લીધા હેત ભાવ કરીને પીધા,
મંત્ર બાણી આશિશ દીધા, બચ્ચો જગતમાં તરી.
ગુરુ બતાવે છે જ્ઞાન, તમે સર્વે ધરો ધ્યાન,
કરો આત્મનું કહ્યાણુ, યાકયા ફરી ફરી;

પુરુષ પ્રકૃતિ કહેવાય, એકના અનેક થાય,
આદ્ય શક્તિ છે અંબાય, ફરે ખપ્પર ધરી.

ફેંકતા

સુણુ દેવી તેં દયા કરી ભક્તનપર કરતી છાયા,
સુણુ દેવી તારા ગુણુ ગાએથી નીર્મળ થાય છે કાયા,
સુણુ દેવી તારી અધોરગતિ મા પાર જરા નહી પાયા,
હાલ સાચું માને માફ કરી મત તાણે,
મરતી વખત જુહું જાણે, પડે કંટાળી,
રહી કંઠ પર કલ્યાણી ચોક ૧

તે પર કહું દ્રષ્ટાંત, ગુણી સાંભળી લ્યો કાન,
છુટે શબ્દોના ખાણ, લાગે ભિત્તર,
ઉભો નદી તીર, તરસે પિલાયે શરિર,
ક્યાં તો સુકાયુ હોય નિર, હોય આળસુ અગર.
કલ્પ વૃક્ષ તળે પ્રેરે, વળી જીએ પ્રાણી મરે,
બેઠો બેઠો વિચાર કરે, મનની અંદર,
નહી કલ્પતરૂ ખાવળીઓ, ક્યાં તો લાગ્યનો નહી
ખળીઓ, સાચો સંજોગ ન મળીઓ સમજે ભિત્તર.

ફેંકતા.

સુણ દેવી મળે સદ્ગુરુ સેવે ન મળ્યુ ચેલાને જ્ઞાને,
 સુણ દેવી એ ચેલો મુઠ કે ગુરુ હોય અજ્ઞાને;
 સુણ દેવી મળે સદ્ગુરુ સમજે સાચો ચેલો તો જ્ઞાને,
 ભક્તિ કરતા ભય દુઃખ આવે તોયે ધીરજ લાવે,
 હીંમત રાખે તે ફળ પાવે સ્મરે કાળી.

રહી કંઠ પર કદયાણી ચોક ૨.

ચિંતામણી જાણી, લઈને બેઠો એક પ્રાણી,
 તોય ચિંતા ન આલાણી, નહી એ ચિંતામણી,
 પરખ્યા વિના લીધો પહાણો, વગર સમજે મત તાણો,
 ખરી વસ્તુ પિછાણો, મળે આપ ધણી.
 મળ્યું ધન ન વાપરી ઢાડી, બેઠો દમડી દમડી બેડી,
 મુકી જવાનો છોડી, જીવી હોય કરણી;
 ક્યાં તો ભાગ્ય કોઈનું મળ્યું ખોટી કમાણીનું રજ્યું,
 અગર હરામનું મળ્યું, બનવાની બની.

કેંકતા

સુણ દેવી અમૃત પીધું પણ અમર થયો ન ખાણી,
 સુણ દેવી ક્યાં તો જીવ્યો નહી પીવાની જીક્તિ જાણી,
 સુણ દેવી નહી ગયું મુખ કે પીવામાં આવ્યું પાણી,
 ધરમ કરમ ભક્તિ જાણી, ભેદ વિના ધુળ ધાણી,
 મળે સાચા ગુરૂ જ્ઞાની લે સંભાળી;
 રહી કંઠપર કહ્યાણી; ચોક ૩.

ગુરૂ કરે સાન, ચેલો સમજી ધરે ધ્યાન,
 મુખ કરે અભિમાન, નહી દીલમાં ડરે;
 ગુરૂદેવથી અધિક, ગણી ચાલે ચેલો ઠીક,
 જય જમરાયની ખીક, ભવજળ તરે.
 મંત્ર સાથે ક્રીયા જાણે, હોય સરોડા જ્ઞાને,
 મુળ વસ્તુ પિછાણે, દીલ અંદરે,
 માટે કંચનના અનેક, ભાંગી જમણા ગણે એક,
 માળે કંચન છેકા છેક, શક્તિ સચરાચરે.

ફેંકતા.

સુણ દેવી તું બ્રહ્મ જન્મતમાં રચી માયા સંસારે,
 સુણ દેવી તમે કર્તા છો અકર્તા સૌથી છે ન્યારે;
 સુણ દેવી છો પાસે દેખે કોઈ દુર બ્રમણના ભારે,
 મારા મનનું સમાધાન માજી ભજતાં થયું જ્ઞાન,
 અમીચંદ પર રાખી ધ્યાન, દેવો સંભાળી;
 રહી કંઠપર કહ્યાણી, આપો અવિચળ વાણી,
 જરા નહી રહે અજાણી રહ્યો છું ગ્રાહી ચોક ૪.

છંદ ૨૯ મો.

પ્રથમ નમું અણપતી—એ રાહ.

છુટા નાભીથી વાઘ પકડમન ઘોડા કીયા પેયમાલ,
 પડે જીવ સતાર લે ગયે કાળ
 મન ઘોડે ધણું કઠણ બેસવું લગામ હોયજો હાથ
 ગુરૂ સંગ રાખી વળાવું સાથ

ધીરજ ઢાલ રાખી માજી સ્મરવા જીઠા ન કરવા ઠાઠ
 ગુરૂ કહે ન ભીડવી કાઈથી પાથ.
 ઉપાણુ પેસી અધબિચ ફસાવું કાણુ લેશે સંભાળ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૧

મન ઘોડો, ખવડાવે માર એ તો ભટકે ઠમો ઠમ,
 કલ્પના કરી કરે એ કામ.
 જીઠી કલ્પના મનની રચેલી સાચું માજીનું નામ,
 સ્મરતાં આવી કરે મા કામ.
 સિદ્ધ કામ કરે જ્ઞાન ઘોડો લો ખુબ બેસી બચ તાલ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૨.

જ્ઞાન રૂપી ઘોડો ગુરૂ દ્વારે ભક્ત લઈને ફરે,
 મારે કાળ ફેરા ભક્ત નહિ ડરે.
 મન મારી વશ કરી પલકમાં ફેડ ચડે ભિત્તરે,
 સાંધી સુરતા ચિત તો ઠરે.
 સ્વગુણ નિર્ગુણ સશય તળિયા તુટ ગઈ મહાજળ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ૩.

ઓહં સોહંમ ઉવા એકઠા છુટ ગયા ફંદા,
 ઉસ ખીચ મુવા મન ખંદા,
 ગેખી ધુન લાગી રહી ગગનમે નિર્ગુણ નિર્ભય ખુંડા;
 નિરંતર પુરણ આનંદા.
 લેદ અલેદ કછું નહી અમીચંદ માજી મદદ હુવે ન્હાલ,
 પડે જીવ સવાર ચોક ડ.

છંદ ૩૦ મો.

મોટુ સુરતમાં છે ધામ—એ રાહ.

ધરી અંગાજીનું ધ્યાન જીવ તું સંભાળ તારું જ્ઞાન,
 આત્મ રૂપને પિછાણ, કળી આવ્યો કઠણ ॥ જીવ તું
 કરતો હોય તે કરજે, સાધન સાંધીને ધ્યાન ધરજે, માતા
 શારદા સમરજે, તારું કરે રક્ષણ ॥ કળીયુગ વ્યાપ્યો
 હજાહજ, જુઠા પાખંડીનું બળ, કરે સાચાને ખાતલ,
 એવી છે રેણી ॥ આપ પોતાનું તપાસી, પાખંડીથી

જવું નાસી, નહિ તો ફંદમાં નાંખે ફાંસી, એવી છે
કણી ॥ હંસ જવો ખગલો થાય, નહાવા નિત્ય નદીએ
જાય, ઉભો તપ કરે એક પાય, સમજી લેની ॥ મન
માછલાને ચ્હાય, એવો છે એનો મહિમાય, ભુલવણીમાં
જ લોળવાય ભુલ છે તેની ॥ દ્રષ્ટાંત મુકીને સમજવું,
પ્રીત ચોકમાં ખીજું ગવું, કપટ કળયુગનું ખતલાવું,
તાણી લેશે નહિ કોઈ મન ॥ જીવ તું કરતો હોય તે
કરજે ॥ ચોક ૧ લો.

મીણીયા મોતી તો કહેવાય જોઈને લોકો ખુશી થાય,
ખરા સાથે તે મેળવાય, શાણા સમજી રહે ॥ જ્યારે નીર
ઉતરી જાય, ભાંગે કપ્પુ નહિ સંધાય, ખોટું
મનમાં સમજાય, ખરું શોધીને લે ॥ પિ-તળ પિણું તો
દેખાય, સોના જવું તે કહેવાય, જ્યારે સોની પાસે જાય
કિંમત કરીને તે કહે ॥ ફરી અગ્નિમાં તપાય, ત્યારે
તેની કિંમત થાય, ઉપર સ્થામ વળી જાય, કઠીર કહી
ફેંકી દે ॥ પીણું દેખી સોનું જાણી, સમજે નહિ અજ્ઞાની,
ખાત્રી થઈ મનમાંની, ખોટું કીધું મેં જતન ॥ જીવ
તું કરતો હોય તે કરજે ॥ ચોક ૨ જો.

હીરો સાચો કેમ પરખાય, અસલમાં તો એમ કહેવાય,
ખમશે એરણુ ઉપર ધાય, તોએ ભાંગે નહિ ॥ ફરી
ઝવેરી હાથે જાય, ત્યારે તેની કિંમત થાય, એ તો મુલથી
વેચાય, સહેજે મળે નહિ ॥ મોટી સલાઓ ભરાય, ભકતો
સાચા લેળા થાય, સતની છાપ તો લેવાય, ફરી પ્રેરે નહિ ॥
ત્યારે ભક્ત તો કહેવાય, અંબા માતા કરે સહાય, ગુપ્ત
કષ્ટ કરે કાય, કોઈ જાણે નહિ ॥ મનની લગામ ખેંચે
સાય, ધ્યાનમાં ચીત્ત પોરવાય, ત્યારે કાર્ય સિદ્ધ થાય,
કરવી ક્રિયા કઠણ ॥ જીવ તું કરતો હોય તે કરજે. ચોક ૩.

પાઠ પ્રેમના તો મંડાય, જ્યોત જશની પ્રગટ થાય, માંડવી
મનની રચાય, શુદ્ધ દીલ કરી ॥ ગંગા સમુદ્રમાં જાય,
ત્યારે એક રૂપ થાય, અજ્ઞાનીથી નહિ સમજાય, લેજો ધ્યાન
ધરી ॥ પદ્માસન તો બંધાય, સોહં જાપને જપાય, ત્યારે
કાર્ય સિદ્ધ થાય. નહિં જન્મે ફરી ॥ ધ્યાનમાં ત્રીપુટિ દેખાય,
તૃણા તરત તુટી જાય, આત્મ રૂપને ઓળખાય, શૂદ્ધ થાયે
શરીર ॥ ત્યારે જીવનો શિવ થાય, અમીચંદ છંદ ગાય,
એ તો ભક્ત કહેવાય, અંબા હોય પ્રસન્ન ॥ જીવ તું કરતો
હોય તે કરજે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૩૧ મો.

(આ છંદો અભેદ તત્વ વેદાંત સારના છે.)

અંબામા તારૂ દર્શન દુર્લભ—એ રાહ.

સર્વે જગતમાં એક નિરંજન, તેને નથી મહારૂં કે તહારૂં ॥
 કુદરતથી થયું જગત જગતથી બની ગયું તહારૂં મહારૂં ॥
 કુદરત એ પણ કર્તા કહેવાય, નિમિત્ત કુદરતનું પડયું એ
 નામ ॥ નામ રહિત જે રહ્યા નિરંજન તેનો જ્ઞાની શોધે
 ધામ ॥ જુઓ જગતમાં ઝગડો ચાલે, કર્તા અકર્તા માને
 તમામ ॥ વાત બનેની સાચી જોતા, સમજ પછી તે પડશે
 ઠામ ॥ બ્રાંતિમાં ભુલી પડ્યા વમળમાં, સદગુરૂ વિના નહિ
 મળે બારૂ ॥ કુદરતથી થયું જગત ॥ ચોક ૧ લો.

કુદરત મંત્ર ઓહંકાર ઉઠ્યો, એ સૃષ્ટિનું પહેલું મંડાણ ॥
 એની રજકણ બધે ફેલાઈ, તે થકી બની રહ્યું સૌ જુગ જાણ ॥
 ઈચ્છા શક્તિ થઈ ત્રીગુણ આત્મા, શક્તિ રૂપે રહ્યા સઘળે સ્થાન ॥
 પવન દોરીએ બાંધ્યું જગતને કાઈ વિરલાને પડશે ભાન ॥

ભાન પડે ધ્યાન ધરે માલીકતું, તેને લાગશે જગ ખાઈ ॥
કુદરતથી થયું જગત ॥ ચોક ૨ જો.

પાંચ તત્ત્વ ને ત્રણ ગુણ છે, તેને સાચવવું મનને હાથ ॥
મન જીતે પાર પડે જગતમાં, ઝટ મળે માલીકની સાથ ॥
હું મારાની વાસના છુટે, સદગુરનો જ્યારે થાય સંગાત ॥
ગુર રેણી જોઈ પાસે બેસાડે, પ્રસન્ન થાયત્યારે પકડે હાથ ॥
જગત વહેવારમાં જશ લઈ, પછી ખસી બેશે જોઈ નઠાઈ ॥
કુદરતથી થયું જગત ॥ ચોક ૩ જો.

સાર જોયા પછી અસાર દીકો, મીથ્યા મારામાર છે કરવું ॥
માઈ માનેલું સર્વે મુકી, એકલા જવું નિશ્ચ મરવું ॥
લોભ મુકો નહિ વખત ચુકો, સંસાર સમુદ્ર છે તરવું ॥
ખરો ઉપાય એ તરવાનો છે, જીવહિંસા કરતાં ડરવું ॥
અમીચંદ કહે વિરલા શોધે, માલીકતું ધર છે ન્યાઈ ॥
કુદરતથી થયું જગત ॥ ચોક ૪ જો.

છંદ ૩૨ મો.

રાહ ઉપરનો.

જાણ્યું ખરું ને જોયું નથી, લાંસુધી ઝગડા કરે અજ્ઞાન ॥
 એક માલિકને અનેક પંથ છે, તે ઉપર સાંભળો દ્રષ્ટાંત ॥
 એક શહેરમાં હાથી ઉભો છે સાંભળજે ચિત્ત રાખી સ્થિર ॥
 બ્રાંતિ ભાંગે ભે જશે જમનો કાઈ વીરલા સાંભળે ગંભિર ॥
 એક આંધળાનું ટોળું આવ્યું તેનો નાયક છે આવનવીર ॥
 સકળ કળા સંપૂર્ણ જ્ઞાની, હાથી પાસે જઈ ઉભો
 સ્થિર ॥ જાઓ આંધળા હાથી પકડો ઘણો જોરાવર છે
 મસ્તાન ॥ એક માલિકને અનેક પંથ છે ॥ ચોક ૧ લો.

સાંભળી આંધળા દોડ્યા પકડવા, હાથીને જઈ પકડ્યો ઝટ ॥
 કાન, સુંઠ ને પેટ પકડ્યું, કાઈએ પુછડું પકડ્યું
 ચટ ॥ એક આંધળો પાછળ રહ્યો તો પગને જઈ
 પકડ્યો ઝટપટ ॥ હાથી પકડ્યો હાથી પકડ્યો, કહી હર-

ખાયા તેજ વખત ॥ હાથી પકડયો સર્વે કહે છે, નથી
હાથીનું પડયું ભાન ॥ એક માલીકને અનેક પંથ છે ॥
ચોક ૨ જો.

સર્વે આંધળાને નાયક કહે છે, શાખાશ હાથી પકડયો
સહી ॥ જેને પુછું તે જવાબ આપજો, વચ્ચે ખીજને
બોલવું નહિ ॥ વારા ફરતી પુછે સર્વને, હાથી કેવો
ખતાવો કહી ॥ પગવાળો કહે નળા જોવો, સૂંઠવાળો
ખતાવે અજગર કહી ॥ પેટવાળો ગોળા જોવો ખતાવે;
સુપડું ખતાવે જેને પકડયો કાન ॥ એક માલીકને
અનેક પંથ છે ॥ ચોક ૩ જો.

ઝગડો ઉઠયો જોયા વિનાનો નાયક બોલ્યો કરી વીચાર ॥
અંજન આંજી કર્યા દેખતા, જોઈ હાથી મુકયો અહંકાર ॥
સર્વે સમજી મતને મુકયો ખોટા કરતાતા મારામાર ॥
સાચા ગુરૂથી સંશય ભાંગ્યા, આ દ્રષ્ટાંત પર કરો
વિચાર ॥ સર્વે ધર્મમાં નામ છે સાચું, ખરો સાર છે
આત્મ જ્ઞાન ॥ એક માલીકને અનેક પંથ છે ॥
ચોક ૪ જો.

આ પ્રમાણે સર્વ પંથમાં, સાચું માલીકનું પકડયું
 નામ ॥ નામ જડયું ધામ શોધવા સર્વે મહેનત કરે છે
 દુનિયા તમામ ॥ આત્મજ્ઞાની આત્મા ખોજી, ધીમે ધીમે
 જશે મુળ મુકામ ॥ ધ્યાન ધરી દુર કરશે ઉપાધી તેને
 મળશે મોક્ષ ધામ ॥ અમીચંદ કહે સદગુર અંબા
 મુળમુકામ કરી ખતાવે સ્થાન ॥ એક માલીકને અનેક
 પંથ છે ॥ ચોક પમો.

છંદ ૩૩ મો.

રાહ ઉપરનો.

પંથ એટલે માર્ગ માલીકનો શોધી ઉતારે ગુર ભવજળ
 પાર ॥ ગુર ગયા ચેલા રહ્યા અજાણ્યા, નહિ જાણ્યો
 ગુર જ્ઞાન ભંડાર ॥ ગુરની ગાદીનું નામ રાખવા, સેવક
 ચેલા ઉપર રાખે પ્રીત ॥ ભલો ચેલો ભણી પંથ વધારે,
 ગયા ગુરની શોધે રીત ॥ થયેલા કર્મની મુક્તિ કરી,

મુળ વસ્તુ ઉપર ચોંટાડે ચીત ॥ તરે તરાવે ભવદુઃખ
લાંગે, ખરા ગુરૂની એ છે રીત ॥ આવા ચેલા પ્રમાણીક
હોય તો, ભલે સેવો જઈ ગુરૂદ્વાર ॥ ગુરૂ ગયા ચેલા રહ્યા
અજાણ્યા ॥ ચોક ૧ લો.

એવા ગુરૂનું શોધન કરી જુઓ, આત્મજ્ઞાને પડશે ભાન ॥
મત મુકે ઝટ માલીક મળશે, મારા તારાનું થાય તોફાન ॥
જેવું જેનારો નથી, જેના સંશય ભાંગ્યા તેને થયું છે
જાણુ ॥ શંશેવાળાને શંશે રહેશે, તેને જાણુંવો છે અજ્ઞાન ॥
પ્રપંચ કરવા ઉદર પોષણના, તેના સારું તો છે સંસાર ॥
ગુરૂ ગયા ચેલા રહ્યા અજાણ્યા ॥ ચોક ૨ જો.

સાકાર રચના આવનમાંની, જનમ મરણ સહુ ફેરા
ફરે ॥ કાર્ય કારણ કરે સ્વાર્થી, લવ જળ તે જીવડેમ
તરે ॥ સત સમાગમ સત ગુરૂ શબ્દે, અધોર પાપ એક
પળમાં ઝરે ॥ નિર્મળ મન કરી નામને પકડે, લવ
જળ સાગર સહેજે તરે ॥ નામ નિશાન સહુ કોઈ ચઢ્યા
વગર, નામે નહિ મળશે પાર ॥ ગુરૂ ગયા ચેલા રહ્યા
અજાણ્યા ॥ ચોક ૩ જો.

ફૂદરત કરે તે કોઈ ના જાણે, સમે સમાના થાય છે
કામ ॥ કામ કરે નામ રહ્યા જગતમાં, પોત પોતામાં
થયો આરામ ॥ નામ જગતના હાથમાં આવ્યું, નથી
માલીકનો જોયો ધામ ॥ જે જે વખતના કામ કરેલા,
તેના નામથી માને તમામ ॥ સર્વ પંથમાં નામ માલી-
કનું ખખર વિના કરે મારામાર ॥ ગુરૂ ગયા રહ્યા
ચેલા અજાણ્યા ॥ ચોક ૪ થો.

સંસારી જીવ સમજી પુરૂષો, પુર્વ જન્મના પુણ્યે કરી ॥
પાણીમાં જેમ કમળ રહે તેમ, માલીકનું રહે ધ્યાન
ધરી ॥ શ્વાસો શ્વાસ સ્મરણ કરીને, મુળ મુકામ પર નજર
કરી ॥ સદા આનંદ ધર જોવામાં આવ્યું, નીરાંત કરી
તે બેઠો ઠરી ॥ અમીચંદ કહે અજાણ્ય તમાસા કોઈ
વિરલા પકડી લે સાર ॥ ગુરૂ ગયા ચેલા રહ્યા અજા-
ણ્યા ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૩૩ મો. એ

ભાજનરૂપી છંદ.

માયાને બાણે મોરારી—એ રાહ.

મને તારી લેહ લાગીરે અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી ॥ મારા મનની તો બ્રમણા હવે લાંગીરે અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી ॥ રેમે રેમે રણુકાર ઉઠયા, તો પીંડ બ્રહ્માંણ હાક વાગીરે અલખેલી અંબા, મને તારી લેહ લાગી. ચોક ૧ લો.

નાભી કમળથી સુરતા દોદાવી, તો ગગન મંડળ ટાય લાગીરે ॥ અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી. ચોક ૨જો. સમર ગુફામાં ત્યાં સુન શીખર છે, તેનો થયો હવે રાગીરે ॥ અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી. ચોક ૩જો. જોટ ઝળક રહી ત્રીકુટી કમળમાં, એ સાથે ટાર ગયો લાગીરે ॥ અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી. ચોક ૪થો. શ્વાસો શ્વાસે સમરે અમીચંદ કહે છે, આબ્યા ગમન જાયે લાગીરે ॥ અલખેલી અંબા મને તારી લેહ લાગી. ચોક ૫ મો.

છંદ ૩૩ મો. ખી

ભજનરૂપી છંદ.

સમજ મન મારારે અસત્યની વાત તજે—એ રાહ.

આનંદ આજે આવ્યોરે, જોતા મહ્યા માહેશ્વરી ॥
 ગુરૂ જ્ઞાક કુંચી રે આપી, મને પ્રેમે કરી ॥ દેહમાં
 દિવડો પ્રગટ થયો, પડ્યો રોમ રોમ પરકાસ ॥
 આત્મ ખોજી હું પદ ટાળ્યું, સમર્થા શ્વાસો શ્વાસ ॥
 ભવ દુઃખ ભાંગ્યું રે, ભવ જળ ગયો તરી ॥
 આનંદ આજે આવ્યો રે, જોતા મહ્યા માહેશ્વરી ॥ ચોક ૧
 ત્રણ ગુણથી ન્યારો થઈને, ખેલે ખેલ અપાર ॥
 સચરાચરમાં વ્યાપી રહ્યો, તે આત્માનો આધાર ॥
 અનુભવી એ તો રે, જ્ઞાને ધાન રહ્યા ધરી ॥ ચોક ૨
 અચળ વસ્તુ શોધી કહાડી, એકવીસમે ભોવન ॥
 જોતા જાત જોગ રહેજે બન્યો, મળી ગયું ત્યાં મન ॥
 બ્રાંતી મ્હારી ભાંગીરે, પોતામાં પોતે રહ્યા થકી ॥ ચોક ૩
 ભળી પાણીમાં લવણ પુતળી, સીંધુ સમુદ્ર સાર ॥
 અરસપરસ બે એકએકમાં, મલી ગયો છે તાર ॥

મહ્યો જઈ મુલને રે, અમીચંદ ધ્યાન ધરી ॥
 ગુર જ્ઞાન કુંચી રે, આપી મને પ્રેમ કરી ॥
 આનંદ આજે આન્યોરે ॥ ચોક ૪.

છંદ ૩૩ મો. સી

શીવ શક્તિ નીંદા કરે તે વિષેનો.

કોને વખાણું કોને વખોડું માતા શક્તિ બાપ ભોળાનાથ,
 રણ સંબંધે, મહ્યા ભાઈ ચાલો કરો સ્વદેશનો સાથ;
 કંઈની કરે નહિ કાર્યજ થાએ કામ કરે કામ નીથી જાએ,
 હળવે હળવે; ચાલતાં દુર પંથ હોય તોએ કપાય,
 હીંમત રાખી થાએ સંગથી સરલ પંથ જે લાગે કદાએ,
 એક નામનો, મારે તો બાલપણથી છે અંબાએ,
 મુળ એકને નામ જુદા છે, અજબ માયામાં રચ્યો ઠાઠ,
 રણ સંબંધે. ચોક ૧.

ભગલીંગથી ઉત્પન્તિ દેહની, સોહમ શ્વાસો શ્વાસ ચલે,
 માત પીતાથી, થાએ ઉત્પન્તિ એકથી નહિ વળે,
 નથી દ્રષ્ટિએ જોઈ જે વશતુ તર્ક બાંધી બોલે અટકળે.

કરતા પુરૂષ તો કરી રહે ન્યારા, વળી સઘળામાં ભજો,
અમતમમા નહિ જુદા જાણવા, સર્વે દોરી માલિકને હાથ,
રણ સંબંધે. ચોક ૨.

આદિઅંત જાણી શું કરવું, ક્ષણભંગુર દેહ પડવાની,
કૃત્યળી કરે કંઈ, વળે નહિ પડી ટેવ બડબડવાની,
માને વખોડે પિતા દુભાશે, પીતા વખોડે મા લડવાની,
કાઈને દુભો નહિ, કરો ઉઘમ શિખર ગઢ ચઢવાની,
ભજન કરેથી ભવ જળ તરશે, માલિક આવી ઝટ ઝાલેહાથ,
રણ સંબંધે. ચોક ૩.

શુન્ય શિખરગઢ કંઠણ ચઢવું, એ માર્ગ છે ઘણો કંઠણ,
ખોળતા ખોવાયાં, જડયો નહિ પાર મુઝ્યા કાંઈ કરી મથન,
આવો બેસો સુણો સુણાવો, એક માલિકનું કરો રટણ,
તરો તરાવો, ગાવો છંદ હળી મળો બેસો ભજન,
અમીચંદ કહે મારે શિર તો સદા રહે અંગાનો હાથ.
રણ સંબંધે. ચોક ૪.

દોહરો.

વિનંતી કરી કહુ ભક્તને, છંદ વાંચે જ્ઞાન થાય ॥
 પ્રેમે કરી છપાવીયા, કે માના ગુણ ગવાય ॥
 શબ્દો કાનો માત્રમાં, અજણમાં બુદ્ધ થાય ॥
 સુદ્ધીપત્રમાં જોઈને, શુદ્ધ કરી સૌ ગાય ॥
 ભક્ત જણને જણવા, છે સુદ્ધીપત્ર આ માંય ॥
 તસ્દી લઈને વાંચેથી, શુદ્ધ છંદ કહેવાય ॥
 ઉત્તમ કુળમાં અવતર્યા, જૈન ધર્મને મહીં ॥
 સુરત આમલીરાનમાં, જનમ થયો તો તહીં ॥
 સંવત ઓગણીસસે એકમાં, આસો વદ પડવો ગુરુવાર ॥
 શુભ નક્ષત્ર અશ્વિની, મેષ રાશી નીરધાર ॥
 સંવત ઓગણીસસે છયાસીમાં, માગસર સુદ સાતેમ ગુરુવાર ॥
 નવ દસ ભાગની ચોપડી, છપાવી પાડી બહાર ॥
 વાંચે ગુચવણી ભાંગશે, જ્ઞાની બતાવે સાર ॥
 સંશય જેના ભાંગશે, ભવજળ ઉતરે પાર ॥
 છંદ છે અનુભવના, વાંચે ભવદુઃખ જાય ॥
 એ છંદે આનંદ થયો, અમીચંદ કહે ભજ્યા અંબાય ॥

કળિયુગ વિષેનો છંદ.

સાખી.

આયા કળિયુગ પુર, ઉંચકુ નીચ ઠેરાવે ॥
 મુખકુ દે માન, પંડીતકુ દુર ગેઠાવે ॥
 ગઈ બુદ્ધિ ઉંચકી, નીચમે માન વધાવે ॥
 પુન ગયુ પાતાળ, પાપ સખકે મન લાવે ॥
 સત શબ્દ કુ છોડ, ને જુઠા ગાના ગાવે ॥
 ઉત્તર ભેદકી ખાત, કવિશ્વર કયા ખતાવે ॥

(આ કળિયુગમાં વસ્તુમાંથી તત્ત્વ મયું
 તે વિષેનો છંદ.)

અંબા મા તારે દર્શન દુલ્લભ—એ રાહ.

સત હીન તો દુનિઆ હો ગઈ, ઈંદ્રહીન હો ગયે પાણી ॥
 વેદહીન તો બ્રાહ્મણ હો ગયે, એ કળિયુગની નિશાની ॥
 સાધુસંત હુવે ભજન હીન, બીજ હીન હો ગઈ ધરતી ॥
 દ્રવ્ય હીન સાહુકાર હો ગયે, કૃષ્ણ હીન હુઈ વનસ્પતિ ॥
 રજક હીન વેપાર હો ગયે, નગ્રહીન હો ગયે ચરતી ॥

દુધ હીન તો ધેનુ હો ગઈ, પતિવૃતાકા મરે પતિ ॥
 ધર્મ હીન તો જૈન હો ગયે, કાયસ્પતિ હો ગયે નરિ ॥
 ભેદ હીન તો પંડિત હો ગયે, ગુપ્ત હો ગયે સરસ્વતિ ॥
 પુત્ર હીન તો રાજા હો ગયે, જ્ઞાન હીન હુવે પુરાણી ॥
 વેદ હીન તો બ્રાહ્મણ હો ગયે, ॥ ચો ૧ લો.

ખડગ હીન રજપુત હો ગયે, ઈમાન હીન હુવે દરવેશી ॥
 મુસલમાન ખ્યાજુ આવે, દેખ ઠગે કોઈ પરદેશી ॥
 મુરઆદ હીન તો સમુદ્ર હો ગયે, વૃત્ત હીન હુઈ એકાદશી ॥
 રાગ હીન તો ગાંધર્વ હો ગયે, નાદ હીન હો ગઈ ખંસી ॥
 ગંગાજીકા જળ સંકટા, તિર્થ હીન હો ગઈ કાશી ॥
 સુગંધ હીન કસ્તુરી હો ગઈ, પટરાણી હો ગઈ દારી ॥
 સ્વરૂપ હીન તો વેશ્યા હો ગઈ, ખાને ન મીલે અન્ન પાણી ॥
 વેદ હીન તો બ્રાહ્મણ હો ગયે ॥ ચોક ૨ બે

મુર્તિ હીન તો મંદિર હો ગયે, ક્રિયા હીન હુવે સંસારી ॥
 મંત્ર હીન સંન્યાસી હો ગયે, ખટદર્શન બીગડે સારી ॥
 કવિત હીન કવિશ્વર હો ગયે, બૂલ ગયે શુદ્ધ વિચારે ॥
 શૂરતા હીન તો શાસ્ત્ર હો ગયે, અર્થ હીન હુવે કવિશ્વરે ॥

ધરા હીન તો શસ્ત્ર હો ગયે, પાન હીન હુઈ તરવારે ॥
હીન વસ્તુ કવિશ્વર શેધી, ખખર આપી એ સંસારે ॥
અસ્તોડી આણુ છુપે ગઈ, કમ અસ્ત્રનદી આન બની ॥
વેદ હીન તો પ્રાણણુ હો ગયે ॥ ચોક ૩ ને.

જેર હીન તો જોધ્યા હો ગયે, ગાંડુ હો ગયે શિર જેરે ॥
મરદ તો નખુંસક હો ગયે, જ્ઞાની કે'તે કાઈ કવિશ્વરે ॥
સગપણુ હીન સૌ સગા હો ગયે, કુટુંબ કલેશ સૌ ધરે ધરે ॥
અવર વાણી કળીયુગની વ્યાપી, જોઈ રહે સખ સંસારે ॥
સત ચાલી સંસારમાં રહેજે, આપ્યા બોધ લેજે માની ॥
વેદ હીન તો પ્રાણણુ હો ગયે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૩૪ મો.

રાહ લંગડી.

બન્યું છે તે બધું બરાબર જ છે તે સર્વે સાચું ॥

સમજણ વિનાનું લાગે છે સૌને કાચું ॥

પ્રથમ ગુરૂ તો માત પીતા છે જ્ઞાન ધર્મને આપે બોધ ॥

પુખ્ત ઉમરે ॥

ઈષ્ટ દેવ કરી ગુરૂની કરે છે શોધ ॥

જ્યાં જોઈએ ત્યાં ગુરૂ સ્વાર્થીયા કળીયુગમાં કરી લેા નોંધ ॥

રખે ન ભુલતાં કરી સ્વગુરૂ છોડીને કામ ક્રોધ ॥

એવા ગુરૂનું જ્ઞાન લઈ મુળ ઈષ્ટદેવને જઈ બચું ॥

સમજણ વિનાનું ચોક ૧.

બાવનમાં સૌ બાહોસ બન્યા છે, માલીક સૌથી છે ન્યારે ॥

કોઈ વિરલા જાણે; જાણે; તેનો કોઈ સમે આવશે આરે ॥

એક ગુરૂને એક ઈષ્ટ દેવ ન કરવો નરસો સારો ॥

માન્યો તે મારો મારી પાસ મારો પ્રીતમ પ્યારો ॥

બાવનમાં રહી ભક્તિ કરી છંદ ભજન ગાયન દુખે ડાચુ ॥
સમજણ વિનાનું ચોક ૨.

અદ્ય આયુષ્યના સર્વે ભાઈઓ આતો આઘ્યા છઈએ પરદેશ ॥
જઈ જુઓને નાટક; નાટકમાં આવે રાજા રાણીનો વેશ ॥
પહેલાં તો એ પુરૂષ હતો સજી સણુગાર રાણીનો પહેરી દરેશ ॥
ભુલ્યા સર્વે; સર્વે જોઈ આંખમાં આંજી મેશ ॥
મનમાં સમજે પુરૂષ હું છઉં રાણી થઈ ખોટી રાચુ ॥
સમજણ વિનાનું ચોક ૩.

સાંભળો ભાઈઓ દ્રષ્ટાંત કહયું તેમ આપણે આઘ્યા વેશધારી ॥
ખેલ ખલાશે ખલાસે જઈ સડને છે મરી ॥
તે માટે મુળ સ્વરૂપ ઓળખો નથી રહેવું કંઈ અહીં આ ઠરી ॥
પુરી મુદતે, મુદતે જવું છે સરવેને મરી ॥
ગુરૂ લોભીને ચેલા લાલચુ હવે કહો કોને જાયું ॥
સમજણ વિનાનું ચોક ૪,

જગત જુહું છે કહી સમજાવે અજ્ઞાનનો આપે ઓધ ॥
આ જુહી માયા, માયા છોડો સઉ કહે કામ કોધ ॥
ગુરૂ શીખ્યને જ્ઞાન આપે પણ પોતે પઈસાની કરે છે સોધ ॥

અનેક રીતે રીતે ફંડ કરી કરાવે નોંધ ॥
 અમીયંદ કહે સન સંગતમાં સદા આનંદમાં હું રાયું ॥
 સમજાણુ વિનાનું ચોક પ.

છંદ ૩૫ મો.

મારી અરજ સુણો — એ રાહ,

મારા પ્રાણુ પતિ પરમેશ્વરી કહું મા તમને,
 સમે સાગરની લેહેર સાગર સમાવો તેમ હમને,
 થયો પરમાત્માથી આત્મા કરમ અનુસારે,
 હ્યાં આવી પડ્યો પરદેશી જોયો સંસારે,
 થયો પાંચ તત્ત્વનો સંગ જીવ થયો ત્યારે;
 પડી માયા જળમાં દુઃખ વેડે અપારે,
 ધણું છોડે છુટે નહિ લાગ્યો જગતમાં લમને,
 સમે સાગરની લેહેર સાગર ॥ ચોક ૧.

બની મુરખ ખોટાને જાલી રહ્યો માની સાચું,
 માત પિતા પુત્ર ધન ધણીઆણીનું કાચું,

પીંડ પોષી ખાઈ પી દેહે અભિમાને રાખ્યું,
જગી જોતાં લાગે સૌ જુહું શાસન ન્યારે વાંચ્યું,
આ જગતના જીવ એક દેશી લગ રહે હમને,
સમે સાગરની લેહેર સાગર ॥ ચોક ૨.

એ જગત જુહું પણ જમણાથી ખરૂં ભાસે,
કોઈ જ્ઞાની પુરૂષને પુરણ પડે પ્રકાસે,
તેને નથી લોભ જોઈ પાત્ર પુરે તેની આશે,
જાણી દેશી બંધુ વિદ્યાનો કરાવે અભ્યાસે,
જાણી વડીલ બંધુ દેશી ભાઈને લાગે નમને,
સમે સાગરની લેહેર સાગર ॥ ચોક ૩.

ખાંધે કંઠી ગુરૂ થઈ એક પર બીજી ન્યારે,
એવા લોભીઆ ગુરૂથી કેમ તરાય સંસારે,
જેને સંશય સમેટી સ્વર્ગના ખોલ્યા દ્વારે,
મળી સરિતા સાગરમાં સાગર છોડી સંસારે,
કહે અમીચંદ કરી ભક્તિ જીતું સહુ જમને,
સમે સાગરની લેહેર સાગર ॥ ચોક ૪.

છંદ ૩૬ મેઠ.

રાહ ઉપરનો.

અસલ રૂપિ થઈ ગયા મહાત્મા, મળવા માલીકને ઉઠાવે
તાર ॥ નવા નવા પંથ શોધી કાઢીને, મુળ માલીકને
શોધે દ્વાર ॥ જોગી જોગ સાધીને બેસે, સુરતા દોડાવી
ધ્યાન ધરે ॥ સન્યાસી સન્યાસ લઈ, કામ ક્રોધ શત્રુકુ
દુર કરે ॥ ભક્તો ભક્તિ કરી આડીન રાખે, ભજન કરી
ભવજળ તરે ॥ બ્રાંતિ ભાગી ભજ્યા પોતે પોતામાં મુળ
મુકામે જઈ ઠરે ॥ સોધનારા તો શોધી ગયા, રહ્યા
મારગની ચાલે મારા માર ॥ નવા નવા પંથ ॥ ચોક ૧લો

ગયા મહાત્માનો મારગ ઝાલે, મહાત્માની નહિ પકડે
ચાલ ॥ કેણી કહે કામ નથી થવાનું, રેણી રહેશે તે
થાશે નહાલ ॥ સંસારી જીવ સંસારમાં રહી સત નામ
રહ્યા પકડી ઝાલ ॥ સત ચાલે કરે સત સમાગમ મુળ
માલીકની મળશે ભાળ ॥ મારા તારાની વાસના તુટે
સંસે સમાવે ઉતરે પાર ॥ નવા નવા પંથ ॥ ચોક ૨.

સર્વે પંથના એક માલીક છે, બ્રાહ્મણમાં ભુલ્લી પકડે
મત ॥ પંથે પંથના ધર્મ જુદા છે, પોતાનો ધર્મ માને
સ્ત ॥ એક બીજનો પંથ વખોડે તે દેવને કરી રાખે
રત ॥ શક્તિ રૂપે મા રહી સર્વાંગે, ગોત્રજમાં સૌ પુજે
ઝટ ॥ સર્વે પંથમાં કુળ દેવી માને તેને કાઈ ન કરે
નકાર ॥ નવા નવા પંથ ॥ ચોક ૩.

હુમાં તુમાં વિચાર કરી જુઓ હું તું બંને જુદા કરો ॥
બે જતાં એક મા રહેવાની સુરતા સાધી માનુ ધ્યાન
ધરો ॥ શક્તિ વિના સાધન નહિ થાયે પરમાત્મા કહી
યાદ કરો ॥ રકાર બ્રહ્મ ને મકાર માયા શંશે તુટે ભવ
જળ તરો ॥ અમીચંદ કહે શાંતીમાં રહે મન મરેથી
અય ઉધાર ॥ નવા નવા પંથ ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૩૭ મો.

રાક ઉપરનો.

નિશ્ચે વેતાર બે આબ્યા ચાલતા, નિશ્ચેમાં છે આત્મજ્ઞાન ॥
જપ તપ સાધન સેવા સ્મરણ, બહેવારમાં છે ધર્મ ધ્યાન ॥

૧ સર્વે પંથના સર્વે માલીક, પોતપોતામાં મળ્યા ઝટ ॥
 દુર જતા દીઠા પોતે પાસે, પોતપોતામાં મળ્યા તરત ॥
 જુદાપણું ગયું થયું એક રૂપ, માલીકમાં થયા માલીક
 ઝટ ॥ નામ રૂપથી ન્યારા પડ્યા, પછી છુટી ગઈ સર્વે
 ખટપટ ॥ તેવા થવા તે માર્ગ ઝાલે, કેણી કહે રેણીથી
 અજાણ ॥ જપ તપ સાધન સેવા સ્મરણ ॥ ચોક ૧ લે.

ભલે કેણી કહી આનંદ લાવે, નામ માલીકનું આવ્યું
 હાથ ॥ નામ થકી કામ થયા સર્વના, સદા આનંદમાં
 રહ્યા નવનાથ ॥ નવધા ભક્તિ નવ પ્રકારની પકડે એક
 રહી ગુરૂની સાથ ॥ સદા આનંદ ધર હાથમાં આવે,
 નહિ કોઈ સાથે ભીડવી બાથ ॥ એક દેશના સર્વે પ્રાણી
 જુદ્યા દેશી ને થયા અજાણ ॥ જપ તપ સાધન સેવા
 સ્મરણ ॥ ચોક ૨ લે.

અથાગ જળ સાગરમાં પાણી, મોજ ચઢે સાગરની મહિ ॥
 દેખાય કિનારે પડે ઉછળતા, પાછા સમાય સાગરની
 મહી ॥ તે સાગરમાં સર્વ આનંદ લે, તારા તરે સાગ-
 રમાં રહી ॥ બાળક કિનારે હોડામાં રમતાં તેને આનંદનો

પાર નહિ ॥ સરખું પાણી ને સરખો આનંદ, જ્ઞાની
પુરૂષને પડે છે લાન ॥ જપ તપ સાધન સેવા સ્મરણ ॥
ચોક ૩ બે.

એ દ્રષ્ટાંત પર ધ્યાન રાખીને, પરમાત્માને બુઝ્યો
સુરતા કરી ॥ પહાડ પર્વત જંગલમાં પાસે, ઘટઘટમાં
રહ્યા છે ફરી ॥ મન માને ત્યાં મનમાં માનો, ખરે
દિલથી જશે તરી ॥ સરળ વિકટ બુઝ્યો સતમાર્ગે, નહિ
જન્મે તે પ્રાણી ફરી ॥ ધ્યાન ધરી જે જ્ઞાન કઠશે, તેને
માલીકનું પડશે લાન ॥ જપ તપ સાધન સેવા સ્મરણ ॥
ચોક ૪ થો.

સર્વે ધર્મમાં નામને બાણી, કોઈ વીરલા ઓળખે જ્ઞાની ॥
નામ થકી કામ થયા સર્વના, સદગુણની સાંભળી વાણી ॥
સર્વે પંથમાં શોધ કરતા ખરો માર્ગ આત્મજ્ઞાની ॥
અખંડ જ્યોત આનંદમાં વસ્યા મુત્તા મતીઆ મત
તાણી ॥ અમીચંદ કહે ઘટમે અંખા રાખો, ભરોસો
થગે પીછાણ ॥ જપ તપ સાધન સેવા સ્મરણ ॥
ચોક ૫ મો.

છંદ ૩૮ મો.

રાહ ઉપરનો.

કિર્તન લજન છંદ સાધન ક્રિયા, માર્ગ માલિકને મળ-
વાનો ॥ નામ નિશાન ટાય લાગી જહને તે જીવ ફરી
નથી ચળવાનો ॥ નામ એક ને સમા જુદા છે, જ્ઞાની
પુરૂષને તે છે જાણુ ॥ અનુલવી સમો જોઈને વર્તે તે
માણસને મળે છે માન ॥ સહેજ દાખલો રામ નામથી
વાલ્મિકીને થયું જ્ઞાન ॥ રામ નામથી અનેક તર્યા,
જુઓ જગતને નથી અજાણુ ॥ એ નામને અશુદ્ધ
ખનાવ્યું, તેમાં નથી હું લગવાનો, નામ નિશાન ટાય
લાગી જહને ॥ ચોક ૧ લો.

લક્ષ્મ વખત કન્યાદાન દે છે, સાવધાન સાવધાન કરે
બ્રાહ્મણ ॥ એક ભક્ત શ્રી રામ બોલો બોલ્યો, મારવા
દોડ્યા સર્વે જન ॥ શ્રી રામ શ્રી રામ કહી ભક્ત નાઠો,
બેઠા પસ્તાયા સર્વે જણુ ॥ રામ નામને અશુદ્ધ ખનાવ્યું,
વગર સમાના બોલ્યો વચન ॥ એક દ્રષ્ટાંત ખીજું સાંલજો

ખરો દાખલો મળવાનો ॥ નામ નિશાન ટોચ લાગી જહને ॥
ચોક ૨ એ.

ભર્યો સમુદ્ર નિર્મળ પાણી, વાદળ વરસે મુશળ ધાર ॥
પડ્યું વસ્તીમાં બગડ્યું પાણી, રેલ ચંદી તેમાં કચરો
અપાર ॥ એ પાણિને સવે ગંદું કહે, અશુદ્ધ કહીને સહુ
કરે પોકાર ॥ સમુદ્ર પાણી સૌ ગાળીને લે છે, તદ્દન
કચરો કાઢે બહાર ॥ શુદ્ધ અશુદ્ધ મન મનના કારણ, ખરો
ઉપાય ઠેમ ટાળવાનો ॥ નામ નિશાન ટોચ લાગી જહને ॥
ચોક ૩ એ.

શીખો તો અનુભવીની વાણી, છંદ ભજન કે હોય કિર્તન ॥
એક દેવનું બાનું ધરાવે, ઈષ્ટદેવ જેને હોય પ્રસન્ન ॥ શાસ્ત્ર
વેદ પુરાણને જાણે, શુદ્ધ વાણી કરી બોલે વચન ॥ સાંભળી
ગાઈ સહુ ખુશી થાય કહે ભક્તન કરી માને જતન ॥ એવા
ભક્તોના શબ્દની વાણી, સત્ય વચન તે કળવાને ॥ નામ
નિશાન ટોચ લાગી જહને ॥ ચોક ૪ થો.

આવા ભક્ત થતા વખત લાગે, નહિ સ્હેજમાં આવે માજી
હાથ ॥ બાળપણથી લક્ષ લગાડે, મન મેળવ્યું માજીની

સાથ ॥ એંસી ઉપર વરસ થયા, તેમાં સાઠ વષ થયા
માની સાથ ॥ તેમા એક નવરાતર ગડયુ નથી, થઈ
પ્રસન્ન માએ ઝાડ્યો હાથ ॥ અમીચંદ કહે ભાગ્ય ખુલ્યું,
આવા ગમન દુઃખ ટળવાનો ॥ નામ નિશાન ટાય લાગી
જહને ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૩૯ મો.

મુખવાણી ઘણી પડે જગતમાં પાર નહિ તે તો જાણ
ગલક ॥ મહાત્મા ભકતોની વાણી અમર છે તે ઉપર
તલપી રહે ખલક ॥ ઐકાર કૂદરતની વાણી મોટા મંત્ર
કરે સહુ પ્રમાણ ॥ જુઓ વાણીના બાવન અંક છે, તેમાં
મચી રહ્યું સૌ જગ જાણ ॥ ચાર વેદ બ્રહ્માની વાણી
છેલ્લી ટાય જઈ ચઢે નીશાન ॥ કૃષ્ણની વાણીથી ગીતા
ખની શુદ્ધ દીલે વાંચે ઝટ મળે જ્ઞાન ॥ રામાયણ વાલ્મી-
કની વાણી, રામબાણ સદા રહે ઝળક ॥ મહાત્મા ભકતોની
વાણી ॥ ચોક ૧લો.

ભાગવત પુરાણ રૂપીની વાણી સાંભળે પવીત્ર થાય છે
 કાન ॥ ભક્ત લોકોની વાણી ભજન છંદ, ગાય ભક્તી
 કરે ધરીને ધ્યાન ॥ ગુરૂ મંત્ર એ ગુરૂની વાણી ગુણી
 જન ગુરૂનું રાખે માન ॥ નુગરા ગુરૂ ગાદી લેવા ટકાવે
 તે ચેલાને સૌ કહે અજ્ઞાન ॥ સુંદર વાણી જોગ વસી-
 ષ્ઠજીની, રત્ન મણી બોલ રહ્યા ઝળક ॥ મહાત્મા ભક્તોની
 વાણી ॥ ચોક ૨ જો.

જૈન ધર્મ વાણી તિર્થંકરની, લવજળ સાગર તરવાની ॥
 દયા ધર્મ મુળ પાયો પકડે, મટે ચોર્યાસી પ્રવાની ॥
 સર્વે ધર્મમાં લખી ગયા સૌ, જીવ હિંસા નહિ કર-
 વાની ॥ એક દેશના દેશી જાણી, દયા દીલમાં ધરવાની ॥
 આ વાણી જીવો અમર ચાલે છે, જરા નથી ગઈ એની
 ઝળક ॥ મહાત્મા ભક્તોની વાણી અમર છે ॥ ચોક ૩ જો.

માર્કેડ પુરાણ ભગવત ગીતામાં, ચંડી પાઠ સૌ લો
 જાણી ॥ આ વાણી હોમ યજ્ઞમાં વાપરે, ઋષિ મુનિ
 હોય તપધાની ॥ આવા પુરૂષ જે થાય જગતમાં, અમર
 મુકી જાય મુખ્ય વાણી ॥ અનેક જીવ સાંભળી સુધરે,

અભ્યાસ કરે તે થાય જ્ઞાની ॥ સાધન સૌમાં આત્મ
શક્તિ બળ, મગજશક્તિ હોય ત્યાં ટળક ॥ મહાત્મા
ભક્તની વાણી અમર છે ॥ ચોક ૪ થો.

આઘશક્તિ તારી અધોરગતિ મા, શક્તિ રૂપે તારો
સધળે વાસ ॥ માતા શારદા પ્રસન્ન હોયે તો, શુદ્ધ
વાણી પડે જોવો રવિ પ્રકાશ ॥ એ વાણી અનુભવી
વાપરે, સિદ્ધ કામ કરી રાખે પાસ ॥ અજ્ઞાનીને હાથ
જાય ત્યાં અણુસમે બોલે થાય વિનાશ ॥ જ્ઞાની પુરૂષ કહે
સમો ભણે જે તે નરની નહિ જાયે ઝલક ॥ મહાત્મા
ભક્તોની વાણી અમર છે ॥ ચોક ૫ મો.

આવી અસલ વાણી અનુભવી લોકોની તે પર નકલ
હવે થાય છે બહુ ॥ બાળક ઉમંગી તર્ક દોડાવે, કડી
જોડી છંદ બનાવે સહુ ॥ કારણ શિર છંદ કરીને ગાઉ,
મંત્ર કરી મા પાસે લઉં ॥ અંતર તુટે મંત્ર ભેદ
જાણે ભેદુ વિના ભેદ કોને કહું ॥ અમીયંદ કહે અનુ-
ભવી છંદ કરી બાધે ઢાળ સદા રહે ઢળક ॥ મહાત્મા
ભક્તોની વાણી અમર છે ॥ ચોક ૬ થો.

છંદ ૪૦ મો.

રાહ લંગડી.

પુર્વને પુણ્યે હાથ આવી મા, રૂપી મુની કે પરમાત્મા ॥
 પીંડ બ્રહ્માંડમાં ॥ જોયા તો શક્તી રૂપે, રમે ઘટઘટમાં ॥
 જહાં જોઉં ત્યાં તુંની તું મા, પ્રથમ ઉઠયો ઊંકાર મા ॥
 મોટા મંત્રમાં ॥ મનાયા ખેલ ખેલે સૌ સાકારમાં ॥
 પાંચ તત્ત્વમાં ત્રણ ગુણમાં, અપાર શક્તી નીરાકારમાં ॥
 ખરી ખેલાડી ॥ ન્યારી રહી છું બતાવે અપારમાં ॥
 જળમાં, સ્થળમાં પશુ પક્ષીમાં શક્તી રૂપે રહે જન
 ભાતમાં ॥ પીંડ બ્રહ્માંડમાં ॥ ચોક ૧ લો.

દેવલોકમાં, જુઓ દુન્યામાં, જ્યાં જોઈએ ત્યાં પહેલી મા ॥
 તપમા જપમાં ॥ જોશે તો સાધુ મઠમાં ચેલી મા ॥ યોગ
 આશનમાં, જુઓ, ક્રિયામા નિષ્ક્રમણની ખેલી મા ॥ જગત
 સ્વપ્નમાં ॥ સદાયે જન્મ મરણ રહી ખેલી મા ॥ નથી
 મરણમા, નથી જનમમાં, કામ કરે સંસાર વટમાં ॥
 પીંડ બ્રહ્માંડમાં ॥ ચોક ૨ જો.

શક્તી રૂપે જોયા સર્વમાં, સચરાચરમાં વ્યાપી મા ॥
 તનમાં ધનમાં ॥ સર્વે લક્ષ્મી રૂપે તને સ્થાપી મા ॥
 કરપીમા દાતારમા તું રહી, ઉચ્ચ નીચમાં વ્યાપી મા ॥
 સુખમાં દુઃખમાં ॥ સદાએ આનંદ રહે તું આપી મા ॥
 ભક્તીમાં મુક્તીમાં આપે સંશય ભાંગે સવળી વાતમાં ॥
 પીંડ અહાંડમાં ચોક ૩ જો.

એક નામમાં એક અક્ષરમાં, સચરાચરમાં જાણી મા ॥
 એક નામથી ॥ ઉતારશે પાર એમ કહે જ્ઞાની મા ॥
 એક નામ સર્વેમાં આવ્યું, શબ્દ અભથી વાણી મા ॥
 થયું એકત્ર સમાઈ શબ્દ અભમાં જાણી મા ॥
 મન મરેથી સંશય ભાગશે, ઝટ સાથી મળશે સાથમાં ॥
 પીંડ અહાંડમાં ॥ જોયા તો શક્તિ રૂપે રમે ધટધટમાં ॥
 ચોક ૪ થો.

સ્વર્ગમાં પાતાળમાં જોયા, મૃત્યુ લોકમાં ફરતી મા ॥
 આરાસુરમાં તખ્તપર સોળે શણગાર ધરતી મા ॥
 સુરત ધીયા ફળીઆમાં અંગા, ખળખટ દર્શન કરતી મા ॥
 આસો મહિને ॥ અમીયંદ વાણી મુખથી ઝરતી મા ॥
 મા, મા, મા, મા, બાવન શબ્દમાં, ધારી જો જો
 સવળી વાતમાં ॥ પીંડ અહાંડમાં ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૪૧ મો.

રાહ ઉપરનો.

સંતોષ રાખી શાણા થઈ એસો, જેને શોધો તે તમારી
પાસ ॥ હું માંથી તું જુદુ પડે એ તું હુંમાં પાછો
કરે સમાશ ॥ એ થયાથી બગડી બાજી, મારા તારાનું
થયું તોફાન ॥ સદા આનંદ અનામી વસ્તુ, કુદરતથી
સૌ રહ્યા અજાણુ ॥ કાણે વડયું ને કાણે મદ્યું, કાણે
કર્તાએ કર્યું તોફાન ॥ તેનો ભેદ નહિ બ્રહ્મા જાણે,
અઘોર શક્તિમાં થયા ગુલતાન ॥ શબ્દ બ્રહ્મ આહંકાર
પકડી બાવનમાં થયો સૈનો વાશ ॥ હું માંથી તું જુદુ
પડે ॥ ચોક ૧ લો.

હું તુને એ, ત્રણ થાય ત્યારે તેમાં થાય છે મારામાર ॥
એની સાથે કે જોડાયો એક કહી માને સંસાર ॥
બસબસ જેવું વડનું બી, તેમાં વડ વડમાં બી રહે
અપાર ॥ આ દૃષ્ટાંત પર ધ્યાન રાખવું, જન્મ મરણ
થાય વારંવાર ॥ હું ને તું એ જુદા પડ્યાં, હવે હું
તું રાખે એ ની આશ ॥ હું માંથી તું જુદુ પડે ॥ ચોક ૨ જો

એ શક્તિ હવે જોગમાયાની એ છોડે તો છુટ્ટીએ ઝટ ॥
 એની માયાથી એજ બચાવે, કૃપા કરે જ્ઞાન આવે ઝટ ॥
 જ્ઞાની આત્મશોધ કરીને, મુળ માલિકને ઓળખે તરત ॥
 થયું તેમ તે પાછું સમાયે, હું મારૂં મુકી દે ઝટ ॥
 હું તુંમા તું હુમા સમાયે, હુંએ મા જઈ કર્યો વાસ ॥
 હુંમાંથી તું જુદુ પડે ॥ ચોક ૩ જો

એક થયો સદા રહ્યો આનંદમાં, નિર્લે થઈ પછી
 બેઠો છેક ॥ મારા તારાની વાસના તુટે, મારી મનને
 રાખે ટેક ॥ અનુભવથી આનંદ આવે, અજ્ઞાન કુદરતી
 થાય વિવેક ॥ સર્વે જીવ આશાનાં બાંધ્યા, માલિક
 સાથે થવા એક મેક ॥ હરખાઈ અમીચંદ આનંદ માને
 હુ તુંમા નથી રહ્યો વકાશ ॥ હુંમાંથી તું જુદુ પડે ॥
 ચોક ૪ થો.

છંદ ૪૨ મો.

રાહ લંગડી.

હું તો તુને જોતા જોતા, જોગાનંદ ધર મળી ગયા ॥
 શંસે લાગ્યા ॥ લાંગ્યા પોતે પોતામાં લળી ગયા ॥ હુંને
 તું બે એક થયા, હવે મટી ગઈ સઘળો ખટપટ ॥
 જાંતિ લાંગે ॥ મળે સદગુરૂ માર્ગ ખતાવે ઝટ ॥ પોતે
 ગુરૂને પોતે ચેલા, જ્ઞાન થશે કે મુકશે મત ॥ છુટે
 વાસના ॥ બને તુદ્રપ મળે પોતામાં તરત ॥ ઈષ્ટ દેવની
 સ્હાય લઈ કરે, લજન પાપ મારા બળી ગયા ॥ શંસે
 લાગ્યા ॥ લાગ્યા પોતે પોતામાં મળી ગયા ॥ ચોક ૧ લો.

મુળ માલીકની મ્હેર થઈ, સહી સાટા કરાવી રાખ્યા
 પાસ ॥ નિર્ભય થઈને ॥ બેઠો કરૂં સ્મરણુ હું શ્વાસો
 શ્વાસ ॥ મન તો મારૂં ઉપડી રહ્યું, બાંધી મુદત કાયામા
 કર્યો છે વાસ ॥ પુરી મુદતે ॥ ઉડી ઝટ પોતે પોતામાં
 કરશું સમાસ ॥ અનેક નામે જોતા જોતા, અંબા ઈષ્ટ
 દેવ મળી ગયા ॥ શંસે લાંગ્યા ॥ લાંગ્યા પોતે પોતામાં
 લળી ગયા ॥ ચોક રજો.

મુળ સ્વરૂપમાં નથી ઉપાધી સદા આનંદ ધર જો જો
 સૌ ॥ સંસારમાં તો ॥ ઉપાધી સદા દુઃખમાં દુખ્યા સહુ ॥
 દુઃખ દુઃખ ને દુઃખ જગતમાં ઘણા રડતા દીસે સહુ ॥
 મોટા પુરૂષો ॥ પુરૂષો મન સમજી મન બાળે બહુ ॥ મન
 માયા સેલાણી વળગા, મમતામાં સહુ ચળી ગયા ॥
 શંશે ભાંગ્યા ॥ ભાંગ્યા પોતે પોતામાં ભળી ગયા ॥
 ચોક ૩ જો.

સમાગી^૧ સભાગી જીવ, નિંદાથી નહિ ડરશે કોઈ ॥
 સ્વાર્થી^૨ તો ॥ ગમે તેમ ભાલે પછી પસ્તાશે કોઈ ॥
 મત્સ્ય ભોગી બગલો રાજી હંસ ચરે મોતી જોઈ જોઈ ॥
 જતી સ્વભાવતો ॥ મટે નહિ^૩ તેને ફેરવવા સમર્થ^૪ ન
 કોઈ ॥ અમીચંદ કહે હું પણ એમાં છઉં, મળ્યા ત્યારે
 બાણું મલી ગયા ॥ શંસે ભાંગ્યા ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૪૩ મો.

અંબા મા તારૂં દર્શન દુર્લભ—એ રાહ.

જગત જીવોમાં ઝગડો ચાલે, મુળ માલીકને મળવાનો ॥
 સાકાર નિરાકાર બંને રસ્તા આકીન રાખે તે પ્રળવાનો ॥

અસલ તપશી કરતાં તપસ્યા, આયુષ્ય પુદ્ગલ બન્ને
બળવાન ॥ તાઢ તડકો સહન કરીને, ભુખ દુઃખ વેઠી
ધરતાં ધ્યાન ॥ આ કળીયુગના અદ્ય આયુષી નીર્મળ
પ્રાણી બહુ અજ્ઞાન ॥ સાકાર રચના કરી મહાત્માએ
મુળ માલીકનું કરવા પીછાણુ ॥ થયલા દેવોની મુર્તિ
મનમાં ફેટો ઉતારે કળવાનો ॥ સાકાર નિરાકાર બન્ને
રસ્તા ॥ ચોક ૧ લો.

સાકારવાળાને નવધા ભક્તિ ઉઠી સવારે કરે સ્નાન ॥
સેવા નિમિત્તે થાય સામગ્રી, ચંદન પુષ્પ કરે ધુપ
લોખાન ॥ પોતે ભોક્તા પ્રથમ ભોગ લે, સારા નરસાનું
કરે પીછાન ॥ સારી વસ્તુ સેવામાં વાપરે નથી મૂર્તિને
માન અપમાન ॥ ધુપ દીપક ફૂલ ચંદન ચઢાવે, માળા
જપે માલીક મળવાનો ॥ સાકાર નિરાકાર બન્ને રસ્તા
આકીન રાખે તે કળવાનો ॥ ચોક ૨ જો.

સદા આણુંદમાં સદા સુખ રહે અદ્ય આનંદમાં અદ્ય
સુખ ॥ સુખ કરતાં દુઃખ અતિ ઘણેરું પછી માણસનું
કરમાવે સુખ ॥ સુખ દયામાણું સૌ કોઈ જોએ નહિ તેની

કાંઈ ભાંગે ભુખ ॥ ભુખ ભાંગે ઢાઈ મળે મહાત્મા
આશિસ લઈ તે બોલે મુખ ॥ પારકા આણુંદ પોતે
ભોગવે અસત આણુંદ એ ચળવાનો ॥ સાકાર નીરાકાર
બન્ને રસ્તા આડીન રાખે તે કળવાનો ॥ ચોક ૩ જો.

સંસાર આણુંદમાં દુઃખ ઘણેરું તેને વહાણું કરી માને
સુખ ॥ સુખ સ્વપ્નાના જેવું સમજવું અંતે ભોગવું
પડશે દુઃખ ॥ સાકારમાં કરો નવધા લક્ષિ આત્મજ્ઞાન
છે સૌનું મુખ ॥ જેમ સાગરમાં સુરતનું બાણ બધા
મુલકની જડસે રૂપ ॥ અમીચંદ કહે સદા આણુંદ ધર
સંતોષથી સદુ મળવાનો ॥ સાકાર નીરાકાર બન્ને રસ્તા
આડીન રાખે તે કળવાનો ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૪૪ મો.

રાડ ઉપરનો.

જેવાનું તો જોઈ લીધું મા જોનાર જેવાનું જીદું નહિ ॥
મહાત્મા જ્ઞાની ઢાઈ એક સમજે સમજી સમાયા તહીના
તહીં ॥ એક એક ને એક દીઠો જોને એકમાંથી થતાં

દીઠા બહુ ॥ બહું નામી સહુ સમાઈ જવાના જ્ઞાન દષ્ટિથી
જણાય સહુ ॥ કુદરત કામ કુદરતથી થાયે ઉડે તરંગમાં
મોહે તે જોવું ॥ પાણીની માછલી પાણીને શોધે અજાણ
તમાસા કોને કહું ॥ જાયાડૂપી બંધાઈ જાય છાયા જીવ
બની ભટકે જગ મહી ॥ મહાત્મા જ્ઞાની કોઈ એક
સમજે સમજી સમાયા તહીંના તહીં ॥ ચોક ૧ લો.

ધાટ કંચન જુદા ગણે સહુ ગાળે કંચન સર્વે કહે ॥
કાર્યે કારણ કરે સ્વાર્થી મન માન્યા નામ પાડી લે ॥
મીઠ્યા નામ પાડેલા સમજી જાતે જાતમાં ભળશે જે ॥
જન્મ મરણની જશે આપદા સદા આણંદ ધર જોશે તે ॥
પોતે બ્રહ્મ ને છાયા માયા પોતે પોતામાં ભળશે જઈ ॥
મહાત્મા જ્ઞાની કોઈ એક સમજે સમજી સમાયા તહીંના
તહીં ॥ ચોક ૨ જો.

સુતર એક નામ વાણે તાણે જુદો કહેવાયે થાય વસ્ત્ર
એક ॥ ભેદ ભાગે કોઈ મહાત્મા જ્ઞાની સાચો શીખ્ય થઈ
જાય એક મેક ॥ મુળ સફેદ પર અનેક રંગ થાય
લકી ચઢે થાય સફેદ છેક ॥ અલવી જીવો કાળો સમ-

જવો જાતિ સ્વભાવ ન મુકે ટેક ॥ ફાટે ફીટે નહિ
બાંધે ચીધાણા જન્મ મરણ કરે જગત મહીં ॥ મહાત્મા
જ્ઞાની કોઈ એક સમજે ॥ ચોક ૩ બે.

માન મહાત્માને ક્યાં સુધી હોય મનમાં જરા ન રાખે
આશ ॥ કામના જાગે મન માંહેથી ગુરુ ચેલાના હો
બાંધ દાસ ॥ મહાત્મા ગુરુ તો કેવા બેઠ્યે જરા
ચેલાની ન રાખે આશ ॥ શીષ્ય સમજી સર્વે ગુરુને
અર્પણ કરી મુકી દે પાશ ॥ અમીચંદ કહે તારણ
તરણ તો ગુરુ ઉપદેશે તરીએ સહી ॥ મહાત્મા જ્ઞાની
કોઈ એક સમજે સમજી સમાયા તહીંના નહીં ॥
ચોક ૪ થો.

છંદ ૪૫ મો.

મા, મા, ને મા વિષેનો છંદ.

રાહ ઉપરનો.

જોતા જાણ્યું એક નામમા, મા મા મા મા બ્યાપી
મા ॥ મા વિનાનો સુનો ઠામ નહિ પરમાત્મામાં આપી

મા ॥ ઝોહંકારમાં મોટા મંત્રમાં વપરાય સર્વમાં
 માની મા ॥ આવન શબ્દમાં માયા બ્રહ્મમાં ભુવે બ્રાંતીમાં
 જ્ઞાનીમાં ॥ જોગ માયામાં દશે અવતારમાં મગજશક્તિમાં
 વખાણીમાં ॥ જુક્તિમાં મુક્તિમાં માને જશ મળે મુખ્ય
 વાણીમાં ॥ સ્વર્ગમાં મૃત્યુમાં જુવો નવસે નવાણું નીર
 તાપીમાં ॥ મા વિનાનો સુનો ઠામ નહિ પરમાત્મામાં
 આપી મા ॥ ચોક ૧ લો.

જુઓ જીવમાં રહી કાયામાં રમે માયામાં સૌ સુખમાં ॥
 સમરણ શક્તીમાં જુઓ ભક્તિમાં આસન બાંધી
 મુખમાં ॥ જોગાસનમાં જુઓ ક્રિયામાં ભુવે સાધનમાં
 પટે દુઃખમાં ॥ શોધી સર્વમાં દીડી મા ધરમાં ઉતરતા
 ચંદરમાં રૂપમાં મા ॥ સંસાર સાગરમાં જડે નહિ
 પારમાં ભિક્ષુક દાતારમાં સ્થાપી મા ॥ મા વિનાનો સુનો
 ઠામ નહિ પરમાત્મામાં આપીમાં ॥ ચોક ૨ જો.

લેણ દેણમાં વેપાર રોજીમાં ખાધાપીધામાં પહેલી મા ॥
 જુઓ જન્મમાં જુઓ મરણમાં ડાહી બને તું ઘેલી મા ॥
 દાતારમાં કરપીમાં, જુઓ સાધુ મઠ રહી ચેલી મા ॥
 હરેક શબ્દમાં ધારીને જો જો આવી ઉભી રહે વેહેલી મા ॥

ગંગા તમે છે જમના તમે છે તીરથ વહેતાં તાપી તુંમ,
 તુંમ, નવસે નવાણું, નવાણું નદી વહેમાં આપી તુંમ,
 શેષ તમે છે સાગર તમે છે ખાળોચિયામાં વ્યાપી તુંમ,
 તુંમ જોઈ નિરાળી, નિરાળી સખ સૃષ્ટીને સ્થાપી તુંમ,
 તન તમે છે મન તમે છે શબ્દ તમે નિર્વાણી તુંમ,
 તુંમ જળસ્થળ મેરૂ. ચૌક ૨.

સહસ્ર નામે તું છે અંબિકા આરાસુર મતખાલી તુંમ,
 તુંહી, તુળજ, તુળજ મહાલક્ષ્મી મહાકાળી તુંમ,
 નવદુર્ગા તું વાઘેશ્વરી તું ચંદી બહુચર ખાલી તુંમ,
 તુંહી હીંગળાજ, હીંગળાજ હરસિદ્ધ ચાચરવાળી, તુંમ,
 શુંભનિશુંભ મહીસાસુર માર્યા દેવે ત્યારે વખાણી તુંમ,
 તુંમ જળસ્થળ મેરૂ. ચૌક ૩.

અત્રિક્ષ તું અંખા અલખેલી સર્વ દૈત્ય સંહારણ તુંમ,
 સર્વ દેવના, દેવના દુઃખ હરી દૈત્ય મારણ તુંમ,
 હાથ જોડી કહે સેવક તમારો, કરો સંકટ દુઃખ નિવારણ તુંમ,
 તુંહી જનુંની જનુંની સખ સૃષ્ટીને તારણ તુંમ,
 અમીચંદ કહે આવી કંઠપર બોલો મધુરી વાણી તુંમ,
 તું જળસ્થળ મેરૂ, ચૌક ૪.

છંદ ૪૭ મો.

તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તુંમ, તો અંમમાં, અંમ સત ગુરૂ
 સંગ કરતે અંમ,
 અંમ સતગુરૂ સંગમાં, સંગમાં માજી નામ સમરતે અંમ,
 તમતો સૃષ્ટી રચી રહ્યામાં અંમ બ્રમણામાં ભમતા અંમ,
 તુંમ અખંડ નીરજન, નીરજન માયા લેદમાં રમતાં અંમ,
 તમતો પુજનીય બેઠે સીંહાસન, અંમ પુજી શીર નમતા અંમ,
 તુંમ અખંડ જમેલા, જમેલા અંમ લુણ્યા નીત્ય જમતા અંમ,
 તમતો અમર અખંડ અખંડા અમતો પલકમે મરતા અંમ,
 અંમ સતગુરૂ સંગમાં ચોક ૧

તુંમતો રકાર મકાર મહામાયા મોક્ષપદને ગ્રહાતા અંમ,
 તમ સાગર અંમ લહેરા, લહેરા સાગરમાંહી શમજતા અંમ,
 હું છોડી તું આપે આપમા માજી માજી મુખ ગાતા અંમ,
 તુંમ સોહંશ્વાસા શ્વાસા; ઓહં માહે સમાતા અંમ,
 એકવીસ હજાર છસે જપ જપતા તુંહી તુંહી મા કરતે અમ,
 અંમ સતગુરૂ સંગમાં. ચોક ૨.

મેજ મજ સંસારની છોડી રમતા આણુંદમાં રહેતા અંમ,
 અંમ તમ જાણી જાણી માજ માજ મુખ કહેતા અંમ,
 અમ તમને ઓળખ્યા માજ આપ આપમેં ચેતા અંમ,
 અમ હતા અજાણ્યા, અજાણ્યા પંચમહાભુત કહેવાતા અંગ,
 તત્વ તેજમાં તેજ મીલાવું ભ્રમણા ભાંગી ધ્યાન ધરતે અંમ,
 અંમ સતગુરુ સંગમાં. ચોક ૩ જો.

તુંમ તુંમ તુંમ તુંમ અમતોડેતા, અમતમથી નહી જુદા અમ,
 જો જુદા જાણું તો જાણુંતો પાછા સંસારમાં ખુડા અંમ,
 અખંડ બ્રહ્માંડમાં તમતો રહેતા પીંડ બ્રહ્માંડથી ઉડા અંમ,
 અમ મીલા તમમાં તમમાં મીલા અંમ હુવા રૂડા અંમ,
 અંમ તમમાં મીલા અમીચંદ સદા આણુંદમાં પ્રરતે અંમ,
 અંમ સતગુરુ સંગમાં, ચોક ૪.

છંદ ૪૮ મો.

ભંગડી સાદી.

તુંહી તુંહી એક આપ નિરંજન ફક્ત તેરા આધાર મુજે ॥
 તેરે દાસકું ॥ ઉતારો ભવસાગરસે પાર મુજે,

ધુંડત ધુંડત બોત ફીરે નહિ રૂપરંગ દેખાયા મુજે,
 જીદર ફીરવાં; દેખા નહિ પ્રીતમ હમારા પાયા મુજે,
 કહોજી અખ મે કીધર હુંદું પકડ ઝકડ ગીરાયા મુજે,
 ડાલી જગતમેં; ફાંસી ગફલતમે અથડાયા મુજે,
 દેશ અમારા દુર નહિ તુમ દેશી બેઠે વિસાર મુજે,
 તેરે દાસકુ ઉતારો ભવસાગરસેં પાર મુજે. ચોક ૧.

સાન સીકલ ભુલ ગયેતુમારી, અખ યાદ કછું ન આતી મુજે
 પડી અંધેરી, ગફલત માયા જાળ લપટાતી મુજે,
 તમતો અમારી મૈયા પડું તેરે પૈયા ક્યું તરસાતી મુજે,
 દુર નીકાલી; ફેરા લખ ચોર્યાસી ખીલાતી મુજે,
 ઈદર ઉદર આના ઓર જાના બોત દુઃખ સંસાર મુજે,
 તેરે દાસકુ ઉતારો ભવસાગરસેં પાર મુજે. ચોક ૨.

બોત પંથમે ફીર ફીર દેખા આતા નહિ વિશ્વાસ મુજે,
 અખ મેં બેઠે, લગાઈ ધુની મીલનકી આશ મુજે,
 માળા ઝપા કે ધ્યાન લગા તેરે દર્શણકી હે પ્યાસ મુજે,
 ઓઈ બુજના, અખ તો મત કરીઓ નિરાશ મુજે,
 ધર્મધ્યાન તો કછુ કીયા નહિ જાણી લો નાદાર મુજે,
 તેરે દાસકુ ઉતારો ભવસાગરસે ॥ ચોક ૩.

સચરાચર તુંહી તુંહી હે વ્યાપી અખતો જડી હે ભાળ મુજે,
 તુજે ના છોડું, રખો દીલ દયા પીછાની બાળ મુજે,
 તમતો સખી ઘટ ઘટમે રમતે જન્મ મરણસે ટાળ મુજે,
 દેખું ચશ્મોસે, તેરી તસબીરકા દર્શણુ આલ મુજે,
 અમીચંદ કહે હાથ જોડી ફીર આપશે ના અવતાર મુજે,
 તેરે દાસકુ તારો ભવસાગરસે ચોક ૪.

છંદ ૪૯ મેા.

ભુલચુક કરજો મા માફ—એ રાહ.

(મુંબઈની મહાલક્ષ્મી માતાનો છંદ)

મારે આજે છે ધન ધન થયા દર્શન મુંબઈમાં આજે ॥
 જોઈ ડુંગર ઉપર દેવી મહાલક્ષ્મી ગાજે ॥ ચડી પગથીઆ
 સૌ જય ખુશી ત્યાં થાય, શોભા ધણી સારી ॥ માનું દહેશું
 શિખર અંધ કામ મિનાકારી ॥ માના મંડપની બલિહારી,
 જુઓ સૌ ધારી કામ જોઈ ભારી ॥ પેઠા ગભારામાં જુઓ
 તો ખરખર ધારી ॥ બેઠા તખ્ત મહાલક્ષ્મી માય, લાગે સૌ
 પાય, કરે સિદ્ધ કાજે ॥ જોઈ ડુંગર ઉપર દેવી મહાલક્ષ્મી
 ગાજે ॥ ચોક ૧ લો.

માની શોભાનો નહિ પાર સજી શણગાર, નાકમે વાળી ॥
 શિર મુગટ છત્ર ઓર, ગળે ગદુપટા ધાલી ॥ પહેરી સાડીઓ
 ચમકાર, ગળેમે હાર, ભરી કુલ જળી ॥ મોગરા ચંપેલી
 ગુલાબની ખુશબો ચાલી ॥ આવે દર્શન કરવા સૌ, રવિવારે
 બહુ કરવા સિદ્ધ કાળે ॥ જોઈ ડુંગર ઉપર દેવી મહાલક્ષ્મી
 ગાજે ॥ ચોક ૨ જો.

ઉભા ચરજ કરી સો કહે, સાંભળોલે, મહાલક્ષ્મી માતા ॥
 ભાંગે દુઃખીઆરાનું દુઃખ કરે સુખશાંતા ॥ છો પુરુષનું
 પિંચેર, રાખો મા મહેર ભગત છંદ ગાતા ॥ રાત દિવસ
 ધરતા ધ્યાન સમરતા માતા ॥ સુણી ચરજ આવો તત્કાળ
 સુણી સવાલ રાખે મા લાજે ॥ જોઈ ડુંગર ઉપર દેવી
 મહાલક્ષ્મી ગાજે ॥ ચોક ૩ જો.

તારા ભકતો ભાવીજન, કરી દર્શન, થાય ધણા રાજી ॥
 રત્નાગર સાગર દહેરા પાછળ રહે ગાજી ॥ ઓગણીસસે
 ચોર્યાસી સુરતના વાસી, ચમીચંદ રાજી ॥ શ્રાવણ શુદ્ધ
 પડવે છંદ કરીને કહે માજી ॥ મહાલક્ષ્મી છગનભાઈ,
 તેડી ગયા તહીં. દહેરામાં ધંટ બાજે ॥ જોઈ ડુંગર ઉપર
 દેવી મહાલક્ષ્મી ગાજે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૫૦ મો.

અંબા મા તારૂં દર્શન હૃદલંબ—એ રાહ,
(મુક્તિ સાથી મળે તે વિષેનો છંદ.)

શક્તિ વિના નહિ ભક્તિ થાયે, ભક્તિ વિના નહિ મુક્તિ
મળે ॥ આત્મ શક્તિ બળ હશે જેનામાં, બંક નાળ કેરી
વાટે વળે ॥ શક્તિ વડે કરી મથન વિષ્ણુએ; ચૌદ
રત્ન ને કાઢ્યાં ઝટ ॥ શક્તિ વડે રામે રાવણ રોળ્યો,
લંકાપતિ જેને ઓળખે જગત ॥ શક્તિ શરણ જઈ
દેવતા હસા જ્યાં હિમાચળ છે પર્વત ॥ સુણિ સ્તુતિ
માળ પ્રગટયા, શુંભ નિશુંભને માર્યા તરત ॥ બ્રહ્મ
કવચમાં વિષ્ણુએ સ્મર્યા, જોગમાયા કાંઈ કરે કળે ॥
આત્મશક્તિ બળ હશે જેનામાં ॥ ચોક ૧ લો.

વિષ્ણુ મધુકૈત્ય યુદ્ધ કરતાં પાંચ હજાર વર્ષ થયા તહીં ॥
માયા કરી માએ કર્યા મોહાતુર વિષ્ણુ હાથે મુગ્ધા
બળે સહી ॥ શક્તિ વડે સંસાર રહ્યો તેની અધોર ગતિ
પાર જડે નહિ ॥ મોક્ષ મેળવે પોતાને હાથે, મોક્ષ

દાતા કોઈ અડીંઆ નહિ ॥ સંશય સમાવી મનને મારે
મુળ સ્વરૂપમાં જઈ ભગે ॥ આત્મશક્તિ બળ હશે જેનામાં ॥
ચોક ૨ જો.

શક્તિ નહીં રહે કોઈને તાબે, ગર્વ કરે ત્યાંથી જાય
આધી ॥ ગર્વ કૃષ્ણને આવ્યો બળનો મુક્યા હથીઆર
હાથ લેવા ત્યાગી ॥ શક્તિ ઉઠી ગઈ ભીષ્મ પિતા પાસ,
અદાર દહાડામાં હાંક વાગી ॥ બાણ વૃષ્ટિ કરી અર્જુન
કૃષ્ણપર લીધું હથીઆર રથ પીંડું માંગી ॥ શક્તિ
ધરતી સદા સ્વતંત્ર કોઈની અળાવેલી નહીં અગે ॥
આત્મ શક્તિ બળ હશે જેનામાં બંક નાળ કેરી
વાટે વગે ॥ ચોક ૩ જો.

આ કળિયુગમાં ગાંધી મહાત્મા, આત્મ શક્તિ બળ વડે
લડે ॥ બીન હથિઆર લઈ લશ્કર દોડે, આવી જગત
સૌ પાચે પડે ॥ મગજ શક્તિ વડે મહાત્માજી એ ગરિબ
ગરમાની વહેરે ચડે ॥ સતના ડંકા વાગી રહ્યા છે, તક
શક્તિ શુદ્ધ શબ્દ પડે ॥ રૈયત રાજને સરખા ગણીને,
સત હોય તે પાસે ઢળે ॥ આત્મશક્તિ બળ હશે
જેનામાં ॥ ચોક ૪ જો.

અણસમજી કાઠ એમ બોલે છે, મુકિત માતા પાસે મળે
 નહિ ॥ કયા દેવ દાતાર થઈ બેઠા, ભંડાર ભરી જે આપે
 તહીં ॥ મુકિત મળે છે ગુરુ ઉપદેશે, જોગી જોગ સાધે
 છે જઈ ॥ આપનાર લેનાર જુદો નથી સૌ ભુલવણીમાં
 ભુલે અહીં ॥ અમીચંદ કહે મનને જીતે, જ્ઞાન શક્તિ
 વડે શંસય ટળે ॥ આત્મશક્તિ બળ હશે જેનામાં ॥
 ચોક ૫ મો.

છંદ ૫૧ મો.

રાહ ઉપરનો.

આ જગતમાં જે જન જાયા, અમર નહિ કોઈની કાયા ॥
 દેવ દાનવ કે અમીર ઉમરાવ પડ્યા પૃથ્વી રાણી જાયા ॥
 વિસ ભુજ દસ મુખનો રાવણ, લંકા ગઢના જે રાજા ॥
 કુંભકર્ણ ઈંદ્રજીત બળીઆ, ઘણા દેવ જીત્યા ઝાઝા ॥
 નવે ગ્રહને નવખંડ પૃથ્વી વાગી રહ્યા જસના વાજા ॥
 ઉગ્યો આયમવા બુદ્ધિ બગડી, તપ કરે જ્યાં મહારાજા ॥
 આપો દાણ નહિ તો ઉઠો અહિંઆથી, એમ કહી રાવણ
 ખીજવાયા ॥ દેવ દાનવ કે અમીર ઉમરાવ ॥ ચોક ૧લો.

તપસી સર્વે બોલ્યા ક્રોધથી, રાવણ સામું રહ્યા બેઠા ॥
 લોભ પાત્ર કહી આંગળી કાપી, સર્વે તપસી આપે લોહી ॥
 એ લોહીના સીતા માતા, તેથી બેઠો રાજ રાવણ બેઠા ॥
 રામે રાવણ રોળી નાંખ્યો, લંકા બાળી સહુ રહ્યા બેઠા ॥
 બળી સુત બાણાસુર બેઠા, છપન કરોડ બદલા
 બેઠા ॥ દેવ દાનવ કે અમીર ઉમરાવ ॥ ચોક ૨ બે.

રામ કૃષ્ણ ગયા છોડી કાયા, સ્વધામ પોતામાં ગયા ભળી ॥
 કાયા માયા છોડી પલકમાં, મહાત્મા જ્ઞાની ગયા મળી ॥
 બુદ્ધ જગત જણે બાણી લીધું, તે નર બધા નહિ ફરી
 ચળી ॥ તન, મન, ધન, અર્પણ કરી બુદ્ધ પાતાળમાં
 ગયા રાજ બળી ॥ કૌરવ પાંડવ ગયા દ્રુપદરામ, કરણ
 રાજ કુંતા બેઠા ॥ દેવ દાનવ કે અમીર ઉમરાવ ॥
 ચોક ૩ બે.

આવા શુરવિર બળીઆ બેઠા, આ પૃથ્વીપર થઈ ગયા ॥
 અનંત ભવમાં અનંત બેઠા, ગુરુ શરણ જઈ સુખીઆ
 થયા ॥ આપણે સર્વે માણે સમરો સહાય કરી મન
 લાવે દયા ॥ રાખી ભરોસો જે જનબેઠા, સિદ્ધ કામ તેના

તરત થયા ॥ અમીચંદ્ર છંદ ગાઈને સમરે સઃ સુખી
રાખે મમ્માયા ॥ દેવ દાનવ કે અમીર ઉમરાવ ॥
ચોક ૪ થો.

છંદ પર મા.

રાહ ઉપરનો.

સદા આણુંદ રહે ભક્તો ભક્તમાં, છંદ ગાઈ ધરે માનું
ધ્યાન ॥ જગત જોતા જુદું લાગે, સદગુરુ સંગ કરી લે
જ્ઞાન ॥ જ્ઞાન લઈ ધ્યાન ધરીને બેસે, સંસાર સમુદ્ર
તરવાને ॥ અનેક ઉપાધી આવે જગતમાં લખ ચોર્યાસી
ફરવાને ॥ જગત ભગતને વેર અસલથી, બેસે તપસી તપ
કરવાને ॥ રૂપ બિહામાણું કરી બતાવે, કાયર માણસને
ડરવાને ॥ શુરા ભગત લે જરા ન રાખે, મુળ માલિકનું
કરે પિછાન ॥ જગત જોતા જુદું લાગે ॥ ચોક ૧ લો.

માયા કાયા બે લેના ભરેલા, જીવ સંગતીમાં પામે દુઃખ ॥
મીથ્યા માયા, મીથ્યા કાયા, મોહ તુટે ઝટ થાયે સુખ ॥
કરે કલ્પના કાયા મનથી, જીવ સાક્ષી થઈ રાખે રૂખ ॥

જન્મ મરણ કરે લક્ષ ચોર્યાસી તરપત થઈ નહિ ભાંગે
 ભુખ ॥ ભુખ ભગવતિ ભજતા ભાંગે, દુરીજન વાત ન
 ધરવી કાન ॥ જગત જોતા જુઠું લાગ્યું ॥ ચોક ૨ જો.

જીવને શિવ થવું ધણું કઠણ છે, દુરીજન દુઃખ દેનારા
 બહુ ॥ સતિઆને આવી નડે અસતીઆ, કહો દુઃખની
 વાત કોને કહું ॥ સુખ દુઃખ માન મોટાઈ જને હું
 મારામાં હુમે સહુ ॥ તરે ત્યાગ કરી મનથી દુનિઆ,
 સદ્ગુરુ શોધી શરણે જવું ॥ જ્ઞાન લઈ ગુસ્સાને મારી,
 એક માલિકનું ધરવું ધ્યાન ॥ જગત જોતાં જુઠું લાગે ॥
 ચોક ૩ જો.

વેરી નથી કોઈ જીવ જગતમાં, જ્ઞાતિમાં તુ ભુલે કેમ ॥
 નિયમ નિતીમાં રહીને બોલવું, દુશ્મનને પણ આવે પ્રેમ ॥
 તારો વેરી તુંનો તું છે, સમાન દષ્ટિથી રાખો રહેમ ॥
 પોતે પોતાના જણો સર્વને, નથી બીજો હોઈ દુશ્મન કેમ ॥
 અમીચંદ કહે ભુલે જ્ઞાતિમાં, સદ્ગુરુ શોધી મેળવવું જ્ઞાન ॥
 જગત જોતાં જુઠું લાગે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ પદ મો.

—:—

રાહ ઉપરનો.

આખર વખત જીવ કરે પસ્તાવો અરરર મેં આ શું
 કીધું ॥ કામ ક્રોધ મોહ માયાનો કિલ્લો જીતી સ્વદેશ
 મારું નહિ લીધું ॥ કોટી કલ્પનું જન્મ મરણ છે, આ
 પરદેશે પ્રસાદ ગયો ॥ લક્ષ ચોર્યાસી ફેરા ફરતાં, મનષા
 અવતાર છેલ્લો થયો ॥ અતિ ઉમંગ જે ધારીને જન્મ્યો
 મિથ્યા જન્મ મારો જતો રહ્યો ॥ કાયર ખન્યો નહિ
 કર્યું શુરાતન ॥ સ્વદેશ માર્ગ નહિ હાથ થયો ॥ મુળ
 માલિકનું ધ્યાન ધર્યું નહિ અમૃત મુકીને વિષ પીધું ॥
 કામ ક્રોધ મોહમાયાનો કિલ્લો ॥ ચોક ૧ લો.

ઝરણાનો જપ જીવ નહિ જપ્યો, ક્ષમા ખડગ નહિ લીધું
 હાથ ॥ ઢાળ ધીરજની નહિ ખાંધી ઢગકતી શોધી સંત
 નહિ કીધો સાથ ॥ જ્ઞાનરૂપી નહિ ઘોડે ચઢ્યો, લક્ષ
 લગામ નહિ પકડી હાથ ॥ ખાનું ખરછી નહિ ખંદુક
 નહિ લીધી કામ ક્રોધનો મારવા સાથ ॥ અખતર મુદ્ધિ

મે નહિ પહેયું, તાકી માર્યું નહિ ખાણ સીધું ॥ કામ
ક્રોધ મોહ માયાનો કિલ્લો ॥ ચોક ૨ જો.

ઉત્તમ કુળમાં અવતાર મળ્યો એ ઘરડા વરડાનું પુન્યનું
સુખ ॥ હું મારું કરી ધન સંઘરી, નહિ કુટુંબનું
ભાગ્યું દુઃખ ॥ નહિ નામનાં જગમાં કીધી, પુન્ય દાનની
નહિ કીધી રૂપ ॥ ધન લોભી થઈ ધન મેળવ્યું, મુઆ
પછી નહિ જોઈશું મુખ ॥ ખાલી આવ્યો ને ખાલી
જવાનો, જશ કિર્તિ દાન નહિ દીધું ॥ કામ ક્રોધ મોહ
માયાનો કિલ્લો ॥ ચોક ૩ જો

અંતકાળે જીવ કરે પસ્તાવો, મુકી સર્વે જવાનો અહી ॥
ભક્તિ કરી નહિ ભાગ્યુ ભવ દુઃખ, ભેગું કર્યું ધન
વાપર્યું નહિ ॥ ધણા ગયા ને હું પણ જવાનો, સમજી
લેશે પાર પડશે સહી ॥ એક નામે કામ થયા સર્વેના
જેતા જશે તો ભિન્નર મહી ॥ અમીચંદ કહે સમજી
સમજી લે, જ્ઞાનીને સૌ છે સીધું ॥ કામ ક્રોધ મોહ
માયાનો કિલ્લો ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૫૪ મો.

સહ ઉપરનો.

(અનુભવીના યોધની વાણી લઈ ગાવા વિષેનો છંદ)

માલિક મળવા ભક્તિ કરો તો, મહાત્મા ભક્તોની લો
 વાણી ॥ અનુભવી આનંદમાં રહીને, શુદ્ધ શબ્દ મુકે
 જ્ઞાની ॥ ઈષ્ટ દેવની સહાય લઈ જોઈ, શાસ્ત્ર પુરાણનો
 હોય જે જાણુ ॥ તેની વાણીના ભજન છંદ હોય, શીખે
 ઝટ તેને થાય છે જ્ઞાન ॥ ઘણા ભક્તો રાગતાનમાં, શીખે
 પ્રેમથી થઈ શુદ્ધતાન ॥ મંત્રી દોષ ગણુ દોષ ન જાણે,
 કડી જોડી છંદ કરે અજ્ઞાન ॥ શુદ્ધ અશુદ્ધ શબ્દો ન
 જાણે, શીખે ગાય તેમાં થાય હાની ॥ અનુભવી આનં-
 દમાં રહીને ॥ ચોક ૧ લો.

ગાયો બનાવો ઘણા પુશી સૌ, ગમત ગાયનમાં ફીકર નહિ ॥
 ભક્તિ કરી આ તો ભવજળ તરવું, શુદ્ધ મંત્રનો યોધજ
 લઈ ॥ અનુભવી અનુભવ મેળવતાં, સારી જીંદગી વહી
 ને ગઈ ॥ સત સમાગમ સતસંગ કરતાં, મહાત્મા જ્ઞાની
 સૌ કહે તહીં ॥ શુદ્ધ જગા શુદ્ધ દીક્ષથી શબ્દો, મુકો

સ્વર્ગ એ નીશાની ॥ અનુભવી આનંદમાં રહીને ॥
ચોક ૨ જો.

સ્મરણ સાધન કરે સર્વ કાઈ, લજન છંદ ગાઈ માંગે
સુખ ॥ શુદ્ધ વાણીમાં પ્રસન્ન થઈને, એક પલકમાં
લાંગે દુઃખ ॥ સર્વે જગતમાં આત્મશક્તિ, ઘટઘટની સૌ
જાણે રૂપ ॥ સર્વે ભક્તના ભાવ જોઈને, તરત જુએ તેના
સન્મુખ ॥ ભાવ જોઈ મા લોજન આપે, મનની વાત
સૌ લે જાણે ॥ અનુભવી આનંદમાં રહીને ॥ ચોક ૩ જો.

કરતા કર્મને ભોક્તા આત્મા, લખીત વાત ન જાણે કાઈ ॥
કહીશું ખરું પણ ખોટું લાગશે, જ્ઞાની સમજી લેશે વોઈ ॥
શીખનાર સ્વાર્થી ભુલે આપડા તે તો શીખે ભાવે ગાતા
જોઈ ॥ બનાવનારને વિચાર કરવો, ખાલી દોષમાં પડવું
નઈ ॥ અમીયંદ કહે કઠણ મારગ, બને માની હોય
મહેરખાની ॥ અનુભવી આનંદમાં રહીને ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૫૫ મો.

ત્રીશુષ્ક માયા મા તાહરી એ રાહ.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતી, ભજતા પ્રીતિ બંધારે
મુનીવર મુની સ્મરણ કરે જપતા ધીસોરે શ્વાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૧.

સત સ્મરણ સંજોગથી, થશે કમળો નાસે,
મનરે મંદીર શણગારીયું, પ્રીતમ નહી મારી પાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૨.

જળ વિનાની જમ માછલી, જીવ તેમ મારે ત્રાસે;
પીંડ બ્રહ્માંડ પાર પરમેશ્વર, અહિં તો ભકિત રસમાં ભાસે.

આત્મ શક્તિ એ ભગવતિ. ચોક ૩.

ખોળતા ખોળતા ખોવાઈ ગયા ઘાટ ગળે કંચન થાશે.
દૃષ્ટ દેવ મારી અંગિકા, અમીચંદ છે વિશ્વાસે,

આત્મ શક્તિ એ ભગવતી. ચોક ૪.

છંદ ૫૬ મો.

—:૦:—

સહ ઉપરનો લજનરૂપી છંદ.

—:૦:—

ખેલ ખેલાડી જુઓ વીરલા ॥ કુદરતકા તમાસા ॥ ઘટા
ખીલી રે ગગનમેં ॥ શોધી જુઓ રે આકાશા ॥ ખેલ
ખેલાડી. ચોક ૧ લો.

ઘાટ અરધ ઉરધકા ॥ નાને ઘોનેકા ખાશા ॥ ટંકશાળ
પડે સાં ત્રીવેણી ॥ જળ હળ પડેરે પ્રકાશા ॥ ખેલ
ખેલાડી. ચોક ૨ બે.

પાળ વીના પાણી ભર્યા ॥ સરીતા કરેરે સમાશા ॥
અખંડ ધારા અમૃત વહે, ઝરમર મોતી ખાશા ॥ ખેલ
ખેલાડી. ચોક ૩ બે.

ગુન્ય શિખર ગઢ શોભતા ॥ અક વીના આભાશા ॥
વાણ મુખ વેદ બ્રહ્મા ભણે ॥ વણ પુસ્તકે ભાશા ॥
ખેલ ખેલાડી. ચોક ૪ થો.

ખીન વાવે ખીલી વાડીઓ ॥ ફુલની ઉડે છે ખાસા ॥
અખાંડ સ્વામી એ વાડીમાં ॥ જોઈ આવે ઉલ્લાસા ॥
ખેલ ખેલાડી. ચોક ૫ મો.

કોઈ વીરલા જુએ અમીયંદ કહે ॥ તેના મુક્તીના વાસા ॥
જન્મ મરણ જોતા ટળે ॥ સમરે શ્વાસો શ્વાસા ॥
ખેલ ખેલાડી. ચોક ૬ ઠો.

છંદ ૫૬ મો.

ગુણી જન ગાજે રે, અસતની વાત તજે—એ રાહ.
માજ ધુન લાગીરે, જોતા જુદુ નહિરે જરી ॥ બ્રમણાથી
ભાસેરે, માને સૌ જુદુ કરી ॥ ખડકી દેખી કુલાલ,
ચક્રમાં જુઓ તમાસા તહીં ॥ દોડીને દરવાજે લેદી જઉ
અલોદ પદ છે જ્યાંય ॥ મુળ રૂપ દેખારે જોતા ત્યાંય
નજર ઠરી ॥ બ્રમણાથી ભાસેરે ॥ ચોક ૧ લો.

અધખીજ સ્થાન અઢારમાં આંતી નવ દસ મંમાયા ॥
વીસ ત્રીસ એક પ્રહાંડ કે માંય, ત્યાંય વસે જગરાયા ॥

યુક્તિથી જોયા રે ભક્ત સૌ ગયા ઠરી ॥ બ્રમણાથી
ભાસે રે ॥ ચોક ૨ જો.

ભેદ અગમ ને અગમવાણી, અગોચર ગોચર આયા ॥
નિરગુણ સ્વગુણ, સ્વગુણ નિરગુણ, સંશેય સર્વે સમાયા ॥
બ્રાંતિ જેની ભાંગી રે, હરદમ ચીન્ત રહે ઠરી ॥ બ્રમ-
ણાથી ભાસેરે ॥ ચોક ૩ જો.

ગર બાળે ધર ઉગરે ને ધર રાખે ધર જાય ॥ એ
સમશ્યા અનુભવ કેરી, ગુરૂ ગમે ઓળખાય ॥ સમજાય
નહિ રહેજે રે, પુછો જઈ ગુરૂ કરી ॥ બ્રમણાથી ભાસેરે ॥
ચોક ૪ જો.

આકાર તે નીરાકાર બન્યો, નીરાકાર આકારે ॥ ભેદ
હતો તે અભેદ બન્યો, અભેદ ભેદ મોજરે ॥ અહંમ
બ્રમ સધાજેરે, અમીયંદ ધ્યાન ધરી ॥ બ્રમણાથી ભાસેરે ॥
ચોક ૫ જો.

છંદ ૫૮ મો.

રાહ ઉપરનો.

સમજ મન મારારે, અસતની વાત તજે,
કામ ક્રોધ છોડીરે, અંગાનું નામ લજે;
લોભ મોહ મદ માયા મંમતા મીથ્યા મન મસ્તાને,
ચીત ચેતવણી કરી સમર લે, ધરજે અંગાનું ધ્યાને,
આઘ શક્તિથી રે તમે સત્વ ગુણ રજે;
સમજ મન મારારે ચોક ૧.

હોમકારથી ઈચ્છા શક્તિ બ્રહ્મા રૂદ્ર મોરારી,
ત્રીગુણ માયા સધળે ફેલાઈ કીધા પુરૂષને નારી,
જ્ઞાનની વાતોરે હૃદયેમાં પ્રગટ હજે.
સમજ મન મારારે. ચોક ૨.

મારું તારું મીથ્યા સધળું મીથ્યા સહ સંસારે,
માત પીતા નહીં આવે સંગે કોઈ, મીથ્યા કુટુંબ પરીવારે,
માયા ધન દોલતરે, મીથ્યા સહ છોડી જજે.
સમજ મન મારારે ચોક ૩.

સાચું નામ અંબાનું સમરો શીવલાલ કે મુલચંદ
 રંગીલદાસ કહે અંગ ઉમંગથી
 બોલો માજીના છંદ અમીચંદ કે છે રે માજી મારી
 મદદ હજો સમજ મન મારારે ચોક ૪

છંદ ૫૯ મો.

(માજીની ભક્તિ કરતાં મનેજ લાભ મળેલો તે છેલ્લી
 વખત બનાવેલો છંદ)

અંબા મા તારૂં દર્શન દુર્લભ—એ રાહ,

આજ પ્રકીરી બસ ગઈ તનમે મનમે ખાખ રમાવીંગે,
 ધુની લગાકાર બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવીંગે,
 કફની કંઠા શેલી બટવા તનપર નહી શોહાવીંગે,
 અલેખ જગાકર ફીરૂં બસ્તીમે ઉસમે નફા નહિ પાવીંગે,
 ધનદોલત ઓર માલ ખજાના ધર પૃથ્વીપર જાવીંગે,
 માત પીતા ઓર કુટુંબ કબીલા સંગ સાથ નહી આવીંગે,
 તનકે તકીએ મનકે ગલીયા ધર આસન ઝમાવીંગે,

ધુનિ લગાકર બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવીંગે,
ચોક ૧.

બેગી હોકર જંગલો ફીરતે જળજમના તીર નાવિંગે,
કલક-તા મદ્રાસ દીલ્લી ઉજ્જનમે અલેખ જગાવીંગે,
કાશી કાશ્મીર કર્ણાટક ફીર ફીર પીછે ઘેર આવીંગે,
અમ સખ તીરથકું પ્રણામ કરતાં ઉવાંસે શીષ નમાવીંગે,
લેખ લીખા ઓર ટેક રખા નહિ જુઠા મુડ મુડાવીંગે,
ધુની લગા કર બેઠે દંગલમે અંબાસે ધ્યાન લગાવિંગે,
ચોક ૨.

ખાખ લગાઈ ખાખી ખાત્રા ઝોલી ઝુંડાને જાવિંગે,
ગંગા, જમના, ગોમતી, ગોદાવરી નર્મદા તીર નાવીંગે,
એક દીલ એક ચીને લજ તને ઓ નર એ ફળ પાવીંગે,
નીશ્ર તુંહી તુંહી એક રૂપ નહી જુલા મન લટકાવિંગે,
એક લેહ મઈઆ લગી તમારી લક્ષ ચોર્યાસી મીટાવીંગે,
ધુની લગાકર બેઠે દંગલમે, અંબાસે ધ્યાન લગાવીંગે,
ચોક ૩.

ગુરુ હમારે તુહી ઘટ મ્યાને જ્ઞાનસે ધ્યાન લગાવીંગે,
જે કોઈ બીરલા સમજે ગુરુજ્ઞાન આ તેરા ગુણ ગાવીંગે,
આપ આપસકે મનસે સમજના આર કયા સમજાવીંગે,
આખર મરના સખકુ માલમ ભુલા ફીર પસ્તાવીંગે,
અમીચંદ કહે છંદ બનાવી તેરે નામકી માળા જપાવીંગે,
ધુની લગા કર બેઠે દંગલમે અંખાસે ધ્યાન લગાવીંગે.

ચોક ૪.

છંદ ૬૦ મો.

રાહ લંગડી.

એક આકીનથી માણ લઇજા તેા આજે ટપ વરસ થયા,
તેનુ ફલ સંસેહ ભાગ્યા તે છંદ.

ભાવે કરી ભગવતી ભજ્યા, મને ભક્તિનું પ્રણ મળ્યું
મળ્યું ॥ નિશ્ર નિશ્રે ॥ મારું તેા આવાગમન દુઃખ ટળ્યું
ટળ્યું ॥ તારી માયાનો પાર નહિ, તારી ગતિ અપાર,
શું કરું વખાણ ॥ જયક થઈને ॥ મારું આપો તમને
કંઈ નથી અજાણ ॥ કરતાં કહેવાયા ખાવન માંહે,

મારા તારાનું થયું તોફાન ॥ વળગી માયા ॥ ફસાયો
પોતે પોતાનું ભુલ્યો ભાન ॥ જીર્ણપિંજરમાં છિદ્ર પડ્યા
જોયું સઘળે દીઠું સજ્યુ સજ્યુ ॥ નિશ્ચે નિશ્ચ ॥ ચોક ૧ લો

માજ્યું તે તો સર્વે મજ્યું એક રહ્યું આખરની વખત ॥
મુખ શાંતાથી ॥ સમાય જમ સાગરની લહેર સાગરમાં
ઝટ ॥ તું સમાવે, તું સમાયે તત્વના સંઘની છે ખટ-
પટ ॥ તત્વ છુટે તો ॥ મરે મન હું પાછું જાય તે
વખત ॥ વાસના ત્યાગી થયો અનુરાગી પોતે પોતામાં
ભજ્યું ભજ્યું ॥ નિશ્ચે નિશ્ચે ॥ ચોક ૨ જો.

કરતાં અકરતા પાવન માંહે, અકરતામાં જવું ગળી ॥
ખન્યું ખનાવ્યું ॥ તે તો સર્વે જવાનું સઘળું સળી ॥
અખંડ પુરૂષ તો ગ્યાદિ અનાદિ અજર અમરમાં જવું
ભળી ॥ સ્થાવર જંગમાં ॥ સદા રહે જરા નહિ તે જાયે
અળી ॥ મીથ્યા માયા જાણી લીધી તે પરથી મન
કળ્યું કળ્યું ॥ ચોક ૩ જો.

માયામાંથી માર્ગ મળ્યાં, માએ તરપત કરી પુરી મનની
આશ ॥ ઠરીને બેઠો ॥ જોતા પોતે પોતાનો 'પંડયો પ્રકાશ ॥

જેતાં જુહું જગત લાજ્યું મન લાજ્યું ને પડયો પ્રકાશ ॥
 વૃતિ બદલાઈ ॥ ગયું ચિન્ત મુળ સ્વરૂપનો લાગ્યો પાશ ॥
 તું ને હું બે જુદા જાણતો, તું હુંમાં જઈ ભણ્યું ભણ્યું ॥
 નિશ્ચે નિશ્ચ ॥ ચોક ૪ થો.

તું તું કહું તે હુનો હું છું, હું તુંથી નહિ જુદો જરા ॥
 જમ પાણીમાં ॥ પાણીમાં ઘડા ઘડામાં પાણી ભરા ॥
 ઘડાનું પાણી ઘડાયે માંન્યું, મુખ સાગરથી છુટે ઝરા ॥
 ઘટ ફુટે કે ॥ ભલે પાણીમાં પાણી ઘડા મરા ॥
 અમીચંદ કહે તુટે વાસના, તું હુંમાં જઈ ભણ્યું
 ભણ્યું ॥ નિશ્ચે નિશ્ચે ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૬૧ મો.

(માજનો ભક્ત જાણી ઘણા લોકો મને ચર્ણ સ્પર્શ કરતાં, તે વખત માને અરજ કરતો તે વખતનો છંદ.)

અંબા મા તારૂં દર્શન દુર્લભ—એ રાહ.

સર્વે ભક્તો કરે ભલામણ, ભક્ત જાણી મા તારો દાસ ॥
ચર્ણ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે તેની સદા તમે પુરજે
આશ ॥ સંસારી જીવ સર્વે અધુરા, પુરામાં તમે છો
પરીબ્રજ ॥ જન્ત જીવો સર્વે દુઃખીમા, આવી માગે છે
મુકી શરમ ॥ તન, મન, ધનથી ડોઈ મા દુઃખી દુઃખીઆરા
તો કરે નરમ ॥ તે સર્વેને શાંતિ કરજે. મારે કહેવાનો
તમને ધર્મ ॥ હું તારોને તું છે મારી. અરજ કરું
રાખી વિશ્વાસ ॥ ચર્ણ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે ॥

ચોક ૧ લો.

હું હજી છું અચક તમારો, ભક્તિ કરી તમને જાયું ॥
ભક્ત જાણી સૌ નમન કરે છે, તેમાં ખુશી થઈ નહિ રાયું ॥
તેનો બોલો પડ્યો શિરપર, કરવા શિકારસ કહું સાયું ॥
દેશી અંધુની કરવા શિકારસ જરા નહિ રાયું કાયું ॥

સર્વે જીવોની અરજી કરી કહું, સદા સમરૂં હુ શ્વાસો
શ્વાસ ॥ ચર્ણુ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે ॥ ચોક ૨ જો.

ભકતો ભકતી કરી એક દિલથી, ધ્યાન ધરી મા થઈ
જપ લીન ॥ જ્ઞાનરૂપી જ્યોત સળગી રહે ત્યારે, શુદ્ધ
થાય ગમે તેવા મલીન ॥ દેવી ગુરૂ સંત એક રૂપ થાય
કોઈ વીરલા ઝોળખી લે ચિન્હ ॥ શંશે સમેતી રહેજમાં
સમજી, પોતે પોતામાં થાય આધીન ॥ નામ રૂપથી ન્યારે
પડે પછી પોતે પોતામાં કરે સમાશ ॥ ચર્ણુ સ્પર્શ કરી
આનંદ લાવે ॥ ચોક ૩ જો.

બાવનમાં સૌ રાચી રહ્યા છે, માયા જળની છે ફાંસી ॥
બાવનથી જે બારો પડ્યો તે, બાવનથી છુટ્યો નાસી ॥
સંસારી જીવ સ્વપ્નામાંહી, સદા ફરે થઈ સુખવાસી ।
જગ્યો તેણે જાણી લીધું, પરિગ્રહ જ્યોત પ્રકાશી ॥
અમીચંદ કહે આનંદ આનંદમાં, સદા આનંદ રહે
ભકતો પાસ ॥ ચર્ણુ સ્પર્શ કરી આનંદ લાવે ॥ ચોક ૪થો.

છંદ કર મો.

—:—

(હાલના સમાને અનુસરીને માજીએ બુધ્ધિ તથા પ્રેરણા
કરી તેમણે આ છંદ નિચે પ્રમાણે બોધના છે.
જે માને તેને સારું.)

અરે જીવ કેમ બુલે બુલમાં, મારું માને તે નહિ તારું ॥
માયા જળમાં મોહી રહ્યો જીવ સમજ પછી થશે
નહારું ॥ વેઠી દુઃખ માગ્યા ઉછેરે, પુત્ર પોતાનો સુખ
લેવા ॥ કષ્ટ વેઠી કરે રક્ષણ બાળનું, સુખ આપે શિર
કરી દેવા ॥ હોય ગરીબપણ પુત્ર પરણાવે, રાંધી ખવ-
રાવવા સુખ લેવા ॥ બનતા સાધન બનાવી આપે, સપુત્ર
પુત્ર કોઈ કરે સેવા ॥ માગ્યાપના ગુણ માની આશિષ
લે, મુખથી બોલે પુનઃ તમારું ॥ માયા જળમાં મોહી
રહ્યો ॥ ચોક ૧ લો.

કોઈ પુત્ર તો હશે સ્વાર્થી મતલબ થઈ કે જશે ખસી ॥
માગ્યાપના ગુણ ભૂલી જવાનો, પૈસાનો લોભ રહ્યો વસી ॥
બૈરી છોકરાં ધનમાં મોહ્યો, માગ્યાપની નહિ ફિકર કરી ॥
ખખર અંતર જરા પૂછે નહિ, મળે તેવારે બોલે હસી ॥

લુખા લાડ કરી હેત ખતાવે, તોયે માખાપ કહે બહુ સારૂ ॥
માયા જળમાં મોહી રહ્યો ॥ ચોક ૨ જો.

અજ્ઞાની અણસમજી જીવે, મિથ્યા મારૂં તે માની રહ્યા ॥
અદ્ય આયુષ્યને આશા મોટી, અંતકાળે સૌ છોડી ગયા ॥
નહિ ખરચાયું નહિ ખવાયું, અંત વખત પસ્તાવા થયા ॥
કુટુંબ પોષણ નહિ થયું મારાથી, માખાપની નહિ જાણી
દયા ॥ અરે કુળમાં દિવો થયો પણ નહિ ભાંગ્યું કંઈ
અંધારૂં ॥ માયા જળમાં મોહી રહ્યો જીવ ॥ ચોક ૩ જો.

ધન પુત્ર જેના કુળમાં દીવો, કુટુંબ પોષણ કરી થાય રાજી ॥
ભાઈ ભાંડુના દુઃખનો બેલી, જશ કિર્તિ મેળવે ઝાઝી ॥
અવગુણ તેના નહિ મનમાં લાવે, મારૂં માની દે નિવાજી ॥
સોગટાં, પાસા ખેલે ખેલાડી, અજ્ઞાન જગતની છે બાજી ॥
આવા પુત્રનો સ્વર્ગવાસ થાય, જગતમાં સૌ કહે સારૂં ॥
માયા જળમાં મોહી રહ્યો જીવ ॥ ચોક ૪ જો.

માખાપ સેવા કરી શ્રવણે, યાત્રા કરાવી કાવડ લઈ ॥
ભિખમપિતાએ પિતા સંતોષ્યા, મછગંધા પરણાવી તહીં ॥

ગણપતિએ કરી પ્રદક્ષિણા, માળાપને શિર નમ્યા તહીં ॥
 માળાપ તીર્થ સૌથી મોટું, તેનો આશિર્વાદ લેવો સહી ॥
 એવા પુત્ર તો ઢોઢ એક વીરલા, અમીયંદ કહે હું ધારં ॥
 માયા જળમાં મોહી રહ્યો જીવ ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૬૩ મો.

તારી ગતિ ઘણીન્યારીરે અલગેલી અંખાઃ—એ રાહ.

વહેમે તો અધવાળીરે, પંથીડા પ્રાણી, વહેમે તો અધવાળી ॥
 વહેમી ન મુંક મત ઝાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ભિન્ન-
 પિતા પર ભાઈએ વહેમ ખાધો તો, પસ્તાર્ય પોતાની દેહ
 ખાળીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧ લો.

જુઠો માતા પર વહેમ ખાધો તો પાપ ધોવા દેહ પર
 જળી રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૨ જો.

વહેમે દમયંતી નળરાજએ મુકી, વસ્ત્ર કાપી ગયા
 ચાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૩ જો.

સોંપ્યા માછલા પાણીમાં ચાડ્યા સતીપર કોપ્યા નળ
ખાલી રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૪ થો.

ઠહેમે કૃષ્ણને પારધીએ માર્યો, પેલા જન્મનો વાંદરવાળીરે ॥
પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૫ મો.

ઠહેમે દશરથજીએ શ્રવણને માર્યો, પાણી ભરીને જતા
ચાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૬ઠો.

ઠહેમે વલુજરાએ કૂતરાને માર્યો, વાંચી ચીકોને માર્યો કહે
ખાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૭ મો.

સાંભળ્યું ને જોયું જુહું પડે છે સહેસા ન કરવો ધા
ખાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૮ મો.

ઠહેમે ગોત્રજ આગળ પશુને મારતા રૂઢી માર્ગ રહ્યાં
ખાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૯ મો.

ઠહેમ કાઢી મરતાં જીવો ખચાવ્યા, તે તો ગયા સ્વર્ગે
ચાલી રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧૦ મો.

જેતા જગત સૌ બહેમમાં જીલે છે, સમજી સમજી લે
સંભાળીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧૧ મો.

મહાત્મા ભક્ત ગુરુ પિતા સમાન છે, બહેમી નર્કે જાય
ચાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧૨ મો.

સુરતા સાંધી જને સંશે સમાવ્યા, ગુરુનું જ્ઞાન લેશે
જાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧૩ મો.

ભક્ત અમીચંદ અરજ કરે છે, સાચાની માજી થશે
વાલીરે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧૪ મો.

છંદ ૬૪ મો.

રાક ઉપરનો.

જુડા વગોવે બહેમી સહુનેરે, અલખેલી અંગ્યા, જુડા
વગોવે છે સૌને ॥ સાચા સમ ખાઈ કે તમનેરે ॥
અલખેલી અંગ્યા ॥ ચોક ૧ લો.

તારી ભક્તિ કરવા ભક્તને શોધી જ્ઞાન મળે તો લાગું
નમનેરે ॥ અલખેલી અંગ્યા ॥ ચોક ૩ જો.

ગુરુ વિના કોઈને જ્ઞાન ન થાયે તુગરા ન સમજે લાગ્યા
દમનેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૩ જો.

સાચું જુઠું તમે સર્વે જાણે છો, જુઠાને નાંખો નર્ક
રમનેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૪ થો.

કાન કુંકાવી ગુરુ અંજનીએ કર્યા, નારદજી આવી તે
આશ્રમનેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૫ મો.

જુઠો આરોપ લાણેજ માસીપર મુકે, દમયંતી તેં લીધો
હાર હમણેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૬ ઠો.

પતે પતે સતી નિશાશા મુકે, જુઠાને સોંપો માજી
જમનેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૭મો.

જાણ્યા જોયા વિના આરોપ જે મુકે, સતી શ્રાપે નરકે
ભમનેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૮ મો.

અમીચંદ કહે શુરાની ભક્તિ, હિંમતે જીતે જઈ જમ-
નેરે ॥ અલખેલી અંગા ॥ ચોક ૯ મો.

છંદ ૬૫ મો.

❦
રાહ ઉપરનો.

(આખરે સતીઆને સુખ જ હોય છે તે વિષેનો છંદ.)
સતીઆ આણંદમાં રહે છે રે, પંથીડા પ્રાણી, સતીઆ
આણંદમાં રહે છે ॥ દુઃખ પડે સર્વે સહે છે રે ॥
પંથીડા પ્રાણી ॥ સતીઆ આણંદમાં રહે છે ॥ સતી
મીરાંપર રાણાજી ડાખ્યાં, ઝેરના પ્યાલા ભરી દે છે રે ॥
પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૧ લો.

પાપી દુર્યોધન દ્રૌપદી દમ્યો, આખર પાપીને શ્રાપ દે
છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૨ જો.

કારાગ્રહમાં ભાઈએ બંદેનને નાંખી, લાણુજો મારી
ફત્યા લે છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૩ જો.

પાપનો ઘડો જ્યારે પુર્ણ ભરાયો, કૃષ્ણ કંસના પ્રાણ
લે છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૪ થો.

સીતા સતીને પાપી રાવણ હરતો, રામ ગાણે શિર પડે
છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૫ મો.

અસુરી માયાને દૈવરે માયા, ભક્ત જગતને વેરકે છે રે ॥
પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૬ ઠો.

ભક્તિના ભોગી ભક્તને શોધે, પાપી નિંદાથી પાપ લે
છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૭ મો.

પારકી નિંદાથી નકે પડાયે, ગુરુ શિષ્યને એમ કહે છે
રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૮ મો.

અમીચંદ કહે સતીઆની વાલી, માજી આવીને મદદ દે
છે રે ॥ પંથીડા પ્રાણી ॥ ચોક ૯ મો.

છંદ ૬૬ મો.

અંબા મા તારૂં દર્શન કુલર્લભ—એ રાહ,

(અણુસમન્નુ માણસે—વિચ્છિન્ન સાયવવા વિષે બોધ)

આ જગતમાં કોણ સુખી રહે, પહેલા પોતાનું સાચવે
તન ॥ એ શરીરમાં વિચ્છિન્ન રાજ છે, તેનું પહેલાથી કરવું
જતન ॥ ધન સાચવવા રાખો તીજેરી, ભયો બારણે

એસી રહે ॥ ધન ધાત જણું સાચવી રાખ્યાં, તેને ડાહ્યો
 સૌ જગત કહે ॥ એ સાચવવા ઉપાય કરવો, અનેક
 રસ્તા એ શોધી લે ॥ ચપળ ચાલાકી એની અદ્ભુત
 હરેક પ્રકારે વિર્યવહે ॥ એ સાચવે કોઈ એક વિરલા,
 જેના કાળુમાં હોય છે મન ॥ એ શરીરમાં વિર્ય રાજ ॥
 ચોક ૧ લો.

બાળપણથી જે કોઈ સમજે, સદા સુખી રહે તેનું શરીર ॥
 અનેક દુઃખનું એક ઓસડ છે, કસરત કરે જે રાખી
 ધીર ॥ કસરત કરે લોહી વધે શરીરમાં, સદા સુખમાં
 રહે તે વિર ॥ લંગોટ બંધ રહે મગજ તરથી, તાક્યાં
 બાણ તેના લાગે તીર ॥ ધાર્યા કામ કરે મગજ શક્તિ,
 સાચવી ધાત વશ રાખી મન ॥ એ શરીરમાં વિર્ય રાજ ॥
 ચોક ૨ જો.

અજ્ઞાની અણુસમન્તુ બાળક, મુઠિ જપ કરી થાય રાજ ॥
 શરીર ધોવાય નેસ ઢીલી પડી જાય, નબળાઈ આવે પડે
 દુઃખમાં જીવ ॥ તુટે બંધારણ પાણી થાય ધાત, મુખ
 બગલથી જાય ઝાઝી ॥ અનેક દુઃખનું મુળ દટાયે, પછી

કરે પસ્તાવાજી ॥ આ સાંભળી માને શિખામણ, સદા
આણુંદમાં રહે મગન ॥ એ શરીરમાં વિર્ય રાજ ॥
ચોક ૩ બે.

વૃદ્ધ, જુવાન, બાળક સર્વે સમજી, સમજી તે સમો બાણે ॥
અણસમજી મરે શેર સદામાં, દુઃખી થઈ ગુમાવે ધને ॥
ધન ધાત નહિ સાચવી જાણ્યું, તેનું રાતદિન બગે મને ॥
માની શિખામણ જે જન આલશે, તેને બેસાડે સૌએ કને ॥
અમીચંદ કહે સમો જોઈ કહું, દુઃખી અમીરનાં થયાં
ફરજન ॥ એ શરીરમાં વિર્ય રાજ ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૬૭ મો.

ભજન રૂપી છંદ.

ધનરે અંબામા તુ મ્હારી—એ રાહ

ધન ધાત જોણે સાચવ્યા, સદા સુખી તે પ્રાણી ॥
શિયળ સંતોષથી બેસસે, સ્વપ્ન સંસાર જાણી ॥ અલ્પ
સુખ સંસારમાં, આખર મરવું લો માની ॥ ધન ધાત
જેને સાચવ્યાં ॥ ચોક ૧ લો.

સમે સંધરેલું વાપરે, ખરી વખત જાણી ॥ આરે કળ-
જુગનાં માનવી, જશે સમજાવી તાણી ॥ ધન ધાત જણે
સાયવ્યા ॥ ચોક ૨ જો.

શેર સદામાં નાંખશે, ધન જવાની નિશાની ॥ વેપાર કરે
કે નોકરી, તેમાં આનંદ લોમાની ॥ ધન ધાત જણે
સાયવ્યા ॥ ચોક ૩ જો.

ધુતારાને મળે લોભીઆ, તેથી થાય ધુળધાણી ॥ સુખીઆ
કંઈ દુઃખીઆ થયા, અમીચંદ કહે લો માની ॥ ધન
ધાત જણે સાયવ્યા ॥ ચોક ૪ થો.

—:૦:—

છંદ ૬૮ મો.

(માન કેને છે તે વિષેનો છંદ)

અંખામા તારૂં દર્શન દુર્લભ—એ રાહ

આ જગત મતલબની દુનિઆ, જર, જોર કે જમીન
પર ચહાય ॥ ગુરૂ ચેલા કે સગા ભાઈગંધ, જન્મ

આપનાર માતપિતા ॥ ત્રણ વસ્તુ વડે માણસ મનાયે,
 નહિ તો તેને કાઈ ગણે નહિ ॥ એ ત્રણમાં એ મોહીની
 વતી, રોકડ ધન જેના ધરની મહીં ॥ નહીં ડાહ્યો કે
 ગાંડો જુએ, આપી માન જેસે પાસે લઈ ॥ જય ત્યારે
 કહે આવજો આવજો, ઉઠી સાથે વળાવે જઈ ॥ વખાણ
 કરે શેઠ લક્ષપતિ છે, એમ કરી મનમાં મલકાય ॥
 ગુરૂ ચેલા કે સગા ભાઈબંધ ॥ ચોક ૧ લો.

આ માન કંઈ નથી માણસને, જમીન જોડે ધન જેને
 ધરે ॥ જીવ કરતાં એ ત્રણને વહાલાં, એને સાડે સૌ
 લડી મરે ॥ અનેક ઉપાય કરે ધન મેળવવા, દુર દેશાવર
 ફરતા ફરે ॥ માત પિતા દેશ ધર્મ છોડી, ધન મળે ત્યાં
 માંડે ધરે ॥ મતલબ કરી ધન મેળવી જેસે, દેશ પોતાને
 ધન લઈ જાય ॥ ગુરૂ ચેલા કે સગા ભાઈબંધ ॥
 ચોક ૨ જો.

પૈસો મળે કે મોટાઈ મારે, મારાં જીવો કાઈ ડાહ્યો નહિ ॥
 હું પદમાં હજારો વાપરે, પુન્ય દાનમાં નહિં વાપરે પઈ ॥
 ન્યાતિ જાત કે સગા બહાલા હોઈ, પૈસો મેળવવા લડે

જહીં તહીં ॥ પૈસા વડે માન મળે માણસને, દુશ્મન
પણ આવી નમે તહીં ॥ હજાર અવગુણ હોય માણસનાં
પૈસા વડે સૌ દબાઈ જાય ॥ ગુરૂ ચેલા કે સગા ભાઈબંધ ॥
ચોક ૩ જો.

પુન્ય પરવારે પસો ધટી જાય, એ સુખ સ્વપ્નામાં જતુ
રહે ॥ શેર સદાનો ચડસ લાગે, રાત દિવસ સદાની લહે ॥
સદ્ગે નાંખે ચ-તો માણસને, પૈસો ગુમાવ્યો કોને કહે ॥
ચતુર હતો તે મુર્ખો કહેવાયો, જુઓ માન પૈસાને છે ॥
ખીજું માન વિદ્વાન પુરૂષને, અમીચંદ કહે ભજો અંગાય ॥
ગુરૂ ચેલા કે સગાભાઈબંધ ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૬૯ મો.

અંબામા તારૂ દર્શન દુર્લભ—એ રાહ

(અજ્ઞાન માણસ પુછ પરછ કરે છે તે વિષેનો છંદ)

શું પુછો જાઓ પુછો ગુરૂને, તારો ગુરૂ અતાવે તને ॥
મને પુછો તો આવો ઘેર જની ચેલો, ગુરૂ કરી પુછ

મને ॥ તારા ગુરુનું માન ન તોડું, તારું પુછેલું કહેશે
 તે ॥ સમે સમો જોઈ જવાખ આપશે, વોકે થઈ સમજી
 તું લે ॥ ગુરુ વિના નહિ જ્ઞાની થાયે, પુછી શીખી
 પંડીત થાય જ ॥ વગર સમે વચ્ચે જઈ બોલે, સર્વ
 લોક તેને મુખો કહે ॥ અજ્ઞાની અભણુ પુરૂષ જ, તેને
 બેસાડે નહિ કોઈ કને ॥ મને પુછો તો આવો ઘેર ॥
 ચોક ૧ લો.

અજ્ઞાની અણસમજી માણસ, ભકિત વખત કરે પુછાપુછ ॥
 ભગત ધ્યાન ધરી છંદ ગાય તે, વખત પુછીને મરડે
 મુછ ॥ ભકિત વખતનો ભેદ ન જાણે, હલકા માણસ તે
 બોલે તુચ્છ ॥ વગર જાણે પંડીત થઈ બેસે વગર લખે કરે
 ભુંસા ભુંસ ॥ માન મેળવવા મોટાઈ મારે, ખોટા ટક
 નહિ કોઈ કને ॥ મને પુછો તો આવો ઘેર ॥ ચોક ૨ જો.

હજી તું અજ્ઞાન જણાય છે, પુછીપુછીને થાય રાજી ॥
 ભકિત કરી આ તો ભવ જળ તરવું, અહીંયા નથી કંઈ
 ખ્યાલખાજી ॥ તે દંગલમાં પુછા પુછ થાય, કોઈ વખત
 ખાઝા ખાઝી ॥ શિવ શકિતની નિંદા કરે છે, એવા

માણસ પણ હોએ ત્યાંજ ॥ આવો બેસો છંદ સાંભળો
ભક્ત થઈ, ભક્ત થઈ બેસો મારી કને ॥ મને પુછો
તો આવો ઘેર ॥ ચોક ૩ બે.

હું તો ભાવે ભક્તિ કરીને, છંદ ગાઈ ધરું માનું ધ્યાન ॥
એક તારથી ધુન લગાવું, નથી રહેતું શરીરનું ભાન ॥
ચહા પાણી કે ભોજન આવે, તે વખત ત્યાં કરું
અપમાન ॥ સમજી માજી ભક્તિ બેઠીને, તે વખત
ત્યાં થાય દુરગાન ॥ અમીચંદ કહે શરણ થઈને, સદા
શરણમાં રાખે કને ॥ મને પુછો તો આવો ઘેર ॥ ચોક ૪થો.

છંદ ૭૦ મો.

(સદા આણુંદ કોને રહે તે વિષેનો છંદ)

ભજે ભાઈ માજી નામ હે ઝરા — એ રાહ

સદા રહે આનંદ કોને મન, જોને હોય ત્રણ પ્રકારનું
ધન ॥ પ્રથમ તો પુત્ર ધન જોઈએ, દુળ દીપક ફરજન ॥
પુત્ર વડે માન માત પિતાને, આપે માન જગતન ॥
જોને હોય ત્રણ પ્રકારનું ધન ॥ ચોક ૧ લો.

મળે માર્ગમાં સર્વે પુછે, શું તમને કરજન ॥ ધનદોલતને
કોઈ ન પુછે, પુછે પુત્રનું ધન ॥ જને હોય ત્રણ પ્રકારનું
ધન ॥ ચોક ૨ જો.

પુત્ર હશે કોઈ ભાગ્યશાળી, ધણું મેળવશે ધન ॥ સપુત
સેવા કરી માતૃપિતાને, ધન કરશે અર્પણ ॥ જને હોય
ત્રણ પ્રકારનું ધન ॥ ચોક ૩ જો.

ધનવાન કહી જગત માને, થાય મનમાં મગન ॥ જર
જેઈ ને જમીન વસાવે, કરે ધામધુમે લગન ॥ જને
હોય ત્રણ પ્રકારનું ધન ॥ ચોક ૪ જો.

ત્રીજુ ધન વિદ્યાને જણો, જ્ઞાની પુરૂષને ધન ॥ સમજુ
પુરૂષ સૌ નમન કરે છે, મહાત્માનાં દર્શન ॥ જને હોય
ત્રણ પ્રકારનું ધન ॥ ચોક ૫ જો.

જ્ઞાન ધન જેના ઘટમાં આવે, મટે આત્મા ગમન ॥
અમીયંદ કહે આ ત્રણમાંથી એક હોય તોયે મગન ॥
જને હોય ત્રણ પ્રકારનું ધન ॥ ચોક ૬ જો.

છંદ ૭૧ મે.

રાહ ઉપરનો.

ભરોસો રાખો તો વિચારીને રાખવા વિષેનો છંદ

આ જગતમાં કોઈ નહી કોઈનું રખે ભરોસે રહેશે નહિ ॥
 બુલે ભરોસો રાખી રહેશે તો, આખર પસ્તાવું પડશે
 તહી ॥ આપણો પુત્ર આપનો વાલી, મુઆ પછીનો
 વારસ તે ॥ જીવતાં જોઈ સ્વ ભાવ સોંપવું, નહિં તો પછી
 ચીચવાવે તે ॥ આવ્યા કામ તેના બધા કરવા, બને
 તેટલો લાભ તે લે ॥ બધું સોંપી નહિ લાચાર બનવું,
 આપી માંગે ત્યારે દુશ્મન કહે ॥ કરે બધું પાણુ તેનું
 ધાર્યું, ધાર્યું પોતાનું બને નહિ ॥ બુલે ભરોસો રાખી
 રહેશે તો ॥ ચોક ૧ લો.

પોતે પોતાના હકતું વારસ, જીને મળે તે રાખવો પાસ ॥
 સોંપી બીજને જઈએ લેવા, ઉભા રહેવું પડે થઈને
 દાસ ॥ મરજી દોય તો તરત આપે, નહિ તો મોહું
 કરી બેસે ઉદાસ ॥ આપનાર પસ્તાય મેં કયાં સોંપ્યું,

કળા કરી લઈ લઈ પાસ ॥ આતો શિખામણ સૈને
સાઈ, ખોટું મનમાં લગાડશે નહિ ॥ ભુલે ભરોસો
રાખી રહેશે તો ॥ ચોક ૨ જો.

મરદ ભરોસો સોપે જૈરીને, જૈરી ભરોસે મરદને રહે ॥
પટલા પેડીનું હોય પીયરનું, કોઈ મરદ સમજાવી લે ॥
કોઈ વેપારમાં વધારી આપે, શેર સટામાં ગુમાવી દે ॥
કોઈ જૈરી મરદને દબાવે, બીકણ મરદ કોઈને નહીં
કહે ॥ આખરુદાર આખરુથી બીજો, જૈરી વાત કરે જહીં
તહીં ॥ ભુલે ભરોસો રાખી રહેશે તો ॥ ચોક ૩ જો.

ખરો ડાહ્યો જણે પૈસો સંઘર્યો, પોતે પોતાનું રાખે કને ॥
આખર વખત તે વહાલો લાગે, વાપરશે જ્યારે થશે મને ॥
સગા વહાલા કામ પ્રેમથી કરશે, પડ્યો પથારી આપે
ધને ॥ નહિ સાચવ્યું નહિ સંઘરી જાણ્યું, તેના સગાનું
દુઃખાય મને ॥ લાજે દાઝે તો બધાયે કરશે, સગા
વહાલાનો છુટકો નહિ ॥ ભુલે ભરોસો રાખી રહેશે તો ॥

ચોક ૪ થો.

બાપ છોકરાના નામનું કરી જાય, છોકરો મરે વહુ
 વારસ થાય ॥ સાસુનું કંઈ ચાલે નહિ, કરે પસ્તાવો
 મનની માંહય ॥ વહુ વારસ થઈ સંઘરી બેસે, સાસુ
 રહે ને વહુ મલકાય ॥ પીયર પલ્લાનું સંઘરું હોય તો
 ખુશી થકી તેનો ભવ જાય ॥ અમીચંદ કહે ગરથ ગાંઠ,
 મુકશે નહિ કાઈએ જહીં તહીં ॥ ભુલે ભરોસો રાખી
 રહેશે તો ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૭૨ મો.

ભજો ભાઈ માણ નામ હે ખરા—એ રાહ.

(ભરોસો રાખવો તો કેના ઉપર રાખવો તે વિષેની અરજ)

ભરોસા વિના કામ નહિ થાય, ભરોસો રાખી ઘણા
 પસ્તાય ॥ એની પરિક્ષા પહેલી કરવી, ખૂછી જે વાકેફ
 થાય ॥ શેઠ સાહુકાર હોય સારા માણસ, તેને પુછે
 ઓળખાય ॥ ભરોસો રાખી ઘણા પસ્તાય ॥ ચોક ૧ લો.
 પુછવું તો જઈ એકાંત ખૂછવું નહીં તો કહે નાર

શરમાય ॥ મતલખીનું મોઢું જોઈને, નખળું ક્રમ કહેવાય ॥
ભરોસો રાખી ઘણા પસ્તાય ॥ ચોક ૨ જો.

સગા બહાલાનો વહીવટ જોવો, દુનિઆમાં પંકાય ॥
નરમ સ્વભાવ ને ભાવી પુરૂષ, જેને હોય દયા ॥ ભરોસો
રાખી ઘણા પસ્તાય ॥ ચોક ૩ જો.

માણસ સારાને સમોચ્છે જોવો, સૌનો વખત બદલાય ॥
ચડતી પડતી સૌને આપે, ક્યાં રંક કે રાય ॥ ભરોસો
રાખી ઘણા પસ્તાય ॥ ચોક ૪ થો.

લોભીઆ માણસ લલચાઈ જઈને, ધન સાઈં લલચાય ॥
અમીચંદ કહે મળે ધુતારા, મુળનું હોય તે જાય ॥
ભરોસો રાખી ઘણા પસ્તાય ॥ ચોક ૫ મો.

છંદ ૭૩ મો.

(શુદ્ધ અશુદ્ધ સાથી થાય છે તે વિષેનો છંદ.)

રાહ ઉપરનો.

વાણી પાણી તો સદા શુદ્ધ છે, શુદ્ધ અશુદ્ધ પાત્રથી થાય ॥
 નીચ પાત્રથી પાણી અશુદ્ધ છે, અશુદ્ધ વાણી યવન મુખ
 જાય ॥ આ વાતમાં શંસય ન રાખશો, વિચાર કરી
 વાપરજો સૌ ॥ સૌ સૌનો ધર્મ જ્ઞાલો છે, ઘણા જુલે તે
 નજરે જોઈ ॥ હીંદુ મુસલમાન બંને ભાઈઓ, અસલથી
 લડતાં આવ્યાં બહુ ॥ જુદો ખોરાક ને જુદો ધર્મ છે,
 એક બીજાપર નહિ મોહવું ॥ આપણા મંદિરમાં યવન
 જાય તો, અશુદ્ધ મંદિર તે કહેવાય ॥ નીચ પાત્રથી પાણી
 અશુદ્ધ છે ॥ ચોક ૧ લો.

તે મંદિરની વિધી કરાવે, શાસ્ત્ર આપણે જોઈએ તેમ ॥
 તે યવનનાં મુખની વાણી, શુદ્ધ આપણાથી કહેવાય કેમ ॥
 પાત્ર દુપાત્ર જોવું સૌ કહે, શાસ્ત્રમાં કહે છે એમ ॥
 પાત્ર જોઈને પગલાં ભરવાં, વગર જાણે નહીં જવું જેમ

તેમ ॥ અજ્ઞાણ્યા ક્ષણ ખાધામાં આવે, આખર તેને પસ્તાવો
થાય ॥ નીચ પાત્રથી પાણી અશુદ્ધ છે ॥ ચોક ૨ જો.

વાણી પાણી તો સૌને શુદ્ધ છે, વખત વખતનું વાપરવું
ફેર ॥ પાણીમાં ખાંડ નાંખીને પીએ, પીએ પાણીમાં
નાંખી ઝેર ॥ પાણી વડે તો જગત જીવે, સંગતિ દોષે
થાય અકરા ડેર ॥ સ્વભાવ જુદાથી જુદો ભાવ થાય,
જુએ તમાસો ઘેર ઘેર ॥ સમજુ સમજુ સુધારો કરશે
હિંદુ વાણીના ભજનને અહાય ॥ નીચ પાત્રથી પાણી
અશુદ્ધ છે ॥ ચોક ૩ જો.

સૌ સૌનાં ધર્મમાં રહીને, પોતે પોતામાં જોશે જ ॥
મહાત્મા ભગતની વાણી સાંભળતા, જ્ઞાની પુરૂષ થઈ
જોશે તે ॥ મુળ માલીકનો માર્ગ જોશે તદ્દરૂપ થઈ જઈ
લાગશે લોહ ॥ ભવો ભવની ભાવટ જશે, જન્મ મરણનો
જશે ભય ॥ અમીચંદ કહે મુળ એક ડાળ પાતરા
શાખ જુદા કહેવાય ॥ નીચ પાત્રથી પાણી અશુદ્ધ છે ॥
ચોક ૪ જો.

છંદ ૬૪ મો.

(સારા માઠા ભાવ વિષેનો છંદ).

રાહ ઉપરનો

ભાવ કરીને આવ્યા મળવા, કેવા ભાવથી આવ્યા તમે ॥
 વેર ભાવ કે હેત ભાવથી, ખરું યોલો તેમ ચાલીએ
 અમે ॥ નામ ભાવ પણ લેદ જુદો છે, ભુલવણીમાં
 ભુલી જવાય ॥ મહુવર વગાડે જંગલ મહારી, કાળી નાગ
 પણ તરત સહવાય ॥ ભાવ કરી રમ્યા સોગઠાં બાજી,
 કપટી કૌરવથી દુઃખીઆ થવાય ॥ વેર ભાવથી રમ્યાં
 દુર્યોધન, પાંડવ ગયા વન છોડી સભાય ॥ ભાવ કરી
 ધુતે વેશ્યા મરદને, પૈસા ખાવાને આવી નમે ॥ વેર
 ભાવ કે હેત ભાવથી ॥ ચોક ૧ લો.

ભાવ કરી આવી માસી પૂતના, કૃષ્ણ ધવાડી લેવા પ્રાણ ॥
 ભાવ કૃષ્ણજી જોઈ માસીનો, ધાવી ધાવીને લીધા જન ॥
 ભાવ ખનાવે ઢોંગી ધુતારા, દગલબાજીમાં કરે ગુલતાન ॥
 ધનલોભી ધન લેવાને જાયે, ધન ગુમાવી થાયે હેરાન ॥

હગલ'માજ ભાવ દોઢો ખતાવે, ચોર શાહુકારની પાછળ
ભમે ॥ વેર ભાવ કે હેત ભાવથી ॥ ચોક ૨ જો.

અમે તમે એક જાણીને પુછું મુજ માલીક સર્વનો
એક ॥ હું માથી તું જુદુ પડીને, મીથ્યા માયામાં માનીએ
અનેક ॥ અનેકના ભાવ અનેક ઉઠે, સંસાર સાગરમાં
ડુબીએ છેક ॥ ડુબ્યાં પછી ધણું કઠણ નીકળ્યું, તેથી
જ્ઞાની કરે વિવેક ॥ સારા ભાવથી મળશે માજીને, કરે
વશ મન નહિ ભમે ॥ વેર ભાવ કે હેત ભાવથી ॥
ચોક ૩ જો.

ભક્તિ વડે મળે માર્ગ મોક્ષનો, સારા ભાવથી ભક્તિ કરે ॥
તેને હમારા દેશી જાણીએ, કહીલી વાતપર ધ્યાન ધરે ॥
સત સમાગમ કરીએ સંગ સર્થ, અધોર પાપ એક
પળમાં ઝરે ॥ મહાત્મા ભકતોની અનુમતી વાણી, ગાઓ
છંદ ભવજળ તરે ॥ અમીચંદ કહે શુદ્ધ ભાવથી, છંદ
ગાઈ માજીને નમે ॥ વેર ભાવ કે હેત ભાવથી ॥
ચોક ૪ થો.

છંદ ૭૫ મો.

ધાધારાણી શેરીમાં ગોરબાઈ માતાનો છંદ.

સુરત શહેરમાં ગોરબાઈ માતા, છીપવાડમાં સૌ કરે દર્શન ॥
 ધોધારાણી શેરી કહેવાયે, દર્શનથી મા થાય પ્રસન્ન ॥
 દહેરામાં દર્શન કરી જીએ, શણગારની શોભા ભારી ॥
 પાઉમે પાએલ, નથની નાકે, હાથ ત્રિશુળ ખમ્પર ધારી ॥
 જડાવ કુંડળ કાને ખીરાજે, કર કંકણ રહ્યા ચમકારી ॥
 ગળે માતીની માળા ગિરાજે, સુંદર સાડી ઝળકે ભારી ॥
 ભુરીઆભાઈ માના હતા પુજરી, એની ઘણીઆણીપર મા
 પ્રસન્ન ॥ ધોધારાણી શેરી કહેવાયે ॥ ચોક ૧ લો.

ખરી શોભા આશે મહીનામાં, સુદ સાતેમની રાતે મા ॥
 અદો, અદો, કરી કોરડો ફેરવે, બાધાવાળા સૌ આતા મા ॥
 ગણી ગણીને કોરડા મારે, ખુશી થઈ સૌ જતા મા ॥
 હજારો લોકોનો મેળો ભરાયે, બાધા મુઠી ખુશી થાતા મા ॥
 નારીએળ, ઘાટડી, ધીનો દિવો, હાર ચડાવી સૌ કરે વંદન ॥
 ધોધારાણી શેરી કહેવાયે ॥ ચોક ૨ જો.

એ મહેલ્લામાં લોક વેપારી, પુનશાળી જીવ દયા ધણી ॥
 સીજતાને શાંતિ આપે, ટિપ લઈ જાય જે ધણી ॥
 ખુશી કરીને મોકલે સાને, અસલ ધરડાની કળવણી ॥
 જીવદયામાં મદદ કરી, દુઃખહરણ ચોપડી બેંચી ધણી ॥
 અજ્ઞાની જીવ જીતે જીલમાં, ધણી વરણ હવે સમજી મન ॥
 ધોધારાણીની શેરી કહેવાયે ॥ ચોક ૩ જો.

ધન જેડીસન બુદ્ધિબળથી, જડતા શિખ્યા થઈ ખત્રી વરણ ॥
 પ્રેમ ભક્તિથી છંદ ગાઈને, ભક્તિ કરી રહ્યા માને શરણ ॥
 ગોપીપરાનું મંડળ બાંધ્યું, છંદ ગાય માના નવી ધરણ ॥
 એ મંડળમાં મુખી પોચાભાઈ, હર આઠમે કરે સ્મરણ ॥
 અમીચંદ કહે સર્વે ભક્તને, સંપ રાખી સૌ ગાજે છંદ ॥
 ધોધારાણીની શેરી કહેવાયે ॥ ચોક ૪ થો.

છંદ ૭૬ મો.

અમે જઈએ ઘેર, અમે જઈએ ઘેર, માજી રાખજો મહેર,
 બાળક કહે તહારો, હમે જઈએ ઘેર.

આજ આણંદની હેલી થઈ મા, છંદ ગાયા હિમંગે,
ભક્ત મંડળી લેળી થઈ કહે, સદા રાખજે રંગે,
ચાલે ખુશ લેહેરે, અમે જઈએ ઘેર. ચાક ૧ થો.

ઘેર જાઉં ઘેર જાઉં કહીએ ખરા પણ મન માડું નહિ માને,
ચડી ખુમારી માજી નામની, છંદપર લાગ્યું ધ્યાને,
કહું ઘેર ઘેરે, અમે જઈએ ઘેર. ચાક ૨ જો.

કામ કાજ તો કરવા જગતના, પાપી પેટને સાડું,
સંસારનું સ્વપ્ન જુહું જાણે જે તે તો ધ્યાન ધરે તારું,
મુરખ કરે ઝેરે, અમે જઈએ ઘેર. ચાક ૩ જો.

હાથ જોડી હું અરજ કરી કહું, મારી વીનંતી કાન ધરજો.
સંકટ કાપી સરણે રાખી, આવ્યા વીંછ દુર કરજો.
અમીચંદ તેરે, અમે જઈએ ઘેર. ચાક ૪ થો.

સમાપ્ત.

કર્તા તરફથી બહાર પડેલ પુસ્તકો

અખાલતા ઉદ્ધ (આગતિ આહવા) ક્રી.મત ૦-૧-૬-૭
 ચરીપાઠ (પ્રથમ મધ્યમ તથા ઉત્તર
 ચરીપાઠ અને બંદ સાથે)..... ક્રી.મત ૦-૧-૬-૭
 સંકટ દરમિયાન ગરબાવળી..... ક્રી.મત ૦-૧-૬-૭
 દુઃખ દુરાચ..... ક્રી.મત ૦-૧-૬-૭
 માંડુલા સમાગમથી નીચની મુકિત
 (બંદ સાથે)..... ક્રી.મત ૦-૧-૬-૭

ઉપતાં પુસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું-

૧. જાનિ જાં શા ગંગાના - આવીયદ બેવરી
 મુખ્યપાલ (પદ્મ) મુસ્ત
 ૨. બંદુલ નામના ગાલના અગંગાનાની નીચ
 નામના નામના
 ૩. બંદુલ નામના ગાલના અગંગાનાની નીચ
 મુખ્યપાલ નામના
 ના. ૬. બહારગામને માટે ટપાલ ખર્ચ જુદો.

